

30K-2
2600

30 2 500

ПРОЛЕТАРЫ! УВІХ КРАІН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

БОЛЬШЭВІК БЕЛАРУСІ

№ 5

№ 5

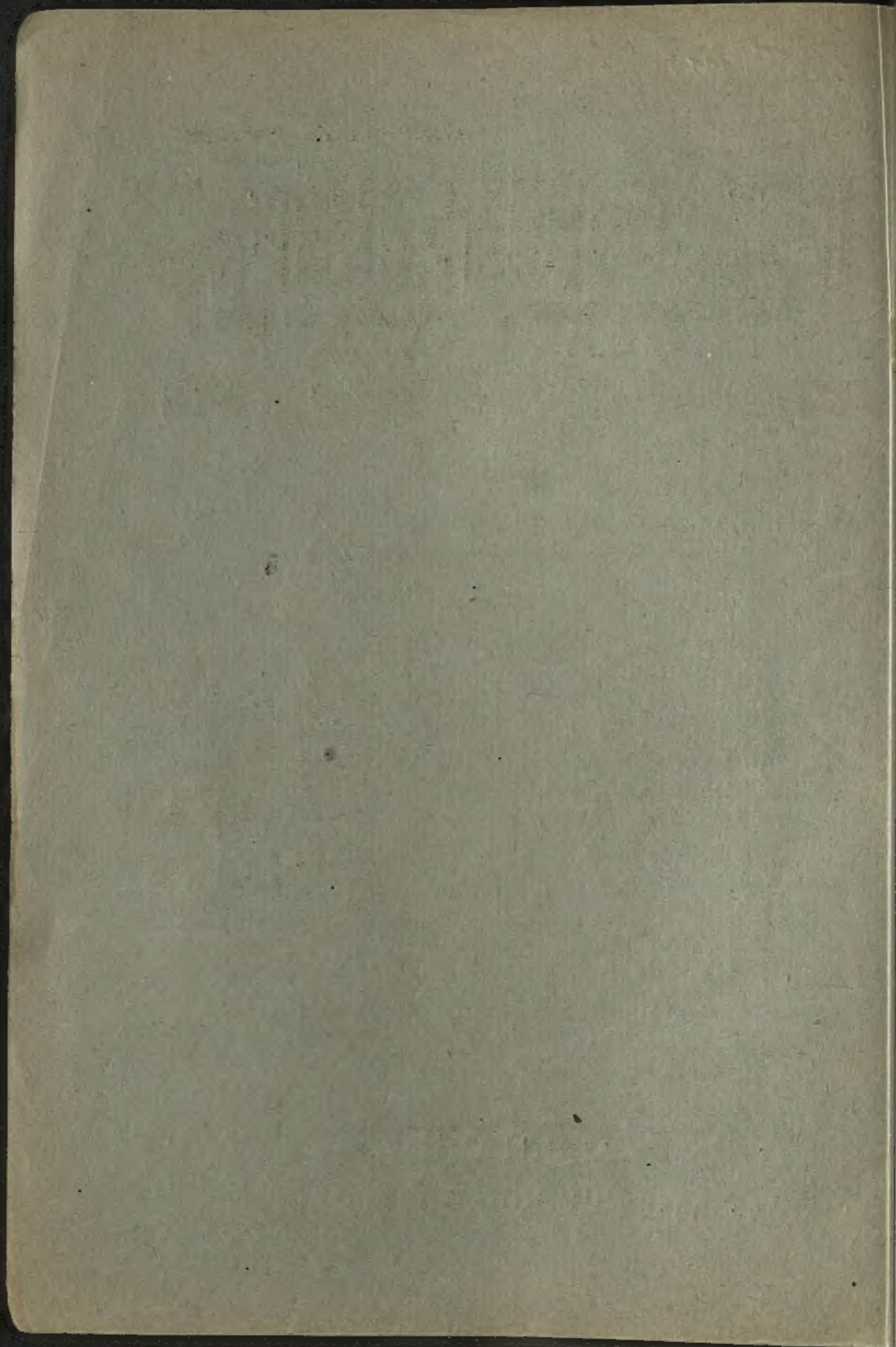
20 05
18499

М Е Н С К

Выдавецтва ЦК КП(б)Б „ЗВЯЗДА”
1936

ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАІН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

БОЛЬШЭВІК БЕЛАРУСІ

ПАЛІТЫКА-ЭКАНАМІЧНЫ
ШТОМЕСЯЧНІК
ОРГАН ЦК КП(б)Б

ГОД ВYДАННЯ X

№ 5

Май 1936 г.

ЗМЕСТ

Стар.

Д. Андрэеў—Комуністычнае выхаванне моладзі і задачы комсамола	2
Д. Чэрненко—Комсамол Беларусі ў барацьбе за рэалізацыю рашэнняў X з'езда ВЛКСМ	17
А. Варончанка—Абмен партыйных дакументаў унёс ажыўленне ў партыйную работу	23
Т. Прасмыцкі—Вынікі абмену партдакументаў	34
Е. Сосінаў—Вынікі абмену партдакументаў і падрыхтоўка да новага прыёму ў партыю	39
Наганоўскі—Работа партарганізацыі пасля абмену партдакументаў	48
Р. Соскін—Як мы пачалі рэалізаваць рашэнні III пленума Камісіі партыйнага кантроля	51
А. Геўрасёў—Стаханаўскім рухам трэба кіраваць канкрэтна	54
А. Наралевіч—Комуністы на чале стаханаўскага руху	58
Н. Сігналаў—Больш увагі падрыхтоўцы і перападрыхтоўцы прапагандысцкіх кадраў	65
М. Енельчык—Пераняць лепшы вопыт Ленінграда ў справе партыйнай пра- паганды	71
Пастановы ЦК ВКП(б)	78

Адрас рэдакцыі:
Менск, Чырвонаармейская вул.,
ЦК КП(б)Б, пакой 21.
Тэлефон адказнага рэдактара па
камутатару 20000, даб. 66.

А. Андрэў

Сакратар ЦК ВКП(б)

Комуністычнае выхаванне моладзі і задачы комсамола*)

Таварышы, па даручэнню Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) да-
звольце перадаць X з'езду ленінскага комсамола гарачае большэвіц-
кае прывітанне. (Бурныя, доўгія апладысменты. Воклічы: Няхай живе
таварыш Сталін! Ура!).

СССР—краіна перамогшага соцыялізма

Таварышы, X з'езд ленінскага комсамола сабраўся пасля велізарнай
работы, праведзенай савецкай уладай і працоўнымі нашай краіны
пад кіраўніцтвам ВКП(б) у самых разнастайных галінах соцыялістыч-
нага будаўніцтва. Ва ўсёй гэтай рабоце ленінскі комсамол прымаў
актыўнейшы ўдзел.

У дакладзе тав. Косарэва былі ўсебакова разгорнуты вынікі прой-
дзенага шляху і задачы прадстаячай работы ленінскага комсамола.

Агульнае становішча ў краіне за апошнія гады настолькі моцна
змянілася, што якім-небудзь кароткім абагульненнем немагчыма выра-
зіць усе гэтыя змены.

Аднак, можна сказаць адно, што завет вялікага Леніна, выказаны
ім у 1922 годзе аб тым, каб нашу краіну з нэпаўскай ператварыць у
краіну соцыялістычную, выканан. (Апладысменты).

І сапраўды, таварышы, калі ўзяць паасобныя адзнакі соцыялізма,
то чым новы лад—лад соцыялізма—павінен адрознівацца ад ладу
капіталістычнага? Калі ўзяць асноўныя прынцыпы, сфармуляваныя
асновапаложнікамі навуковага соцыялізма і комунізма Марксам,
Энгельсам і развітыя ў падрыхтоўцы і ходзе нашай рэвалюцыі
Леніным і Сталіным, і глянуць на цяперашняе становішча ў нашай
краіне з пункту погляду ажыццяўлення гэтых прынцыпаў, то справа
выглядзіць наступным чынам: акрамя дыктатуры пролетарыята, якая,
вядома, з'яўляецца асноўнай умовай соцыялізма і якая, як вы веда-
еце, у нас поўнасю ў асобе савецкай улады ажыццёўлена,—першай
адзнакай соцыялізма з'яўляецца наяўнасць у руках рабочага класа
сваёй буйнай соцыялістычнай прамысловасці. Не можа быць соцыя-
лізма без гэтай важнейшай умовы. Толькі прадстаўнікі дробнабур-
жуазных класаў, у тым ліку народнікі ў мінулым, марылі аб такім
соцыялізме, які мог быць і без буйнай прамысловасці. Але гэта толькі
шкодныя, дробнабуржуазныя мары. На самай справе ніякага соцыя-
лізма без буйнай прамысловасці быць не можа.

Мы атрымалі ці, вярней, адабралі ад царызма, ад памешчыкаў

*) Прамова на X з'ездзе ВЛКСМ 15 красавіка 1936 года.

і капіталістаў жабрацкую аграрную краіну са слабай і поўразбуранай прамысловасцю.

Мы цяпер можам сказаць, таварышы, што маем буйную першакласную соцыялістычную прамысловасць, якая па сваёй удзельнай вазе ў вытворчасці ў цэннасным выражэнні складае тры чверці ўсёй прадукцыі ў нашай краіне, г. зн. займае пераважаючае, камандуючае становішча. Яшчэ ў 1927 годзе наша прамысловасць вырабляла на 13,3 мільярда рублёў прадукцыі, а ў 1935 годзе наша прамысловасць ужо вырабіла прадукцыі на 65,9 мільярда рублёў.

Мы маем цяпер у сваёй краіне самыя разнастайныя галіны вытворчасці, якіх у нас раней не было і ў адносінах якіх мы раней былі ў прамой залежнасці ад капіталістычных краін. Мы цяпер гэтыя галіны вытворчасці маем, але надзвычай важна таксама, што побач з прамысловасцю мы маем і добра працуючы соцыялістычны транспарт. Такім чынам, першая і асноўная ўмова соцыялізма ў нас поўнасцю і цалкам выканана. **(Бурныя апладысменты).**

Другой умовай соцыялізма, таварышы, з'яўляецца наяўнасць аграмаджанай сельскай гаспадаркі. Мала мець толькі буйную прамысловасць. Трэба мець і соцыялістычную сельскую гаспадарку. У нас не магло-б быць соцыялізма, калі-б мы не дабіліся пераводу велізарнай колькасці індыўідуальных сялянскіх гаспадарак на соцыялістычныя рэйкі шляхам калектывізацыі.

Цяпер мы ведаем, што наша сельская гаспадарка ператварылася ў буйную аграмаджаную гаспадарку ў асобе соўгасаў і калгасаў, забеспечаных сотнямі тысяч трактароў, дзесяткамі тысяч камбайнаў і сотнямі тысяч усякага роду складаных сельгасмашын.

Удзельная вага калгасаў і соўгасаў у вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі ў 1935 г. складала ўжо 93,6 проц. Гэта гаворыць аб тым, што мы ўжо, за выключэннем невялікай колькасці застаўшыхся індыўідуальных гаспадарак, поўнасцю закончылі перавод нашай сельскай гаспадаркі на соцыялістычныя рэйкі. Такім чынам і другую труднейшую і важнейшую ўмову соцыялізма мы можам лічыць поўнасцю выкананай нашай большэвіцкай партыяй. **(Бурныя, доўгія апладысменты).**

У сувязі з гэтым, таварышы, і грань, раней раздзяляўшая горад і вёску, сельскую гаспадарку і прамысловасць, супярэчнасці, якія раней існавалі паміж гэтымі двума полюсамі, цяпер сціраюцца ва ўсіх адносінах: і ў адносінах умоў вытворчасці, і ў адносінах культурнага і матар'яльнага жыцця.

Удзельная вага соцыялістычнай вытворчасці ў нашай краіне ў 1936 годзе павінна будзе скласці 98,5 проц., г. зн. якія-небудзь мізэрныя паўтара процанта прыпадаюць яшчэ не на соцыялістычны сектар.

Такім чынам, мы можам сказаць, што замест тых пяці ўкладаў, аб якіх гаварыў Ленін у 1921 годзе: патрыярхальнага, дробнатаварнага, прыватнагаспадарчага капіталізма, дзяржаўнага капіталізма і соцыялізма, мы прышлі, як гаварыў таварыш Сталін яшчэ на XVII з'ездзе ВКП(б), да непадзельнага панавання соцыялістычнага ўкладу.

Трэцяй важнай адзнакай соцыялізма з'яўляецца ліквідацыя класавага грамадства. Як вы ведаеце, таварышы, рабочы клас і калгаснае сялянства, пад кіраўніцтвам нашай большэвіцкай партыі, пры самым актыўным удзеле комсамола, з поспехам правялі ліквідацыю ўсіх эксплуатацыйных класаў у нашай краіне. Гэта работа можа лічыцца

ў асноўным закончанай, не гледзячы на спробы паасобных асколкаў гэтых знішчаных класаў даць адчуць сябе на рознага роду актах шкодніцтва, тэрору і на працягванні сваёй буржуазнай культуры, хуліганства і т. п. у паасобных праслойкі моладзі. Гэтыя класы ў нас назаўсёды зышлі са сцэны і больш не вернуцца. (Апладысменты).

Але важна адзначыць і другое, таварышы, што ў працэсе перабудовы грамадства, у працэсе ліквідацыі эксплуатацыйных класаў змянялася і старая сутнасць самога класа пролетарыяў. Хіба можна, напрыклад, параўнаць цяперашняга рабочага з ранейшым рабочым, хіба можна параўнаць нашага рабочага па сваёй сутнасці з пролетарыем капіталістычных краін, пазбаўленым усякіх сродкаў вытворчасці, акрамя сваёй рабочай сілы, якую ён прадае, як тавар, капіталісту. Наш рабочы клас стаіць ва ўладзе, наш рабочы клас з'яўляецца ўласнікам аграмаджаных сродкаў вытворчасці. Тым самым, перабудоўваючы класавае грамадства, знішчаючы эксплуатацыйныя класы, наш пролетарыят змяніў і сваю ранейшую сутнасць. Тое-ж самае можна сказаць і ў дачыненні вёскі.

Хіба цяперашні селянін-калгаснік у якой-небудзь меры падобен на селяніна мінулага? Не, таварышы. Раней селянін, маючы невялічкі кавалачак зямлі, па сутнасці справы працаваў на кулака, на памешчыка, знаходзячыся ў іх пастаяннай кабале. Цяпер калгаснік з'яўляецца ўладальнікам буйнай грамадскай гаспадаркі. Жыццё і матэрыяльныя ўмовы калгасніка ні ў якой меры не падобны на жыццё і матэрыяльныя ўмовы ранейшага селяніна. Вось бачыце, якія буйныя змены адбыліся і ў сутнасці саміх гэтых класаў—класа пролетарыяў і класа сялянства. Дый сама ранейшая розніца паміж рабочым і калгасным сялянствам усё больш сціраецца. Усё гэта дае нам поўнае права сказаць, што і трэцюю важнейшую ўмову сацыялізма—ліквідацыю класавага грамадства—наша большэвіцкая партыя з поспехам праводзіць у жыццё. (Апладысменты).

Чацвертая вельмі важная ўмова сацыялізма: не можа быць сацыялізма, калі людзі цярпяць нястачы і не могуць знайсці работы, калі не знішчана беспрацоўе. Разам са стварэннем і ростам буйнай прамысловасці і арганізацыяй калгасаў у СССР зыходзіць назаўсёды са сцэны злейшы біч працоўных—беспрацоўе. Яго ў нас няма і яго ў нас не будзе і не можа быць. (Апладысменты).

У нашай краіне, таварышы, няма небяспекі лішку насельніцтва. Няма таксама і небяспекі перавытворчасці тавараў. Чым больш людзей, тым для нас лепш, чым больш тавараў, тым лепш. Капіталістычная вытворчасць, якая развіваецца скачкамі з перашкодамі, пастаянна стаіць перад пытаннямі лішку насельніцтва, перавытворчасці тавараў, перад крызісамі, перад пэўнымі межамі ў вытворчасці. Людзі там, з аднаго боку, мруць ад голаду, а з другога боку, тавараў дзяваць няма куды, і вытворчасць скарачаецца. Такая супярэчнасць капіталістычнай вытворчасці, заснаванай на вытворчасці дадатковай вартасці, на эксплуатацыі рабочых,—гэта аснова намі разбурана. У нас іншая аснова вытворчасці—задавальненне спажывання і палепшанне жыцця працоўных мас і далейшае расшырэнне сацыялістычнай вытворчасці, каб палепшыць матэрыяльнае жыццё працоўных, таму ў нас не абмежавана вытворчасць і спажыванне прадуктаў. У іх дзесяткі мільёнаў беспрацоўных, а ў нас няма беспрацоўных. Не гледзячы на тое, што наша вытворчасць тавараў узрасла, напрыклад, у першым квартале бягучага года выграцоўка прамысловай прадукцыі узрасла на 31,1 проц. у параўнанні з першым кварталам міну-

лага года, аднак, мы не толькі не адчуваем лішку на прадпрыемствах рабочай сілы, але наадварот, некаторыя галіны нашай прамысловасці і зараз адчуваюць недахват рабочай сілы.

Вось чацвертая ўмова соцыялізма, якая ў нас выканана поўнасцю побач з карэнным палепшаннем матар'яльных умоў рабочых. Узяць, напрыклад, зарплату, якая ўзрасла ў параўнанні з 1928 годам больш чым у тры разы. Гадавая сярэдняя зарплата рабочага складала тады 730 рублёў, а цяпер, у 1936 годзе, складае 2.465 рублёў. (Апладысменты).

Трэба сказаць, таварышы, што побач з гэтым карэнным чынам змянілася і становішча нашай савецкай моладзі. Ва ўмовах капіталізма моладзь падвергнута самай бесчалавечнай эксплуатацыі і перш за ўсё беспрацоўю і іншым «прыемнасцям» капіталізма. Праца моладзі ў капіталістычнай вытворчасці—самая танная праца. Наша-ж савецкая моладзь не толькі не адрозніваецца на вытворчасці ў адносінах матар'яльных умоў ад астатняй масы рабочых і калгаснікаў, але, больш таго, часта займае найбольш пачэсныя месцы і адказныя спецыяльнасці, выступаючы найбольш ініцыятыўна на ўсіх участках нашага соцыялістычнага будаўніцтва.

Праведзена таксама і яшчэ адна вельмі важная ўмова соцыялізма. У нас усё зроблена для вызвалення жанчыны і ператварэння яе ў сапраўднага і роўнапраўнага ўдзельніка ўсяго нашага соцыялістычнага будаўніцтва. Няма ў нас такіх галін працы і навукі, дзе-б жанчына не прымала самага актыўнага ўдзелу.

Нашай большэвіцкай партыяй таксама з поспехам вырашана нацыянальнае пытанне. Усе народы Савецкага Саюза з'яўляюцца роўнапраўнымі і ў аднолькавай меры прыцягнутымі да справы будаўніцтва новага жыцця. Мова, культура кожнай, хоць-бы самай невялікай, нацыянальнасці Савецкага Саюза пастаўлены ў спрыяючыя ўмовы для свайго развіцця. У нас няма прыгнятаемых і няма прыгнятальнікаў. Такім чынам, і гэта ўмова соцыялізма поўнасцю і цалкам ажыццёўлена. (Апладысменты).

Уся гэта гіганцкая работа ў самы апошні перыяд завяршаецца магутным узмахам стаханаўскага руху ў прамысловасці і сельскай гаспадарцы, які пракладае новую грань паміж нашым савецкім ладам і ладам буржуазным, больш высокай прадукцыйнасцю працы, чым у капіталістаў, гэтай асновай новага, яшчэ большага росквіту нашай краіны. Стаханаўцы—людзі, якія аўладалі тэхнікай, не ведаюць прадзелаў, ламаюць гэтыя прадзелы, пракладаюць дарогу для пераходу на больш высокую стадыю соцыялістычнага грамадства. І ў гэтым, таварышы, тое найвялікшае значэнне, якое мае стаханаўскі рух.

Вось тыя карэнныя змены, якія адбыліся ў нашай вялікай краіне.

Такім чынам, усе сцвярджэнні ныцкаў рэвалюцыі, а затым і яе прамых ворагаў—Троцкага, Зіноўева, Каменева і іншых,—што нельга пабудаваць соцыялізм у адной краіне, засталіся жалкім піскам. Соцыялістычны лад у СССР створан. Савецкі Саюз моцны, сільны, граніцы яго ахоўваюцца нашай доблеснай Чырвонай арміяй. (Апладысменты). СССР стаў любімай радзімай не толькі для свайго народу, але і краінай, якую любяць працоўныя ўсяго свету. (Апладысменты).

Усяго гэтага мы дабіліся толькі ў рэзультате правільнай ленінскай палітыкі нашай большэвіцкай партыі, яе Цэнтральнага Камітэта і геніяльнага кіраўніцтва нашага роднага і вялікага Сталіна. (Бурныя

апладысменты. Зала ўстае. Воклічы: «Няхай жыве таварыш Сталін!» «Таварышу Сталіну—ура!» «Хай жыве вялікі Сталін—ура!»).

Ітак, таварышы, у нас створаны ўсе неабходныя ўмовы для новага ўздыму і перамог сацыялістычнай вытворчасці. У нас ёсць буйная прамысловасць, у нас ёсць цяпер буйная сацыялістычная сельская гаспадарка, у нас ёсць велізарная колькасць усякага роду першакласных машын, колькасць якіх з кожным годам усё больш і больш будзе павялічвацца на нашых фабрыках і на калгасных палях.

Наша вялікая краіна мае велізарную колькасць усякага роду прыродных багаццяў, якія ставяць яе ў незалежнае становішча ад іншых краін. У нас ёсць жаданне ісці наперад, біцца за новыя перамогі, ёсць упэўненасць у гэтых перамогах. І, нарэшце, у нас ёсць цяпер новыя выдатныя людзі ва ўсіх галінах сацыялістычнага будаўніцтва.

Комсамол—арганізацыя камуністычнага выхавання і вучобы моладзі

Што нам цяпер патрэбна? Нам патрэбны, таварышы, вучоба, веды, бо толькі веды будуць вырашаць справу ва ўсіх галінах. Я ўжо гаварыў аб тым, што ў нас у СССР прадукцыйныя сілы нічым не скованы. Усе аковы з вытворчасці зняты. Толькі недахоп ведаў, малаграмацнасць і руціна могуць яшчэ тармазіць нашу справу. Ліквідацыя няграмацнасці і малаграмацнасці, лепшае абучэнне ў школах, павышэнне тэхнічнай асветы рабочых і калгаснікаў знімуць апошнюю перашкоду к таму, каб зрабіць яшчэ больш гіганцкія поспехі ў справе пабудовы камуністычнага грамадства. Вось адкуль, таварышы, тая асаблівая ўвага, якую ўдзяляе пытанням асветы ЦК нашай большэвіцкай партыі і асабіста таварыш Сталін. (Апладысменты). Вось чаму цэнтральнай задачай ленінскага комсамола становіцца вучоба. Комсамол—арганізатар вучобы ўсёй савецкай моладзі. Аб якой вучобе ідзе гутарка? На гэтае пытанне мы павінны адказаць толькі так: нам цяпер важна ўсякая вучоба ва ўсіх галінах ведаў, пачынаючы з ліквідацыі няграмацнасці, малаграмацнасці і канчаючы навукова-даследчай вучобай.

Як вы ведаеце, савецкая ўлада і наша партыя нямала ўжо зрабілі ў галіне культуры і развіцця асветы ў нашай краіне. Можна ўзяць, напрыклад, толькі некалькі лічбаў для таго, каб зразумець, якая велізарная культурная работа праведзена за мінулы перыяд часу ў СССР. Колькасць вучняў у пачатковых і сярэдніх школах да рэвалюцыі, у 1914 годзе, складала 7.800 тыс. чалавек, а ў 1936 годзе колькасць вучняў у пачатковых і сярэдніх школах складзе 27.935,9 тыс. чалавек (апладысменты), г. зн. амаль у 4 разы больш. Гэта значыць, што мы дабіліся пагалоўнага абучэння дзяцей у нашых школах. Акрамя таго, студэнтаў у тэхнікумах адпаведна было каля 48 тысяч, а цяпер іх 740 тысяч; у БТНУ і ВНУ было 124 тыс., цяпер—509 тысяч. Гэта ні ў якім разе не вычэрпвае ўсіх відаў абучэння, якія мы маем у нашай краіне. Вялікая колькасць людзей абучаецца яшчэ ў фабзавучах, у заводскіх школах для дарослых, у калгасных школах і курсах па падрыхтоўцы розных кадраў для сельскай гаспадаркі і т. д.

У галіне ліквідацыі няграмацнасці мы маем вялікія поспехі. Няграмацных у нас да рэвалюцыі лічылася 70 проц. насельніцтва ва ўзросце ад 8 да 50 год, а цяпер няграмацных гэтага ўзросту мы маем каля 8—10 проц. У рэзультате ўсёй праведзенай культурнай работы краіна выведзена з мора невуцтва і цемнаты, але гэтага мала. Нас цяпер

менш цікавіць колькасць навучальных устаноў, за выключэннем пачатковых і сярэдніх школ, якія мы будзем прадаўжаць узмоцнена будаваць. Колькасць-жа тэхнікумаў і вышэйшых навучальных устаноў і т. п. у нас ужо немалая. Нас цікавіць зараз галоўным чынам становішча вучобы, яе арганізацыя і якасць. Трэба прызнаць, што, не гледзячы на прынятыя меры і вялікую работу, якая праведзена для палепшання пастаноўкі справы ў школе, пачынаючы ад ніжэйшай і канчаючы вышэйшай, становішча ва ўсіх звеннях нашай школы з'яўляецца ўсё яшчэ незадавальняючым, асабліва па такіх важных прадметах, як веданне роднай мовы, гісторыі, географіі. Няма патрэбы прыводзіць вам шматлікія прыклады з гэтай галіны, калі дзеці, якія аканчваюць школу, і студэнты, якія аканчваюць вышэйшую навучальную ўстанову, дрэнна ведаюць гісторыю, не ўмеюць граматычна пісаць, не ўмеюць рабіць разлікаў, не ўладаючы неабходнымі матэматычнымі ведамі.

Адкуль бяруцца такія недахопы? Як відаць, ад усё яшчэ дрэннага выкладання і дрэннай якасці падручнікаў і ад таго, што значная частка настаўнікаў школ сама яшчэ недастаткова граматычна. Прывяду толькі некалькі лічбаў аб недастатковай граматычнасці і нізкім узроўні асветы нашых настаўнікаў.

У пачатковых школах па РСФСР у 1935 годзе было 34,8 проц. настаўнікаў з ніжэйшай асветай, 63,7 проц. з сярэдняй асветай і толькі 1,5 проц. з вышэйшай педагагічнай асветай. У няпоўных і сярэдніх школах было 9 процантаў настаўнікаў з ніжэйшай асветай, 66 процантаў з сярэдняй асветай і толькі 24 проц. з вышэйшай асветай. Вось чаму недастатковы ўзровень асветы настаўнікаў—самы слабы ўчастак школы.

Становішча са школай трэба прызнаць, таварышы, пакуль што яўна незадавальняючым. ЦК БКП(б) і ў асаблівасці асабіста таварыш Сталін моцна ўзяліся за гэты ўчастак работы. Ясна, што мы яго абавязкова выправім. Але для гэтага прыдзецца вельмі сур'ёзна папрацаваць.

Роля комсамола ў гэтай галіне будзе велізарная, але пакуль што, трэба сказаць адкрыта, комсамольскія арганізацыі не ўвязаліся ў гэту справу як след, а ўсё яшчэ ходзяць кругом ды навокал школы.

Сур'ёзныя клопаты аб настаўніцтве ясна былі выказаны ў апошніх пастановах ЦК і Соўнаркома. Нам трэба пачынаць з кожнага пасабкі настаўніка, дапамагчы яму падняцца на больш высокі ўзровень культурнасці і граматычнасці, дапамагчы яму атрымаць больш высокую кваліфікацыю, каб ён мог стаць сапраўды добрым настаўнікам.

Трэба мець на ўвазе, што ў нас палова настаўнікаў—комсамольскага ўзросту, і таму комсамол можа зрабіць велізарную работу. Справа ідзе не толькі аб пачатковай і сярэдняй школах, сур'ёзна трэба ўвязацца і ў работу па палепшанню справы ў нашых вышэйшых школах, асабліва ў педагагічных, якія падрыхтоўваюць нам кадры настаўнікаў, але якія да гэтага часу пастаўлены яшчэ вельмі дрэнна. Трэба, каб комсамол сур'ёзна заняўся камплектаваннем педагагічных інстытутаў і тэхнікумаў перадавымі комсамольцамі і комсамолкамі, як гэта ён робіць у адносінах некаторых іншых навучальных устаноў.

Вельмі сур'ёзнай справай трэба прызнаць таксама ліквідацыю няграматычнасці і малаграматычнасці ў нашай краіне. Гэта цяжкая гіра, якая нам перашкаджае хутка ісці наперад. У нас ёсць яшчэ некалькі мільёнаў няграматычных.

Мы павінны, згодна пастанове СНК і ЦК ВКП(б), ліквідаваць няграмацкасць сярод нашага насельніцтва ва ўзросце да 50 год на працягу двух гадоў. Але нам мала ліквідаваць няграмацкасць,—нам трэба ліквідаваць і малаграмацкасць, трэба мець на ўвазе, што малаграмацкасць ёсць не толькі сярод дарослых, пажылых людзей, але і сярод моладзі.

Я мог-бы спаслацца толькі на адзін прыклад. На маскоўскай канферэнцыі комсамола выступаў адзін таварыш з Ражскага раёна і заявіў наступнае:

«Я павінен сказаць аб тым, што ў нас сярод моладзі 8,5 проц. няграмацкіх і 32 проц. малаграмацкіх. Гэта сярод хлопцаў, а сярод дзяўчат процант яшчэ вышэй. Вазьміце нашы калгасы, буйныя калгасы—«Новое Волгдаево» і «Красный Октябрь»—з 700 чалавек моладзі 314 чалавек малаграмацкіх і 115 чалавек няграмацкіх».

Так справа абстаіць у адным з сельскіх маскоўскіх раёнаў, але ці з'яўляецца выключэннем Ражскі раён? Зусім не, таварышы. Відаць, у якіх-колечы месцах справа абстаіць нават некалькі горш, а тым часам сярод комсамольскіх работнікаў ёсць вядомыя настроі пераскоквання праз няграмацкасць і малаграмацкасць,—чаго там, моў, вазіцца з няграмацкасцю і малаграмацкасцю моладзі, давай сярэдняю і вышэйшую асвету.

Не, таварышы, гэта няправільная пазіцыя. Нам трэба абавязкова ліквідаваць няграмацкасць і малаграмацкасць, гэту аснову невуцтва і некультурнасці, і тады мы пойдзем наперад яшчэ значна хутчэй.

Я гаварыў вышэй аб школьнай вучобе, але нам важна, таварышы, вучоба не толькі ў пачатковых, сярэдніх і вышэйшых школах, а вучоба і па-за школай. Вучоба—гэта паняцце больш шырокае, а ўся вучоба ў нас ёсць вучоба комуністычная, бо без яе нельга будаваць камунізма.

Бядома, што не ўсе могуць атрымліваць веды праз школы, асабліва на сяле. Сур'ёзным сродкам агульнай і тэхнічнай асветы можа служыць і завочная асвета, якая ў нас недастаткова яшчэ разгорнута, але якая павінна атрымаць велізарны размах для таго, каб дапамагчы людзям набыць веды без адрыву ад вытворчасці. Комсамол павінен выступіць у гэтай справе актыўным арганізатарам побач з работай над расшырэннем і палепшаннем навучання ў школах і гуртках без адрыву ад вытворчасці на заводах і ў калгасах. Нельга лічыць правільным настрой сярод вядомай часткі моладзі і шырока распаўсюджаны сярод дзяцей—стаць абавязкова інжынерам ці лётчыкам. Комсамол павінен укараняць у свядомасць дзяцей і моладзі, што ў нашым ладзе аднолькава важны ўсякія спецыяльнасці—настаўнікі, слесары, токары, машыністы, трактарысты, жывёлаводы і т. п. Кожны юнак і дзяўчына павінны імкнуцца аўладаць у дасканаласці якой-небудзь спецыяльнасцю.

Некалькі слоў аб палітычным выхаванні. Комсамол пасля вядомых указанняў таварыша Сталіна аб перабудове работы нямала зрабіў у гэтай галіне. Аднак трэба прызнаць наяўнасць яшчэ вельмі сур'ёзных недахопаў, якія перашкаджаюць справе камуністычнага выхавання моладзі. Ленінскае выхаванне ў комсамоле павінна падрыхтоўваць сапраўдных, большэвікоў, выхоўваць высокую ідэйнасць сярод комсамольцаў.

Гэта выхаванне неабходна кожнаму комсамольцу для таго, каб больш смела і ўпэўнена ісці наперад і разбірацца ў акружаючай абстаноўцы, будзь гэта гаспадарка, ці ідэалогія. Верна, што эксплаата-

тарскія класы ў нас знішчаны, але астаткі гэтых класаў яшчэ ёсць. Яны часам залязаюць у самыя аказныя і адчувальныя месцы нашага савецкага арганізма, ведучы сваю шкодніцкую работу. Гэта агрымтываецца з-за адсутнасці дастатковай палітычнай астраты і пільнасці да пранікнення класавых ворагаў у нашы арганізацыі. Для таго, каб гэтага не дапускаць, трэба быць палітычна граматым.

Вось чаму неабходна нашай моладзі ленинска-сталінская загартоўка шляхам добрай арганізацыі палітычнага выхавання.

Аб недахопах работы ў комсамоле па палітычнаму выхаванню гаварылася не адзін раз. Яны ў асноўным зводзяцца к таму, што палітвучоба і вывучэнне гісторыі партыі часта ставяцца павярхоўна, прапагандысты па ібіраюцца няўважліва, а галоўнае, з прапагандыстамі комсамольскія арганізацыі не працуюць. Наведванне школ і гурткоў недастатковае, заняткі ў школах і ў гуртках часта вядуцца нецікава, не захапляючы моладзі. А тым часам трэба сказаць, што тэма вывучэння гісторыі партыі і ўсё, што звязана з гэтым, вывучэнне прац Леніна і Сталіна, гэта—багацейшая і цікавейшая тэма.

Аднак выкладчыцкая работа ў школах і гуртках вядзецца часта настолькі нецікава, што проста адштурхвае комсамольцаў ад палітыка-выхаваўчай работы.

Гэта адбываецца таму, што гэтай рабоце да гэтага часу не забяспечана належнае кіраўніцтва. Справа заключаецца зараз у практычнай арганізацыі работы, не ў рэзалюцыях і пастановах, а ў праграмах школ і гурткоў, і ў тым, каб даць добрыя падручнікі, падбраць добрых прапагандыстаў, асабіста правяраць кіруючымі работнікамі комсамола работу школ і гурткоў і самім асабіста весці работу ў гэтых школах і гуртках для таго, каб чэрпаць матэрыял для выпраўлення існуючых недахопаў.

Вазьміцеся, таварышы, за гэту справу—як след і пастаўце палітыка-выхаваўчую работу ў комсамоле на належную вышыню.

Ленін і таварыш Сталін неаднаразова перад комсамолам ставілі пытанні выхаваўчай работы. Год таму назад таварыш Сталін з асобай сур'езнасцю паставіў пытанне аб перабудове ўсёй работы комсамола пад гэтым пунктам погляду. Аднак трэба сказаць, што апарат комсамольскіх арганізацый далёка яшчэ не перабудаваўся ў гэтым напрамку. Пытанні вучобы і выхавання яшчэ не сталі цэнтральнымі пытаннямі ў рабоце комсамольскіх арганізацый. Многія комсамольскія работнікі яшчэ раскідаюцца на розныя ўчасткі гаспадарчай і савецкай работы, упускаючы гэту асноўную задачу.

Калі перад з'ездам комсамола абмяркоўвалася, якія пытанні паставіць на зездзе і пад яким кутом правесці работу з'езда, таварыш Сталін прама сказаў, што, на яго думку, зезд комсамола павінен прайсці пад знакам арганізацыі вучобы і выхавання. (Бурныя, доўга не змаўкаючыя апладысменты). Так, таварышы, і трэба зрабіць, як раў таварыш Сталін. (Бурныя апладысменты). Увесь пафас комсамольскай работы і ўсю героіку нашага ленинскага комсамола трэба перанесці цяпер на вучобу. У гэтым галоўнае. (Бурныя апладысменты).

Стаханавы рух і комсамол

Непасрэдна з вучобай звязана і далейшае разгортванне стаханаўскага руху.

Што мы маем зараз у развіцці стаханавы руху? Пасля вядомай стаханавы нарады тут, у Крэмлі, прамовы таварыша Сталіна і

пасля рашэнняў пленума ЦК стаханаўскі рух пайшоў далей наперад. У першым квартале 1936 года прамісловасць выкачала свой план, а па чыгуначнаму транспарту план нават перавыканан.

Гэта, таварышы, сур'ёзная перамога стаханаўскага руху, бо, як вы ведаеце, план першага квартала ў нас быў высокім, і ён не мог бы быць выканан у звычайных умовах. План выканан толькі ў рэзультатае таго, што ў нас стаханаўскі рух пайшоў наперад.

Аднак стаханаўскі рух разгортваецца страката. Рад галін прамысловасці па-ранейшаму адстае. Адстаюць такія важныя галіны, як лясная прамысловасць, вытворчасць будматэрыялаў, як медная прамысловасць і іншыя. Калі-б гэтыя галіны прамысловасці не адставалі, мы мелі-б напэўна перавыкананне плана першага квартала. Але нават на прадпрыемствах і ў галінах прамысловасці, якія ідуць наперадзе, мы маем лік стаханаўцаў, які даходзіць да $\frac{1}{3}$ у асноўных цэхах, а ў падможных цэхах і таго менш.

Работа па ўвядзенню новых норм і перабудове зарплаты празмерна зацягнулася па раду галін прамысловасці. Такім чынам, можна сказаць, што стаханаўскі рух знаходзіцца яшчэ толькі ў сваім пачатку. Мы маем недапушчальныя і шкодныя настроі самацёку сярод вядомай часткі гаспадарнікаў, і не толькі гаспадарнікаў, але і работнікаў партыйных, комсамольскіх і профсаюзных арганізацый, у справе разгортвання стаханаўскага руху, і толькі гэтым можна растлумачыць, што па цэламу раду прадпрыемстваў і галін нашай гаспадаркі справа абстаіць са стаханаўскім рухам зараз горш, чым было ў снежні месяцы.

Стаханаўскі рух паграбуе абнаўлення работы ўсяго механізма кіравання вытворчасцю. Ён не церпіць ніякага застою, бюракратызма і руціны, і таму яму аказваецца сабатаж і супраціўленне з боку носбітаў гэтых недахопаў у нашай сістэме кіравання гаспадаркай. Комсамол павінен усімі спосабамі дапамагчы партыі зламаць гэты сабатаж і супраціўленне і развязаць стаханаўскі рух яшчэ больш. Многія гаспадарнікі лічаць, што выкананне пастаўленай праграмы гэта — прадзел стаханаўскай работы. Нічога падобнага. Разгортванне стаханаўскага руху павінна перасягнуць намечаную вытворчую праграму. У гэтым — задача.

Але асабліва трэба падкрэсліць значэнне тэхнічнай вучобы для паспяховага разгортвання стаханаўскага руху. Жаданне быць стаханаўцам у нас цяпер ёсць у велізарнай большасці рабочых. Дарога, як стаць стаханаўцам, паказана нашымі лепшымі стаханаўцамі. Справа цяпер заключаецца ў тым, каб шырока разгарнуць тэхнічную вучобу, якая ў нас яшчэ на прадпрыемствах пастаўлена нездавальняюча і часта арганізавана фармальна. Комсамол павінен увязацца ў гэту справу як след і праявіць сваю энергію ў гэтым напрамку.

Але асабліва рашаючую ролю комсамол павінен адыграць у разгортванні стаханаўскага руху ў сельскай гаспадарцы. Таварыш Сталін паставіў перад партыяй і ўсёй краінай задачу — дабіцца на працягу бліжэйшых 3—4 год павелічэння вытворчасці хлеба да 7—8 млрд. пудоў. Мы гэта выканаем, калі разгорнем як след стаханаўскі рух у нашай сельскай гаспадарцы. А трэба прызнаць, што стаханаўскі рух у калгасах у нас яшчэ толькі пачынаецца, але ён мае ўсе падставы к таму, каб хутка і шырока разгарнуцца. Машыны ў нас ёсць, іх будзе з кожным годам усё больш і больш, колькасць угнаенняў будзе павялічвацца, калгасы канчаткова склаліся. Сталінскім калгасным статутам знойдзена лепшая форма злучэння інтарэ-

саў дзяржавы і паасобнага калгасніка. Выпрацаваліся новыя кадры людзей у асобе камбайнераў, трактарыстаў, жывёлаводаў і інш. Цяперашнія стаханаўцы ў сельскай гаспадарцы—гэта, вядома, пакуль толькі разведчыкі, якія бліскуча выкачалі сваю задачу і паказалі дарогу. Рэзультаты стаханаўскага руху ў сельскай гаспадарцы будуць, таварышы, велізарныя. Цяжка нават уявіць, які мы зробім скачок ад той адсталасці, якая ёсць у сельскай гаспадарцы, калі ператварыць на справе тое, што даюць на рэзультатах сваёй работы такія перадавыя людзі сельскай гаспадаркі, як Ангеліна, Дземчанка і цэлы рад іншых. (Апладысменты).

Але стаханаўскі рух у сельскай гаспадарцы не пойдзе самацёкам. Для гэтага патрабуецца велізарная арганізуючая работа, і асаблівую ролю ў гэтым павінен будзе адыгрываць комсамол, бо роля моладзі ў сельскай гаспадарцы яшчэ больш значна, чым у прамысловасці, таму што найбольш прагрэсіўнай, не звязанай традыцыямі індывідуальнай гаспадаркі, найбольш смелай і граматнай у сельскай гаспадарцы з'яўляецца калгасная моладзь, і трэба думаць, што комсамол з гонарам выканае сваю задачу і беззаветна будзе біцца за выкананне задання таварыша **Сталіна** аб давядзенні вытворчасці хлеба да 7—8 млрд. пудоў, за шпаркі ўздым жывёлагадоўлі, за павелічэнне колькасці бавоўны, ільну, воўны і іншай сыравіны для нашай прамысловасці. (Апладысменты).

Арганізацыйныя пытанні комсамола

Дазвольце мне цяпер некалькі спыніцца на арганізацыйных пытаннях комсамола. Калі гаварыць адкрыта, таварышы, то арганізацыйная работа комсамола сур'ёзна адстае ад узроўню задач і ролі комсамола на ўсіх участках нашага соцыялістычнага будаўніцтва, а гэтага адставання арганізацыйнай работы не павінна быць. Справа заключаецца ў тым, каб ліквідаваць гэта адставанне арганізацыйнай работы ад узроўню задач, якія мае комсамол.

Да чаго зводзіцца перабудова і палепшанне арганізацыйнай работы ў комсамоле? Да таго, па-першае, каб падпарадкаваць усю арганізацыйную работу ў комсамоле асноўнай задачы—стаць сапраўды шырокай арганізацыяй вучобы і комуністычнага выхавання ўсёй савецкай моладзі. На гэта, таварышы, трэба павярнуць увесь комсамольскі апарат, і павярнуць як след.

Палепшанне і перабудова арганізацыйнай работы зводзіцца, па-другое, да таго, каб на справе правесці новую праграму і новы статут комсамола, якія вы прымеце на з'ездзе.

Таварыш **Сталін**, пад кіраўніцтвам якога былі распрацаваны новыя праграма і статут комсамола, унёс вельмі сур'ёзныя папраўкі ў першапачатковыя праекты і праграмы і статута. Але, таварышы, трэба сказаць, што гэтыя папраўкі з'яўляюцца не проста папраўкамі да праектаў праграмы і статута, а сур'ёзнымі папраўкамі да ўсёй папярэдняй і існуючай арганізацыйнай работы комсамола. Якія гэта папраўкі? Іх было вельмі многа. Я думаю, што дакладчыкі, якія будуць дакладваць з'езду аб праграме і статуте, павінны будуць расказаць аб гэтым. Я толькі спашлюся на дзве папраўкі.

Замест старога тэксту статута ў пачатку трэцяга абзаца: «ВЛКСМ з'яўляецца масавай пролетарскай, па сваёй сутнасці, арганізацыяй, яднаючай у сваіх радах шырокія слаі перадавой, класова свядомай, палітычна граматнай моладзі», таварыш **Сталін** прапанаваў другі

тэкст: «ВЛКСМ з'яўляецца масавай, беспартыйнай арганізацыяй, яднучай у сваіх радах шырокія слаі перадавой, палітычна грамадзянскай працоўнай моладзі горада і вёскі». У другой частцы гэтага-ж абзаца, у драбніцы «...» там ні было адступленне ад праграмы ВКП(б) і ВЛКСМ і сумяшчальна з прабываннем у комсамоле», выкраслены словы ВЛКСМ. У трэцім пункце, замест старога тэксту, дзе гаварылася аб падзеле на групы па сацыяльнаму прызнаку пры прыёме ў члены ВЛКСМ, гаварыш Сталін прапанаваў другі тэкст: «У члены комсомола прымаецца перадавая, прадзёрная, адданая Савецкай уладзе моладзь з асяроддзя рабочых, сялян і служачых».

Аб чым гавораць гэтыя папраўкі? Яны гавораць аб тым, што комсамол павінен перастаць будаваць сябе ў поўнай адпаведнасці з партыйнымі арганізацыямі і перанімаць ва ўсім работу партыйных камітэтаў. Большэвская партыя ў нас адна. Комсамол — гэта беспартыйная арганізацыя перадавой моладзі, прымыкаючая да ВКП(б). Гэта значыць, што комсамол павінен стаць больш шырокай арганізацыяй, чым ён з'яўляецца цяпер. Няма чаго прыдумваць абмежаванні прыёму ў члены ВЛКСМ, падобныя на абмежаванні прыёму ў партыю. У рэзультате новай праграмы і статута комсамольская арганізацыя павінна узрасці, і ў гэтым нічога страшнага няма. Гэта не значыць адкрываць дзверы насамрэч і прымаць каго папаля. Для гэтага ёсць абмежаванне, г. зн. вядомая палітычная падрыхтаванасць і правёрка кожнага перад уступленнем у комсамол. Гэтыя гарантыі павінны строга выконвацца, але нечага прыдумваць абмежаванняў, уласцівых партыйнай арганізацыі.

Папраўкі далей гавораць аб тым, што ў комсамоле павінна быць адменена практыка так званага рэгулявання сацыяльнага складу, павінны быць зняты існаваўшыя падзелы. Да гэтага часу комсамол лічыў сябе перадавай пролетарскай арганізацыяй, цяпер ён становіцца больш шырокай арганізацыяй, арганізацыяй усёй перадавой савецкай моладзі — рабочых, калгаснікаў, служачых і вучняў.

Вось, гаварышы, што выцкае толькі з двух прыведзеных мною паправак таварыша Сталіна.

Задачы палепшэння арганізацыйнай работы ў комсамоле, па-трэцяе, законтрырую тым, каб зніклі істотныя недахопы і ўзмацніць тую частку комсамольскай работы, якая з'яўляецца на сённяшні дзень яшчэ слабымі часткамі. Якая гэта недахоп? Першы сур'ёзны недахоп, аб якім гаварылі на шматлікіх канферэнцыях комсомола, праходзіўшых перад з'ездам, — гэта недахоп, які зводзіцца да слабасці арганізацыйнага кіравання зверху данізу і выражаецца ў тым, што замест канкрэтнасці ў арганізацыйным кіраванні часта пераважае кіраванне дырэктывамі, палітычнымі ўстаноўкамі і агульнымі ўказаннямі на недахопы і на тое, што гэтыя недахопы трэба выправіць. Такое кіраванне, таварышы, нас цяпер задавальняе не можа. Яно павінна быць больш канкрэтным, больш чоткім, і яно павінна мець на мэце задачы выхавання комсамольскіх кадраў зверху данізу.

Элементы выхавання ў арганізацыйнай рабоце, пераконанне і абучэнне ў вас павінны быць куды больш моцнымі, чым у партыйных арганізацыях, бо ў партыю мы прымаем людзей ужо больш сталых і падрыхтаваных у палітычных адносінах, у той час як у комсамоле мы яшчэ маем на мэце велізарную выхаваўчую работу над кожным комсамольцам. Вось чаму ў вас элементы выхавання і абучэння ў арганізацыйнай рабоце павінны быць больш пашы-

раны. У вас барацьба з мноствам спагнанняў, з фармалізмам у арганізацыйнай рабоце, так званымі апросамі пры вырашэннях розных пытанняў і з адміністраваннем павінна быць астрэй, чым цяпер.

Цяпер мала таго, каб ты як кіраўнік ці інструктар указваў на недахопы і на неабходнасць іх выпраўлення. Не, ты разам з тым абавязан і навучыць, як выправіць гэтыя недахопы. Выявіць непарадкі, гэта яшчэ недастаткова для кіраўніка. Гэта добра, што ты адчуваеш недахопы, але ты абавязан і навучыць, як іх выправіць.

А колькі ёсць скарг у вас на інструктароў, на выезды паасобных кіруючых работнікаў з боку нізавых арганізацый і радавых комсамольцаў? Прыедзе, гавораць, чалавек, вылае, пакрытыкуе, нагаворыць прамоў, збярэ ўсякага роду статыстычныя даныя і з гэтым паедзе. А каб дапамагчы справе, навучыць, як лепш паставіць работу, гэтага няма.

Ці ёсць такая практыка ў комсамольскіх арганізацыях, тазарышы?

Галасы: Ёсць, ёсць.

Андрэеў: Аб чым гавораць гэтыя недахопы? Яны гавораць, з аднаго боку, аб павярхоўным падыходзе з боку кіруючых работнікаў да арганізацыйных пытанняў, а з другога боку, аб тым, што і рад бы той, ці іншы кіраўнік навучыць, як лепш паставіць работу, але не ведае, як гэта зрабіць. Вось чаму часта няведанне, як палепшыць работу, прыкрываецца агульнымі размовамі, дырэктывамі і палітычнымі ўстаноўкамі. Гэта паказвае на адставанне некаторай часткі кіруючых комсамольскіх кадраў ад жыццёвых патрабаванняў і запросаў узрастаючай комсамольскай работы.

Комсамольскае кіраўніцтва знізу да верху не павінна адставаць ад палітычнага, культурнага і арганізацыйнага росту моладзі. Задача заключаецца ў тым, каб смялен уцягваць у комсамольскую работу новых людзей і больш сур'ёзна вучыцца ўсяму кіруючаму актыву, каб быць палітычна граматымі, культурнымі кіраўнікамі. Паменш засядайце. Ёсць многа скарг на шматлікія і доўгія пасяджэнні. Многія комсамольскія работнікі гавораць: засядаем так многа, што няма калі працаваць і вучыцца. Дык вось, таварышы, паменш пасяджэнняў, паменш усякай параднасці, паменш шуміхі і славеснай траскатні. Пабольш скромнасці і сур'ёзнасці ва ўсёй вашай рабоце і паводзінах. Паменш пішыце рэзалюцыі і агульных дырэктыву. Энергічна змагайцеся з невучтвам, самахвальствам і верхаглядствам. Пабольш вучыцеся і працуйце над сабой, тады арганізацыйная работа ў вас падымецца на належную вышыню.

Слабым участкам комсамола з'яўляюцца яго арганізацыі ў калгасах. У нас у краіне калгасаў 250.000, а комсамольскіх арганізацый калгасных 102.000. Значыць, больш паловы калгасаў не мае комсамольскіх арганізацый. Комсамольцы складаюць у калгасах толькі 7 проц. да ўсёй калгаснай моладзі. Гэта мала, таварышы. Гэта паказвае, што комсамол недастаткова пашырыў свой уплыў у калгасах. А калі да гэтага дадаць, што работа комсамольскіх арганізацый у калгасах, як правіла, слабей, чым у горадзе і на прамысловых прадпрыемствах, то гэты ўчастак комсамольскай работы трэба прызнаць слабым участкам.

Трэба весці справу да таго, каб комсамольскія арганізацыі былі, па крайняй меры, у большасці нашых калгасаў і праслойка комсамольскай моладзі сярод калгаснай моладзі павялічылася.

Задача даць у бліжэйшыя 3—4 гады 7—8 млрд. пудоў хлеба, па-

скораіня ўздому жывёлагадоўлі патрабуе, каб работа партыі і комсамола адчувалася ў кожным калгасе.

Львіданьня розніцы паміж горадам і вёскай мае на ўвазе велізарную культурную работу. Калгаснік хоча жыць цяпер па-гарадзкому: ва ўсіх адносінах: ен хоча мець к'но, радыё, музыку, кніжкі, газеты і т. д. Калгаснік хочучь вучыцца, адным словам, не хочучь адставаць цяпер ад горада і ад гарадскога жыцця.

Гэта раней селянін, які жыў упрогаладзь, прыгнятаемы памешчыкам і кулаком, заліваў сэрца гора гарэлкай. Цяпер гора няма, і жыццё стала веселей, радасней, заможнае жыццё стала фактам, і спажыванне гарэчкі ў нашай краіне палізе з года ў год. Усё большая колькасць сям'яў цяпер ідзе на розлага роду тэхнічныя патрэбы.

Перад комсамолам стаць задача камуністычнага выхавання велізарных мас калгаснай моладзі, якая складае ва ўзросце ад 15 да 20 год не больш, не менш, як 28 мільянаў чалавек. Яе трэба перавыхаваць.

Дык вось, таварышы, вазьміцеся моцна за гэты адстаючы ўчастак комсамольскай работы і сур'ёзна яго выпраўце.

Наступным слабым звяном комсамольскай работы з'яўляецца работа комсамола сярод моладзі, якая яшчэ не ўвайшла ў комсамол, а яна складае велізарную большасць. Калі комсамол налічваў у сваіх радах на 1 студзеня 1936 года 3.623 тыс. чалавек, то ўсёй моладзі ў горадзе і ў вёсцы комсамольскага ўзросту ёсць 37.500 тыс. чалавек, а тым часам у значнай частцы комсамольскіх арганізацый існуе вядомая замкнутасць і імкненне адгарадзіцца ад усёй астатняй масы так званай неарганізаванай моладзі.

Гэта няправільна, таварышы. Не трэба дапускаць таго, каб сціралася усякая грань паміж комсамольцамі і астатняй моладдзю, не трэба траціць твар авангарда моладзі, але ў той-жа час і не трэба замыкацца і адрывацца ад астатняй масы. У гэтым сэнсе і павінна быць перабудавана арганізацыйная работа комсамола і асабліва яго пярвічных арганізацый. Для гэтага павінны быць скарыстаны разнастайныя формы сувязі і ўцягнення моладзі ў комсамольскую работу.

Работа з моладдзю, якая не знаходзіцца ў комсамоле, не можа зводзіцца толькі да прыцягнення яе на пасяджэнні і сходкі, у гурткі, да работы на вытворчасці, на калгасных палях, у брыгадах і т. д. Але комсамол разам з тым павінен шырока разгарнуць работу па арганізацыі вясёлага жыцця нашай савецкай моладзі. У гэтай галіне дзейнасць комсамола яшчэ недастаткова.

Таварыш Сталін словамі аб тым, што жыццё стала веселей, дасканала адлюстравалі настрой народу нашай вялікай савецкай краіны. Трэба ўсімі мерамі дапамагчы ўсёй моладзі жыць культурным і вясёлым жыццём, паказаць ёй дарогу ў тэтых адносінах.

Што гэта значыць? Гэта значыць, што яшчэ мацней і шырэй трэба разгарнуць фізкультурную работу, асабліва ў калгасах. Гэта значыць, больш шырокае ўкараненне добрых танцаў, а не адных толькі факстроў, якія, дарэчы сказаць, занесены да нас з чужога лагера; гэта значыць больш шырокае распаўсюджванне добрых песень. (Апладысменты).

Комсамол павінен моладзі дапамагчы скарыстаць лепшыя музычныя творы, выцясняячы ўсякую халтуру з гэтай галіны. (Апладысменты).

Вы павінны больш заняцца прасоўваннем да нашай савецкай моладзі, асабліва сельскай моладзі, усякага роду музычных інструментаў.

Праўда, іх яшчэ ў нас не хапае, і якасцю яны яшчэ няважныя, але, я думаю, што мы асядаем разам з вамі гатункі прамысловасці, якія вырабляюць музычныя інструменты, каб іх было больш і лепшай якасці.

Такім чынам, комсамольскія арганізацыі яшчэ цясней звязваюцца з усёй астатняй моладдзю. Трэба толькі мець адно на ўвазе: не заарганізоўвайце занадта гэту справу (апладысменты), а то ў нас часам так заарганізуюць усякага роду забавы, што наша савецкая моладзь уцякае ад гэтага самага заарганізаванага вяселага жыцця. (Смех). Уносьце ў гэту работу пабольш сапраўднай веселасці, пабольш ініцыятывы, разнастайнасці, паменш шаблону і графарэту, тады поспех у вас будзе забяспечаны.

Бясспрэчна, слабым участкам комсамольскай работы па-ранейшаму застаецца уцягненне ў комсамол жаночай моладзі. Аб гэтым гаварылася не раз. Але аднак аб гэтым прыходзіцца яшчэ раз напаміць на X зездзе комсамола, бо работа ў гэтай галіне, не гледзячы на некаторае палепшанне, усё-ж з'яўляецца недастатковай.

Хіба можна прызнаць здавальняючым становішча, калі жаночая моладзь у комсамоле складае менш $\frac{1}{3}$, калі ўдзел жаночай моладзі ў паасобных нацыянальных абласцях і рэспубліках зніжаецца да 10—15 проц. агульнага ліку комсамольскай моладзі, калі ў калгасах толькі 3 дзяўчыны са 100 прымаюць удзел у комсамоле, а 97 дзяўчат застаюцца па-за радамі комсамола?

Нельга таксама лічыць здавальняючай і работу па прыцягненню комсамолак да кіруючай работы ў комсамольскіх арганізацыях.

Трэба шырэй уцягваць жаночую моладзь у комсамол, смялей уцягваць комсамолак у комсамольскія акты і прыцягваць іх да кіраўніцтва, тады комсамол будзе яшчэ мацнейшым, яшчэ больш уплывовым. Гэта асабліва мае дачыненне да такіх нацыянальных арганізацый, як Узбекістан, Таджыкістан, Туркменістан і інш., дзе па ініцыятыве ЦК комсамола былі добра праведзены канферэнцыі жаночай моладзі. Але гэтым абмежавацца нельга. Там ёсць шмат перажыткаў мінулага, старых і прыгонніцкіх адносін да жанчыны. Яны праяўляюцца нават і сярод некаторай часткі актыўных комсамольцаў. З гэтымі перажыткамі трэба сістэматычна змагацца, каб яшчэ больш уцягнуць жаночую моладзь ва ўсю нашу грамадскую работу.

I, нарэшце, апошняе пытанне — аб дзецях. Гэты ўчастак яшчэ прадаўжае заставацца таксама слабым месцам комсамольскай работы. Арганізацыя дзяцей школьнага ўзросту — справа вельмі важная, асабліва таму, што яна звязана непасрэдна з школьнай вучобай. У значнай меры арганізацыя дзяцей даручана комсамолу. Ці ўсё тут абстаіць добра? Не. Вы самі ведаеце аб цэлым радзе скажэнняў у піонерскай рабоце. Часта дзяцей перагружаюць грамадскай работай, што адбіваецца на іх вучобе. Часам піонерскія зборы ператвараюцца ў сумныя заняткі, з прычыны чаго дзеці бягуць ад гэтых збораў і іх цураюцца. Зборы піонераў нярэдка праходзяць без дастатковага кіраўніцтва комсамола, часам — па-за школамі. Часта злоўжываюць сямліючымі экскурсіямі, вылазкамі і т. п. I, нарэшце, няма яшчэ сур'ёзнай дзіцячай літаратуры. Для дзіцяці яшчэ не створана добрая кніга.

Як бачыце, недахопаў у гэтай галіне яшчэ вельмі многа. Адкуль бяруцца гэтыя недахопы? Яны выцякаюць з няўважлівага кіраўніцтва гэтай справай. Пацверджаннем з'яўляецца той факт, што вялікая колькасць піонерскіх атрадаў застаецца без вожатых. Значная коль-

касць важатых у піонератрадах не адпавядае свайму прызначэнню. Вельмі часта бываюць выпадкі, калі комсамольскія арганізацыі піонерважатымі вылучаюць неаўтарытэтных людзей. Трэба сур'езна заняцца справай палепшання арганізацыі дзяцей.

Не думайце, што ўся справа зводзіцца толькі да стварэння палацаў піонераў. Гэта справа добрая. Палацы мы будзем ствараць і маем такую магчымасць, але, таварышы, справа не толькі ў гэтым заключаецца. Цяпер, калі комсамолу перададзены дзіцячыя выдавецтва, вы павінны стварыць пабольш добрых кніг. Справа заключаецца ў тым, каб вы ліквідавалі ўсе тыя недахопы і скажэнні, якія ёсць у практыцы піонерскай работы.

Трэба, каб, паміма ўважлівага адбору важатых, сакратары і члены комсамольскіх камітэтаў часцей самі бывалі-б у школах і на зборах, выпраўлялі-б на месцы недахопы і чэрпалі-б вопыт для далейшага палепшання работы сярод дзяцей. (Апладысменты).

Вось, таварышы, на якія бакі арганізацыйнай работы я хацеў-бы звярнуць увагу з'езда. Не забывайце, што арганізацыйная работа з'яўляецца ў той-жа час і выхаваўчай работай. Вось чаму не стаўце сябе пагардліва, таварышы, да арганізацыйнай работы. Бы ведаеце, як наша партыя і яе правадыры Ленін і Сталін заўсёды высока ставілі і ставяць арганізацыйныя пытанні, звяртаючы асаблівую ўвагу на выпрацоўку кадраў арганізатараў, падбор людзей, правільнае кіраўніцтва знізу да верху, на ўкараненне дакладнасці ў рабоце, пастаянную праверку выканання кожнага свайго рашэння і, нарэшце, на разгортванне самакрытыкі. На гэтым, таварышы, у нашай большэвіцкай партыі склаліся магутныя кадры арганізатараў, якія перамагаюць на кожным кроку.

Роля комсамола ў нашай краіне вялікая ва ўсіх галінах. Яна яшчэ больш павышаецца ў сувязі з велізарнымі задачамі ў галіне камуністычнага выхавання і вучобы моладзі. Наш комсамол з'яўляецца сапраўды ленинскім комсамолам і кіруецца нашай большэвіцкай партыяй. Ён яднае самую смелую і энергічную частку працоўных — моладзь, якая не звязана са старымі традыцыямі і дае комсамолу велізарную сілу.

Партыя дастаткова цэніць гэту ролю, сілу і поспехі нашага ленинскага комсамола, і няма сумнення, што, узняўшы арганізацыйную работу на ўзровень тых велізарных задач, якія перад комсамолам пастаўлены, комсамол стане яшчэ больш актыўнай сілай у будаўніцтве камунізма і пойдзе яшчэ хутчэй наперад да новых поспехаў, да новых перамог.

Няхай жыве ленинскі комсамол!

Няхай жыве правадыр і настаўнік усіх працоўных, лепшы друг савецкай моладзі таварыш Сталін!

(З'езд наладжвае бурную авацыю таварышу Андрэеву. Раздаюцца прывітальныя воклічы: «Няхай жыве таварыш Сталін! Ура!» «Хай жыве вялікі Сталін, ура!» «Няхай жыве ЦК ВКП(б), ура!» «Няхай жыве ЦК і Сталін, ура!» Доўга не змаўкаюць крыкі «ура», і апладысменты раздаюцца ўсё з новай сілай).

Д. Чарненка

Комсамол Беларусі ў барацьбе за рэалізацыю рашэнняў X з'езда ВЛКСМ

X з'езд ВЛКСМ намеціў практычныя шляхі вырашэння агромных задач, пастаўленых перад комсамолам партыяй і таварышом Сталіным у перыяд барацьбы за поўную перамогу соцыялізма ў нашай краіне і падрыхтоўкі пераходу да камунізма.

Сутнасць гэтых задач з асаблівай чоткасцю сфармулявана ў прынятай X з'ездам новай праграме ленінскага комсамола. Новая праграма ВЛКСМ, пабудаваная на аснове рашэнняў партыі і ўказанняў Леніна і Сталіна, з'яўляецца праграмай арганізацыі ўсебаковага камуністычнага выхавання моладзі.

У праграме сказана:

«Усесаюзны ленінскі камуністычны саюз моладзі з'яўляецца масавай беспартыйнай арганізацыяй, якая прымыкае да ВКП(б), яднае ў сваіх радах шырокія слаі перадавой, палітычна грамадзянскай працоўнай моладзі горада і вёскі. ВЛКСМ мае сваёй задачай дапамогу камуністычнай партыі (большэвікоў) у справе выхавання моладзі і дзяцей у духу камунізма. Спачуваючы праграме ВКП(б), ВЛКСМ дапамагае партыі большэвікоў і савецкаму ўраду ў выкананні вялікай гістарычнай задачы—будаўніцтва камуністычнага грамадства.

ВЛКСМ з'яўляецца памочнікам ВКП(б) і яе рэзервам».

Цэнтральнае месца ў новай праграме займаюць пытанні палітычнага і культурнага выхавання моладзі, падрыхтоўкі кадраў, узброеных асновамі марксісцка-ленінскай тэорыі, адданных савецкай уладзе, грамадзянскіх і адукаваных спецыялістаў сваёй справы—поўнацэннага пакалення Окцябрскай соцыялістычнай рэвалюцыі.

Тав. Андрэеў у сваёй прамове на X з'ездзе ВЛКСМ адзначыў:

«Што нам цяпер патрэбна? Нам патрэбны, таварышы, вучоба, веды, бо толькі веды будуць вырашаць справу ва ўсіх галінах... У нас у СССР прадукцыйныя сілы нічым не скованы. Усе аковы з вытворчасці зняты. Толькі недахоп ведаў, малаграмаднасць і руціна могуць яшчэ тармазіць нашу справу. Ліквідацыя няграмаднасці і малаграмаднасці, лепшае абучэнне ў школах, павышэнне тэхнічнай асветы рабочых і калгаснікаў знімуць апошнія перашкоды к таму, каб зрабіць яшчэ больш гіганцкія поспехі ў справе пабудовы камуністычнага грамадства.

Вось, адкуль, таварышы, тая асаблівая ўвага, якую ўдзяляе пытанням асветы ЦК нашай большэвіцкай партыі і асабіста таварыш Сталін. Вось чаму цэнтральнай задачай ленінскага комсамола становіцца вучоба».

Комсамол адыгрывае вялікую ролю ў выхаванні працоўнай моладзі горада і вёскі. З'яўляючыся масавай беспартыйнай арганізацыяй перадавой савецкай моладзі, комсамол павінен уцягнуць у свае рады маладых рабочых, калтаснікаў, служачых і вучняў, актыўны ўдзел якіх у сацыялістычным будаўніцтве правяран на практыцы.

Поспех у гэтай справе, даручанай нам партыяй Леніна—Сталіна, будзе ў значнай меры залежаць ад таго, наколькі здолеюць комсамольскія арганізацыі перабудаваць работу ў адпаведнасці з задачамі кіраўніцтва на даным этапе.

У першую чаргу неабходна па ўсёй комсамольскай палітсетцы і сярод шырокіх мас несаюзнай моладзі разгарнуць глыбокую прапрацоўку рашэнняў X з'езда комсамола, памятаючы аб тым, што яны з'яўляюцца праграмай работы комсамола на доўгі перыяд. У зразумелай форме трэба растлумачыць змест новай праграмы і статута ВЛКСМ, асабліва такое цэнтральнае пытанне, як выхаванне моладзі і дзяцей. Неабходна падрабязна растлумачыць, якія карэнныя рашаючыя пытанні ўнёс таварыш Сталін у праграму і статут нашага саюза, якія ўказанні даў комсамолу ў арганізацыі работы.

Вывучэнне і практычнае выкананне рашэнняў X з'езда ВЛКСМ у комсамольскіх арганізацыях Беларусі пачалося яшчэ ў час работы з'езда. Доклад тав. Косарава і іншыя матэрыялы з'езда зачытваліся комсамольцам на сходах і абмяркоўваліся ў палітгуртках. Аднак у самым пачатку гэта работа праходзіла адарвана ад жыцця пярвічных арганізацый.

Пасля ўказання ЦК ВЛКСМ рашэнні з'езда сталі прапрацоўвацца ў першую чаргу сярод комсамольскага актыва—сакратароў, прапагандыстаў, вожатых, каб падрыхтаваць з іх дакладчыкаў на саюзных днях і ў палітшколах. ЦК ВЛКСМ дапамогу райкомам комсамола камандзіраваў членаў бюро і адказных работнікаў на 10 дзен.

Гарадскія і раённыя партыйныя камітэты таксама практычна дапамаглі комсамолу ў правядзенні гэтай работы. Даволі сказаць, што Віцебскі, Гомельскі, Добрушскі, Рэчыцкі і Терахоўскі раёны накіравалі дакладчыкамі ў пярвічныя арганізацыі комсамола 108 членаў і кандыдатаў партыі з актыва. Многія райкомы партыі вылучылі камуністаў для сталай прапагандысцкай работы ў комсамольскай палітсетцы. У Менску, Віцебску, Гомелі, Магілеве і іншых раёнах праведзены сходы партактыва па пытанню партыйнага кіраўніцтва і практычнай дапамогі комсамолу. Аднак яшчэ не ўсе райкомы партыі ўдзяляюць комсамолу патрэбную ўвагу і кіраўніцтва. Сюды трэба аднесці Халопеніцкі, Дрыбінскі і іншыя раёны.

Актыўнасць комсамольцаў значна вырасла там, дзе раённае кіраўніцтва комсамола само добра ўсвядоміла свае задачы ў галіне работы з комсамолам.

Для прыкладу возьмем Магілёў. Тут комсамольцы не толькі выносяць прапановы на сходах, але і бяруць на сябе канкрэтныя абавязацельствы. Так, на першым саюзным дні 10 комсамольцаў аўтарамонтажнага завода ўзялі на сябе абавязацельства арганізаваць занятакі

стралковага гуртка, абсталяваць стадыён, наладзіць фізкультурную работу і інш.

Сакратар камітэта комсамольскай арганізацыі старадарожскага РВК тав. Моўчык піша:

«Вывучаючы рашэнні X з'езда ВЛКСМ, наша арганізацыя значна палепшыла якасць палітычнай вучобы. Рэгулярна 5 раз у месяц адбываюцца заняткі ў палітшколе па вывучэнню гісторыі партыі. Наведванне і паспяховасць комсамольцаў добрая. Абсталявалі фізкультурную пляцоўку. Працуе ваенны гурток. 7 комсамольцаў ужо здалі нормы на варашылаўскага стралка. Ставім задачу, каб у бліжэйшы час усе комсамольцы сталі варашылаўскімі стралкамі».

Цэлы рад лістоў з пярвічных арганізацый гаворыць аб вялікім росце актыўнасці комсамольцаў, аб ажыўленні работы комсамольскіх арганізацый у выніку рэалізацыі рашэнняў X з'езда, што характэрна для абсалютнай большасці раёнаў Беларусі.

Аднак у Чаўскім, Смілавіцкім, Горацкім і іншых раёнах арганізацыйная работа райкомаў ЛКСМБ рэзка адстае ад патрабаванняў мас. Узростаючую актыўнасць комсамольцаў яны не замацоўваюць, не дапамагаюць пярвічным арганізацыям, бо адарваліся ад іх жыцця, не разумеюць задач кіраўніцтва.

Сільна ўзрасла цяга несаюзнай моладзі ў комсамол. Развіццё станаўскага руху ў прамысловасці і сельскай гаспадарцы выявіла агромныя слаі перадавой савецкай моладзі, наблізіла яе да комсамола. Адпалі рамкі штучнага затрымання росту за лік вучнёўскай і служачай моладзі. Не адзіначны выпадкі, калі пасля растлумачэння на сходзе несаюзнай моладзі рашэнняў X з'езда ВЛКСМ заявы аб прыёме ў комсамол прыносяць прама ў райком.

Цікавыя даныя росту комсамола па некаторых раёнах за красавік і май месяцы ў параўнанні з 1 кварталам 1936 г. Уздзенскі раён даў рост з 7 чал. да 45, Ушачскі—з 45 чал. да 64, Рэчыцкі—з 53 чал. да 122, Полацкая акруга—з 228 чал. да 500.

Пры гэтым трэба ўлічыць, што з паступіўшых заяў райкамі комсамола разгледжана і зацверджана менш паловы. З паступіўшых за пасляз'ездаўскі перыяд у Полацкай акрузе не разгледжана 379 заяў, у Віцебскім раёне—432 і т. д. Гэтыя даныя гавораць самі за сябе.

Разам з тым нельга не адзначыць далёка недавальняючы рост комсамола за лік жаночай моладзі. Так, Дзержынскі райком за красавік і май прыняў усяго 6 дзяўчат, Дубровенскі—12, Рэчыцкі—30 з агульнага ліку прынятых 122 чал. Трэба прама сказаць, што сярод жаночай моладзі большасць раёнаў не вядзе штодзённай выхаваўчай работы, не ўзялася за справу так, каб у бліжэйшы час выканаць указанні сакратара ЦК ВКП(б) тав. Андрэева, якія ён зрабіў на X з'ездзе ленінскага комсамола.

Усе комсамольскія арганізацыі і іх кіраўнікі абавязаны палепшыць работу сярод дзяўчат, дабіцца росту комсамола за лік жаночай моладзі.

Комсамольскія арганізацыі з усёй сур'ёзнасцю павінны падыйсці да справы выхавання новаўступваючай у комсамол моладзі, ахапіць яе палітвучобай з тым, каб новы прыліў не аслабіў боездольнасці комсамола, а наадварот—зрабіў яго яшчэ больш моцным і верным памочнікам партыі большэвікоў, авангардам усёй савецкай моладзі.

Тав. Косараў на X з'ездзе комсамола ўказаў:

«Мы павінны змяніць і зжыўшы сябе падыход да моладзі—выхадцаў з чуждых класаў... Комсамол, кіруючыся вучэннем Леніна і Сталіна, павінен дабівацца поўнага пераходу на бок камунізма маладых людзей—выхадцаў з чуждых класаў, праяўляючых гагоўнасць да ўдзелу ў сацыялістычным будаўніцтве. лепшых з іх, правяраных, адданных савецкай уладзе, у кожным паасобным выпадку належыць прымаць у комсамол».

Гэта чоткае вызначэнне адносінаў да выхадцаў з чуждых класаў некаторыя райкомы і пярвічныя комсамольскія арганізацыі зразумелі па-свойму: «раз падаюць заяву—трэба прымаць», гэтым самым адчыняючы дзверы ў комсамол каму папала. Рэчыцкі і Тураўскі райкомы комсамола прымаюць выхадцаў з чуждых класаў, хоць і не ўпэўнены ў іх адданасці савецкай уладзе, не правярылі іх на справе. Гэтыя факты гавораць аб тым, што паасобныя работнікі райкомаў комсамола не ўсвядомілі задач данага перыяда, не зразумелі таго, што ў комсамол можна прымаць выхадцаў з чуждых класаў толькі ў кожным паасобным выпадку—правяраных на справе, адданных савецкай уладзе. Партыя вучыць нас павышаць сваю пільнасць, выяўляць малейшыя прошукі варожых элементаў.

Рост комсамола ў сучасны момант патрабуе ад нас вывучэння моладзі, дыферэнцыяванай работы з ёю. Тым часам становішча і якасць палітычнай асветы ў комсамоле, не гледзячы на ​​агromную дапамогу партыйных арганізацый, усё яшчэ не могуць нас задаволяць. Не адзіначны факты, калі ў перыяд веснавой сяўбы школы спынялі заняткі (Старадарожскі, Прапойскі і іншыя раёны), прапагандысты да заняткаў не рыхтаваліся (Чэрвеньскі, Смалявіцкі раён і інш.). Райкомы комсамола нярэдка абыходзяць гэту шкодную з'яву, а часта і не ведаюць сапраўднага стану работы палітшкол. У Смалявіцкім раёне многія комсамольцы не вучацца, хоць райком добра аб гэтым ведае.

У летні час становішча можа пагоршыцца, бо ў большасці раёнаў прапагандыстамі працуюць настаўнікі, якія пойдучь у водпуск. Калі райкомы не падбяруць ім замену, то палітшколы застануцца без прапагандыстаў. Кожны райком павінен добра ўлічыць свае прапагандыцкія кадры і расставіць сілы такім чынам, каб не дапусціць ні малейшага перабою ў рабоце комсамольскай сеткі палітасветы. Неабходна арганізаваць вучобу ўсіх комсамольцаў, якія дагэтуль не вучацца, а таксама вучобу ўсіх прапагандыстаў, прыцягнуўшы да заняткаў з імі лепшыя выкладчыцкія сілы раёна. У гэтай рабоце комсамолу неабходна сур'езная дапамога і кіраўніцтва партыйных камітэтаў.

Неабходна таксама павысіць адказнасць загадчыкаў аддзелаў палітвучобы комсамола, якія вельмі часта займаюцца агульнымі пытаннямі райкома, а не сваёй непасрэднай справай (Смалявіцкі і Смалявіцкі раёны). ЦК ЛКСМБ у сваім рашэнні ад 1 VI. 36 г. забараніў райкомам комсамола скарыстоўваць заг. аддзелаў палітвучобы на пабочнай рабоце.

Выключна важны ўчастак дзейнасці комсамола — абаронная і фізкультурная работа.

«Увесь свой асабісты лёс наша моладзь цалкам звязвае з лёсамі вялікай пролетарскай справы. Мэтай усяго свайго жыцця мы ставім выкананне інтэрнацыянальнага доўгу, якому мы павінны, як вучыць нас таварыш Сталін, заставацца вернымі да апошняга намагання, да апошняга ўздоху, да апошняй каплі крыві.

У радах ленінскага комсамола мы павінны падрыхтоўваць смелых, адважных, самаадданных і вынослівых людзей, для якіх няма больш ганаровай задачы, як абарона соцыялістычнай радзімы на самых небяспечных і перадавых пазіцыях» (Косараў — даклад на X з'ездзе ВЛКСМ).

Гатоўнасць да абароны сваёй соцыялістычнай радзімы — інтэрнацыянальны доўг і абавязак кожнага комсамольца, кожнага маладога чалавека нашай краіны.

У абстаноўцы шалёнага ўзбраення імперыялістычных драпежнікаў, падрыхтоўкі і развязвання новых войнаў некаторымі фашысцкімі дзяржавамі, ва ўмовах падрыхтоўкі нападу на СССР, пытанні абароннай работы сярод моладзі набываюць выключнае значэнне і тым больш у нас, на Беларусі. Нам патрэбна выдатна ведаць ваенную тэхніку і ўдасканалюцца ў ёй.

Падрыхтоўка да задачы ваенна-тэхнічнага экзамена к X з'езду ВЛКСМ дала агромныя рэзультаты. У комсамоле выраслі аўладаўшыя ваеннай тэхнікай лётчыкі, планерысты, стралкі, парашуцісты і т.п. Нараўлянскі райком комсамола арганізаваў гурток планерыстаў, дзе навучаюцца 38 чал., у тым ліку ўсе работнікі райкома. Гэта — прыклад настойлівасці і ўпартасці ў дасягненні намечанай мэты.

Многія раёны арганізавалі для комсамольцаў і несаюзнай моладзі гурткі варашылаўскіх кавалерыстаў. У Асвейскім раёне працуюць 6 гурткоў ПВХО, якімі ахоплены 112 чал., у Дзержынскім — гурток па вывучэнню кулямёта і санітарны гурток, якім ахоплены 39 дзяўчат. Такіх прыкладаў многа.

Асабліва ажывілася ваенная работа пасля X з'езда ВЛКСМ. Задача кіраўніцтва — стварыць для гурткоў неабходныя матэрыяльныя ўмовы і замацаваць актыўнасць моладзі ў аўладанні ваеннай справай. Трэба развіць вопыт пагранічных раёнаў у арганізацыі комсамольска-асоавіяхімаўскіх дружын, як вельмі цікавую форму абароннай работы комсамола.

Не можа нас задаволіць пастаноўка фізкультурнай работы як у горадзе, так і ў вёсцы. Мы яшчэ не скарысталі агромнейшыя магчымасці ўцягнення ў фізкультурны рух усёй моладзі. А ў гэтай справе комсамол павінен быць ініцыятарам і застрэльшчыкам.

Дзякуючы непасрэдным клопатам урада БССР, ЦК КП(б)Б і асабіста таварыша Гікало, у нас створаны багацейшыя ўмовы для развіцця масавай фізкультуры ўжо ў гэтым годзе. Даволі сказаць, што ўжо зараз на трохмесячных курсах падрыхтоўваецца звыш 400 інструктароў фізкультуры для калгасаў. Калі ўсе гарадскія і раённыя камітэты комсамола па-сапраўднаму возьмуцца за развіццё масавай фізічнай культуры сярод моладзі, за ўмацаванне нізавога фізкультуры

турнага калектыва, мы безумоўна зможам заняць па фізкультуры адно з першых месц у Саюзе.

Неабходна ўсямерна скарыстаць ініцыятыву і лепшы вопыт перадавых комсамольскіх арганізацый у справе развіцця масавага фізкультурнага руху. Трэба ўлічыць вопыт комсамольцаў калгаса «Полымя», Заслаўскага раёна, якія абсталявалі ў сябе добры стадыён, комсамольцаў Пухавіцкага раёна, якія пабудавалі стадыён у раённым цэнтры. У Дубровенскім раёне будуюцца стадыён. Ён Ушацкім працуе водная станцыя. У калгасах Дзержынскага, Асвейскага, Хойніцкага і іншых раёнаў абсталяваны фізкультурныя пляцоўкі. Усё гэта лішні раз пацвярджае агромную цягу моладзі да фізкультуры. Уся справа ў нашым уменні ўзняць арганізатарскую работу да ўзроўню задач развіцця масавай фізічнай культуры сярод працоўнай моладзі горада і вёскі.

* * *

Сур'езным недахопам з'яўляецца слабы ўдзел раённых арганізацый комсамола ў ліквідацыі няграмацкасці і малаграмацкасці, асабліва сярод падлеткаў і моладзі. Оршанскі, Дзержынскі, Журавіцкі райкомы не прыступалі нават да ўліку няграмацкіх і малаграмацкіх падлеткаў, не гледзячы на ўказанне ЦК ВЛКСМ аб агромняй палітычнай важнасці гэтай справы.

Бесклапотна адносяцца некаторыя райкомы і да арганізацыі палітычнай і агульна-адукацыйнай вучобы комсамольскага актыва. Сам кіруючы актыў раду райкомаў комсамола нярэдка адстае ад узроўню задач, пастаўленых Х з'ездам ВЛКСМ.

З'езд даў незадавальняючую ацэнку работы комсамольскіх арганізацый у школе, кіраўніцтву піонерамі і школьнікамі. Кожны райком павінен своєчасова паклапаціцца аб арганізацыі здаровага і вясёлага адпачынку для ўсіх піонераў і школьнікаў у час канікул, вылучыць для работы ў лагерах, фарпостах, пляцоўках і т. п. лепшыя сілы актыва. Канікулы трэба максімальна выкарыстаць для падбору і падрыхтоўкі неабходнай колькасці вожатых для піонерскіх атрадаў з новага навучальнага года, дапамагчы маладым настаўнікам у павышэнні кваліфікацыі.

Тав. Андрэеў на Х з'ездзе ВЛКСМ паставіў перад комсамолам выключнай важнасці задачы: барацьба за камуністычнае выхаванне савецкай моладзі і дзяцей, аўладанне вышэйшымі навукі і тэхнікі, уцягненне ў стаханаўскі рух усёй савецкай моладзі горада і вёскі. Абавязак усіх комсамольскіх арганізацый—па-большэвіцку змагацца за выкананне рашэнняў партыі і ўказанняў таварыша Сталіна.

Ленінскі комсамол ордэнаноснай Беларусі сваёй практычнай работай на ўсіх участках можа і павінен заняць адно з першых месц у радах ВЛКСМ.

А. Варончанка

Сакратар кагановіцкага райкома
КП(б)Б (Менск)

Абмен партыйных дакументаў унёс ажыўленне ў партыйную работу

«Абмен партыйных білетаў і ўвядзенне новых уліковых карт так з'яўляецца сур'езнейшым партыйна-арганізацыйным мерапрыемствам, якое павінна замацаваць рэзультаты праверкі партыйных дакументаў і спрыяць далейшаму ўмацаванню радаў ВКП(б)».

Гэта дырэктыва снежаньскага пленума ЦК ВКП(б), канкрэтныя ўказанні ЦК КП(б)Б і тав. Гікало, зробленыя пры падвядзенні вынікаў праверкі, былі пакладзены ў аснову ўсёй работы па падрыхтоўцы і правядзенню абмену партыйных дакументаў.

У парадку падрыхтоўкі да абмену была праведзена значная работа, выходзячы з асаблівасцей раёна.

У нашай партарганізацыі 2223 члены і 595 кандыдатаў партыі. Склад арганізацыі адметны вялікай стратасцю. У раёне, побач з прадпрыемствамі, якія маюць вялікія партыйныя калектывы, многа дробных, з малалікімі партыйнымі групамі і камуністамі-адзіночкамі. У партарганізацыю ўваходзяць цэнтральныя савецкія ўстановы БССР, пераважная большасць ВНУ і рад розных навукова-даследчых устаноў. Гэта акалічнасць патрабавала дыферэнцыяваць работу па падрыхтоўцы і правядзенню абмену партдакументаў.

Побач з падрыхтоўчай работай у нізавых партарганізацыях ішла ўзмоцненая падрыхтоўка ў самым райкоме. Выключная ўвага ўдзелена падрыхтоўцы памяшкання і падбору людзей для работы па абмену. Спецыяльна абсталяваны 7 пакояў: для гутарак, для рэгістратараў, для выпіскі партдакументаў і т. д.

Для работы па абмену мы падабралі добрых членаў партыі, таварышоў з вялікім вопытам партыйнай і адказнай кіруючай работы.

З асаблівай увагай падышлі мы да растлумачэння ўсім членам партыі значэння, задач і тэхнікі абмену, а таксама распрацоўкі мерапрыемстваў для замацавання вынікаў праверкі, далейшага ўздыму партыйна-масавай работы, разгортвання партыйнай прапаганды, палітычнай агітацыі, укаранення стаханаўскіх метадаў і далейшага пашырэння стаханаўскага руху.

З самага пачатку абмену быў дан рашучы адпор існаваўшым у паасобных партарганізацыях настроям, што, моў, абмен партдакумен

таў—тэхнічная справа, бо пасля праверкі ў партыі засталіся толькі правяраныя людзі.

З вялікай актыўнасцю прашоў сход раённага партактыва, прысвечаны вынікам праверкі і задачам абмену партдакументаў. Сход працягваўся 2 дні. Потым была склікана нарада сакратароў парткомаў і парторгаў для абмеркавання вынікаў праверкі ва ўсіх первічных партарганізацыях і падрыхтоўкі да абмену партдакументаў. На нарадзе з усёй сур'ёзнасцю было пастаўлена пытанне аб неабходнасці ліквідаваць усе недахопы ўнутрыпартыйнай і масавай работы, выяўленыя ў працэсе праверкі.

Аб правядзенні абмену партдакументаў кожны член партыі быў загадзя папярэджан, каб ён мог прадумаць усе пытанні і правільна запоўніць копіі рэгістрацыйных бланкаў.

Абмен пачаўся 19 сакавіка і ў першыя дні праходзіў слабымі тэмпамі. На працягу 11 дзен партдакументы атрымлівала па 16 чал. у дзень, потым з кожным днём тэмпы павялічваліся. У трэцюю декаду мы выдавалі ўжо 27 партдакументаў у дзень, у чацвертую 40, а ў апошні час выдана па 50 партдакументаў у дзень. У гэтай справе адыграла вялікую ролю прыцягненне значнай колькасці работнікаў з партактыва і самога апарата райкома. Добры падбор рэгістратараў, правільная арганізацыя работы звялі да мінімуму папсаванне партыйных дакументаў. За ўвесь перыяд абмену папсавана толькі 8 партыйных білетаў і 3 кандыдацкія карткі, прычым здарылася гэта пераважна ў пачатку работы.

* * *

Падрыхтоўчая работа да абмену партдакументаў, што разгарнулася ў первічных партарганізацыях, садзейнічала значнаму ўзмацненню пільнасці і выкрыццю класавых ворагаў, якія ўкрыліся пры правярцы партдакументаў.

Ставячы перад сабою задачу вызвалення ад пасіўных людзей, якія не апраўдваюць высокага звання члена партыі, абмен адначасова ў значнай меры даваў работу па ачысці партыі ад важдых і чуждых элементаў.

Акрамя прамых ворагаў партыі і савецкай улады выкрыты выхадцы з класава-чуждага асяроддзя, людзі, якія разлажыліся і сваімі паводзінамі ганьбавалі партыю, або скарыстоўвалі прабыванне ў партыі і службовае становішча ў сваіх карыслівых мэтах.

Сярод выкрытых варта адзначыць Бадрэўскага, як тыл чалавека, які канчаткова разлажыўся. Бадрэўскі—член партыі з 1929 г., студэнт 5 курса Мед'інстытута. Сваім заняткам ён абраў частую змену жонак. За кароткі час здолеў развесціся з жонкай і ашукаць двух студэнтак: жаніўся і развеўся з імі. Палавая распуста плюс сістэматычныя п'янка і поўны адрыў ад партыйнага жыцця—вось што характарызуе Бадрэўскага.

Побач з выкрыццём ворагаў партыі, якія ашуканчым шляхам пралезлі ў яе рады, у працэсе абмену выяўлен новыя актыўныя, якія вырастаюць і праявілі сябе на практычнай рабоце.

Тав. Галавач—член партыі з 1929 г. рабочы фабрыкі «Окцябр» з вытворчым стажам у 12 год з'яўляецца стаханаўцам, агітатарам

цэха, многа працуе над павышэннем свайго ідэйна-палітычнага ўзроўню. Галавач—адзін з удзельнікаў пераходу Менск—Масква, узнагароджаны ордэнам «Знак пачёта». Вылучан парторгам цагельнага завода.

Тав. Галубіцкі—член партыі з 1929 г. рабочы фабрыкі імя Кагановіча з 20-гадовым вытворчым стажам не толькі сам адным з першых уключыўся ў стаханаўскі рух, але і ўцягнуў у яго першымі на фабрыцы рабочых свайго цэха. Вылучан парторгам фабрыкі індыўідуальных заказаў.

Можна ўказаць і рад іншых таварышоў, вылучэнне якіх на больш адказную работу адбылося ў рэзультате гутарак з імі ў час абмену партдакументаў.

Больш блізкае азнаямленне з паасобнымі камуністамі дало магчымасць стварыць моцны касцяк прапагандыстаў-агітатараў.

За час абмену з кіруючых і навуковых работнікаў падабраны 32 кансультанты і кіраўнікі розных семінараў і гурткоў.

Пераважная маса членаў партыі рыхтуецца да абмену з пачуццём высокай адказнасці. Створаная абстаноўка, дакладнасць афармлення ўсіх партыйных дакументаў, таварыская гутарка ўзмацняе імкненне апраўдаць высокае званне члена партыі. Аб гэтым расказвалі самі камуністы на сходах партарганізацый фабрык імя Кагановіча, імя Куйбышэва, «Окцябр», шчотачнай, БДУ, Мед'інстытута і т. д.

Гутаркі з членамі партыі даюць багаты матар'ял. Камуністы расказваюць аб выкананні статута партыі, аб дасягненнях і недахопах, уносяць рад прапаноў для лепшага разгортвання стаханаўскага руху.

Значна палепшана расстаноўка сіл на прадпрыемствах, рашаючыя ўчасткі ўмацаваны камуністамі. Калі раней на фабрыцы імя Кагановіча сярод рабочых ад станка было толькі 25 камуністаў, а астатнія выконвалі галоўным чынам тэхнічную работу, то зараз за станком працуе 47 камуністаў, большасць якіх паказвае ўзоры стаханаўскай работы.

Паасобныя партарганізацыі недастаткова зразумелі, каго трэба лічыць пасіўным і баластам. Былі выпадкі, калі ў баласт залічвалі добрых работнікаў, адданных партыі людзей толькі за тое, што яны недастаткова граматыны, або мала выступаюць на сходах, і наадварот—здаралася, што ў актыў траплялі балбатуны і бяздзельнікі.

Абмен партдакументаў не мала садзейнічаў таму, што раней адсталыя члены партыі сталі перадавымі на вытворчасці, актыўнымі ў грамадскай рабоце. Тав. Персіц—раней адсталая работніца фабрыкі імя Куйбышэва—пасля аказання ёй канкрэтнай дапамогі стала лепшым слухачом партшколы, рэгулярна чытае «Правду», добра разбіраецца ў бягучых пытаннях. Зараз яна вылучана парторгам цэха і нядрэнна спраўляецца са сваёй работай. Перарадзіўся кандыдат партыі тав. Будніцкі, які раней не служыў прыкладам на вытворчасці, увесь час даваў брак. Дзякуючы праведзеным з ім гутаркам, настойлівай вучобе, уцягванню ў актыўную работу, Будніцкі стаў стаханаўцам, выконвае план на 250 проц., добра вучыцца ў кандыдацкай школе, сістэматычна чытае газеты, мастацкую літаратуру.

Абмен партыйных дакументаў дапамог далейшаму ажыўленню партыйнай работы ў пярвічных партарганізацыях, павышэнню і ўмацаванню дысцыпліны і авангарднай ролі камуністаў, палепшанню пастаноўкі ўсёй работы з беспартыйнымі масамі.

Індывідуальныя справаздачы камуністаў на парткомах і агульных партсходах уважлі ў сістэму работы амаль усіх партарганізацый і становяцца ўсё больш дзейным сродкам выхавання камуністаў.

Дэталёвае вывучэнне людзей дало магчымасць раду перадавых арганізацый цвёрда стаць на шлях дыферэнцыяванага і канкрэтнага кіраўніцтва паасобнымі групамі камуністаў.

Партарганізацыя фабрыкі «Окцябр», падатুলіўшы вынікі абмену партдакументаў, выявіла групу рабочых-камуністаў, якія з-за недастатковай кваліфікацыі пры высокіх колькасных паказчыках не даюць яшчэ ўзораў высокай якасці прадукцыі. Партарганізацыя дапамагла ім аўладаць працэсам, накіраваўшы на вучобу ў кабінет тэхнікі.

Да камуністаў Табайнік, Баубель, Пруднікавай, Эрэнбург прымацаваны таварышы, якія дапамагаюць ім павысіць узровень ведаў і граматынасць. Камуністы Глезер, Гельман, Ламнёў накіраваны ў агульна-адукацыйныя школы. Да тав. Руслана, які не можа наведваць школу малаграматых, прымацован настаўнік на даму. Для камуністаў, якія раней вучыліся ў агульных гуртках і не аказалі поспехаў з-за слабога ведання расійскай і беларускай мовы, арганізаван турток на яўрэйскай мове.

Адным з паказчыкаў росту актыўнасці ўсёй раённай партарганізацыі з'яўляецца ўзросшы інтарэс да раённых сходаў партактыва. Даволі сказаць, што на сход партактыва, прысвечаны вынікам III пленума КПК пры ЦК ВКП(б), з'явілася 700 чал. Для ўдзелу ў спрэчках запісалася 55 чал. Самы характар выступленняў сведчыў аб безумоўным палітычным росце камуністаў.

На фабрыцы імя Кагановіча цэлы рад раней пасіўных таварышоў пачаў праяўляць уласную ініцыятыву на практычнай рабоце, добра выконвае партыйныя даручэнні. Тав. Бярэзін праявіў сябе настолькі добра, што партком палічыў магчымым і мэтазгодным вылучыць яго цэхавым агітатарам. Можна таксама ўказаць на тав. Шахновіча, як на аднаго з лепшых актывістаў партшколы.

Значна ўзнялася авангардная роля камуністаў на вытворчасці, у вучобе, іх арганізатарская роля ў беспартыйных масах.

На фабрыцы імя Куйбышэва ўсе камуністы, рабочыя ад станка, сталі стаханаўцамі. На фабрыцы «Окцябр» яшчэ не так даўно сярод камуністаў, рабочых ад станка, было толькі 40 проц. стаханаўцаў, а цяпер амаль усе яны стаханаўцы. Многія з іх раней працавалі на другарадных участках. Авангардная роля камуністаў узнялася і ў вышэйшых навучальных установах раёна, асабліва ў Мед'інстытуце.

Актыўнасць, партыйная дысцыпліна і авангардная роля ўзняліся таксама ў выніку таго, што увага ўсіх камуністаў была заострана на вывучэнні і засваенні статута і праграмы партыі. Амаль ва ўсіх партарганізацыях статут партыі прапрацоўваўся з вялікай увагай. Яму прысвечаны былі спецыяльныя заняткі. Да менш развітых камуністаў прымацоўваліся больш падрыхтаваныя. Адбыўся рад тэарэтычных канферэнцый.

Сур'езным якасным зрухам у рабоце нашай раённай партарганізацыі з'яўляецца тое, што яна абрасла актывам, вылучаным і падбраным у працэсе падрыхтоўкі і правядзення абмену партдакументаў. Гэты актыв—моцнае падспор'е ў нашай рабоце. Адначасова група пазаштатных работнікаў набывае вопыт партыйнай работы і ў будучым можа служыць крыніцай партыйных кадраў.

* ■ *

Значнае ажыўленне ў партыйных арганізацыях выклікаў апублікаваны ў газеце «Правда» артыкул «Грубое парушэнне ўнутрыпартыйнай дэмакратыі», які цалкам адлюстроўвае становішча ўнутрыпартыйнай дэмакратыі і ў радзе партыйных арганізацый нашага раёна. Хуткае і правільнае рэагаванне менскага гаркома КП(б)Б на артыкул «Правды» дапамагло нам выявіць свае недахопы. Глыбей прыгледзеўшыся да сваіх партарганізацый, мы выявілі, што ў некаторых з іх сакратары парткомаў і парторгі мяняліся так часта, што цяжка было скласці пэўную думку аб рабоце гэтых таварышоў. На шчотачнай фабрыцы за 1934-35 гг. змянілася 5 сакратароў парткома: Бярбіцкі, Скаржыцкі, Гурвіч, Бруднер, Сіманаўскі. Партарганізацыя Белкаапсаюза за 1934 г. змяніла 3 сакратароў парткома: Іпатава, Офенгейма і Кагана. Змененыя сакратары і парторгі часта не лічылі патрэбным нават адчытацца перад партарганізацыяй аб сваёй рабоце, чым парушаўся прынцып выбарнасці. У працэсе абмену выявіўся рад фактаў, калі шырокая справаздачнасць парткомаў перад партыйнымі арганізацыямі не ўвашла яшчэ ў сістэму работы.

Партыйныя сходы і нарады сакратароў парткомаў і парторгаў па абмеркаванню матар'ялаў «Правды» і адпаведных рашэнняў гаркома і райкома партыі далі магчымасць правесці рад мерапрыемстваў для палепшання пастаноўкі ўнутрыпартыйнай работы.

Існаваўшая практыка выяўлення і стварэння рэзерва, асабліва работа з вылучанымі ў рэзерв, не забяспечвала паспяховага вырошчвання і вылучэння кадраў камуністаў, якія праявілі сябе на практычнай рабоце. Рэзерв у радзе выпадкаў ствараўся фармальна, без дыферэнцыявання падыходу, умелага вырошчвання і падрыхтоўкі камуністаў на канкрэтнай рабоце.

Бюро райкома ўстанавіла зараз, як правіла, што ні адзін сакратар парткома, ні адзін парторг пярвочнай арганізацыі, а таксама цэхавыя парторгі буйных партарганізацый, не могуць быць зняты і вызвалены ад работы без рашэння партыйнага сходу і зацверджання райкома.

Райком звярнуў асаблівую ўвагу на падрыхтоўку і высокую якасць правядзення партыйных сходаў, паклаўшы ў аснову пытанні арганізацыйна-партыйнай і ідэйна-выхаваўчай работы. Трэба, скажаць, што партыйныя сходы па матар'ялах «Правды» прайшлі з вялікай актыўнасцю, пры шырока разгорнутай самакрытыцы.

Большасць партарганізацый (завод «Ударнік», фабрыка імя Куйбышэва і інш.) наладзілі сталую работу з актывам, праводзяць спецыяльныя гутаркі па бягучых пытаннях партыйнага будаўніцтва і абмену вопытам.

Райком устанавіў сталы кантроль за тым, як выконваюцца рашэнні ЦК КП(б)Б аб сістэматычнай справаздачнасці сакратароў парткомаў і цэхавых парторгаў на партыйных сходах. У залежнасці ад аб'ёму і асаблівасцей работы арганізаваны спецыяльныя семінары сакратароў парткомаў і парторгаў.

Райком распрацаваў канкрэтныя мерапрыемствы па арганізацыі дапамогі сакратарам парткомаў і парторгам у іх рабоце: нарады і гутаркі аб тым, як весці партыйную гаспадарку, як падрыхтаваць партыйны сход, скласці пратакол, план работы і т. п.

Вылучаны рэзерв зараз уважліва правяраецца з тым, каб можна было правільна вызначыць работу для кожнага з залічаных, на аснове яго індыўідуальных асаблівасцей.

Асаблівая ўвага партарганізацыі звернута на тое, каб рашэнні, якія выносяцца сходамі, не насілі агульнага расплыўчатага характару, каб кожны пратакол адлюстроўваў канкрэтныя прапановы з указаннем прозвішчаў і тэрміну выканання. На кожным чарговым сходзе ў абавязковым парадку правяраецца, як выкананы рашэнні паярэдняга сходу. Рад пратаколаў разбіраецца на нарадах сакратароў парткомаў, што дае магчымасць навучыць, як лепш афармляць партыйныя рашэнні.

Праверка існуючых кадраў прапагандыстаў і агітатараў, падбор на гэту справу новых, правяраных людзей, тэарэтычна моцна падкаваных, з багатым вопытам практычнай работы і арганізатарскімі здольнасцямі—такую задачу паставіў перад сабою райком.

Ва ўсёй раённай сетцы партыйнай асветы, у тым ліку ў гуртках па гісторыі партыі комсамольскай сеткі, налічваецца 224 прапагандысты. З іх скончылі комвуз і курсы марксізма-ленінізма 42 чал., соўпартшколы—18 чал., курсы прапагандыстаў—14 чал.

За апошні час звернута ўвага на палепшанне якаснага складу прапагандысцкіх кадраў. 10 прапагандыстаў працуюць зараз непасрэдна на вытворчасці. Падобрана група прапагандыстаў у 81 чал., з кіруючага цэнтральнага актыва і інжынерна-тэхнічнага персанала. Асаблівая ўвага звернута на тое, каб вызваліць вытворчыя арганізацыі ад прапагандыстаў-студэнтаў, якія, ідучы ў час канікул на вытворчую практыку, пакідаюць кіраўніцтва гурткамі, што няўхільна прыводзіць да сезоннасці ў партыйнай вучобе. Мы дабіліся зараз такой расстаноўкі сіл, што асноўная частка студэнтаў кіруе гурткамі ў навучальных установах. Аднак студэнтаў-прапагандыстаў у нас яшчэ вельмі многа—95 чалавек, што сведчыць аб недастатковай рабоце ў галіне вырошчвання прапагандысцкіх кадраў з пастаянных рабочых і служачых.

Пры праверцы прапагандыстаў выявілася, што вельмі многія з іх мелі незадавальняючую падрыхтоўку і недастатковы палітычны светлаглед, большасць адносілася фармальна да сваёй работы, не цікавілася жыццём прадпрыемства, не скарыстоўвала мясцовы матэрыял, часта не ведала сваіх слухачоў. Адказныя работнікі тт. Серб, Рагуновіч не маглі адказаць на элементарныя пытанні, звязаныя са статутам нашай партыі. Прышлося зняць з прапагандысцкай работы значную колькасць людзей і сур'ёзна заняцца падборам новых кадраў для кіраўніцтва гэтым адказнейшым участкам. За апошні час да справы партыйнай прапаганды прыцягнута новых 36 чал. пераважна з цэнтральнага актыва.

Праверка прапагандыстаў адыграла вялікую ролю ў павышэнні іх тэарэтычнага ўзроўню. Многія таварышы былі ўмоўна дапушчаны да прапагандысцкай работы, пакуль не пройдуць паўторнай праверкі.

Вынікі праверкі абмяркоўваліся на паседжаннях парткомаў, якія прымалі меры для рэалізацыі ўказанняў камісіі і пастаноў бюро райкома.

Тав. Каплана—дырэктара Навукова-даследчага інстытута пры Галоўдарттрансе не дапусцілі да прапагандысцкай работы з-за палітычнай няграмаднасці. Бюро райкома заслухала яго справаздачу аб рабоце над сабой і вынесла канкрэтнае рашэнне з указаннем, якія матэрыялы ён павінен прапрацаваць да паўторнай праверкі. Трэба

сказаць, што тав. Каплан улічыў урокі першай праверкі і значна падцягнуўся.

Праверка прапагандыстаў прымусіла райком перабудаваць усю работу па кіраўніцтву вучобай прапагандыстаў, сістэматычна праводзіць нарады, спецыяльныя даклады, лекцыі.

Для сталай работы з прапагандыстамі арганізаваны чатыры семінары па вывучэнню гісторыі партыі: для прапагандыстаў прадпрыемстваў; для прапагандыстаў навучальных устаноў; для прапагандыстаў савецкіх устаноў і для прапагандыстаў комсамольскай сеткі.

Для кіраўніцтва семінарамі і кансультацыямі падобрана група з 15 чал. кваліфікаваных кадраў. Акрамя таго, для прапагандыстаў і агітатараў кожны месяц чытаюць агляды важнейшых палітычных бягучых пытанняў кваліфікаваныя сілы. Рэгулярна вядуцца заняткі і па геаграфіі. Запрошан добры географ. На занятках прысутнічае 35—40 чал. Усё гэта значна ажывіла партыйную прапаганду.

Вельмі дапамагла нам у рабоце пастанова ЦК ВКП(б) «Аб стане заняткаў у гуртках па гісторыі партыі завода імя Петроўскага» (Днепрапятроўск).

Гэта пастанова, у поўнай меры адлюстроўваючы недахопы партыйнай прапаганды ў большасці гурткоў нашага раёна, дала нам ключ да перабудовы іх работы.

Мы выявілі рад такіх фактаў у партарганізацыях Наркаммясцпрома, Наркомаховы здароўя, Інстытута соўправа. Там былі ліквідаваны кандыдацкія гурткі, і ўсе члены партыі механічна залічаны ў адволькавага тыпу гурткі па гісторыі партыі. Многія гурткі не маюць канкрэтных праграм і навучальных планаў. Партарганізацыя Галоўдартранса дапусціла да кіраўніцтва гуртком гісторыі партыі без праверкі і зацверджання бюро т. Зюзіна, які на занятках па тэме «Партыя большэвікоў у рэвалюцыі 1905-1907 гг.» зусім абышоў пытанне аб кіруючай і арганізуючай ролі партыі ва ўзброеным паўстанні. Не ўсе парткомы ставілі справаздачы прапагандыстаў і слухачоў аб ходзе заняткаў, слаба займаліся пытаннямі паспяховасці. Многія гурткі яшчэ і зараз дапускаюць схематызм пры вывучэнні пэўных этапаў барацьбы нашай партыі, не знаёмяць слухачоў з музеем рэвалюцыі, не скарыстоўваюць мясцовы матар'ял, не ўвязваюць прапаганду з жыццём партыйных арганізацый.

Бюро райкома ў адпаведнасці з пастановай ЦК ВКП(б) арганізавала перагляд сеткі партыйных школ і гурткоў. Зараз падбіраецца група высокакваліфікаваных лектараў, якія па кожнаму раздзелу гісторыі партыі будуць чытаць слухачам заключныя лекцыі.

Разам з тым праверка і абмен партыйных дакументаў рашуча ўзнялі адказнасць камуністаў за павышэнне свайго ідэйна-палітычнага ўзроўню, прымусілі партарганізацыі сур'ёзна перагледзець усю сістэму партыйнай прапаганды і метады кіраўніцтва ёю.

У радзе партыйных арганізацый перш за ўсё неабходна было выправіць памылкі ў камплектаванні гурткоў. Члены парткома і цэхпарторгі, перш чым зацвердзіць склад таго ці іншага гуртка, дэталёва знаёміліся з узроўнем ведаў і ўмовамі работы «сжнага слухача. Зацверджанне складу слухачоў адбывалася ў прысутнасці кіраўніка і старасты гуртка.

Зараз у большасці партарганізацый устаноўлены тэрміны праходжання праграмы. Амаль усе камуністы ахоплены партыйнай вучобай. Лепш сталі працаваць школы і гурткі партыйнай асветы.

У партарганізацыі Мед'інстытута значна палепшылася якасць кіраўніцтва вучобай. Бялікую дапамогу камуністам аказвае арганізаваны ў інстытуце партгабінет. Раней адставаўшыя навучыліся працаваць над заданым па тэме матэрыялам, карыстацца першакрыніцамі і мастацкай літаратурай.

Партарганізацыя фабрыкі «Окцябр» перабудавала сетку партвучобы прыстасоўна да ўзроўню ведаў слухачоў. Раней мала хто з камуністаў добра рыхтаваўся да заняткаў, складаў здавальняючыя канспекты, цяпер-жа ў вучобу ўцягнуліся адставаўшыя Меламед, Долінка, Айнбідэр, Сакаловіч і многія іншыя таварышы.

Змяніўся і сам характар заняткаў. Яны праходзяць больш ажыўлена, прапагандысты часцей скарыстоўваюць наглядныя дапаможнікі, урыўкі з мастацкай літаратуры і т. п.

Палепшылася партвучоба і на фабрыцы «Чырвоны хімік», на заводзе «Ударнік», у арцелі «Чырвоны друкар» і інш.

Аб росце палітычнай актыўнасці і ідэйна-палітычнага ўзроўню камуністаў сведчыць праведзеная намі раённая тэарэтычная канферэнцыя. Не лішне будзе спыніцца на вопыце падрыхтоўкі да яе.

Ужо першыя дні абмену партыйных дакументаў паказалі, што многія члены партыі, у тым ліку і актыў, недастаткова глыбока засвоілі арганізацыйныя прынцыпы большэвізма, асабліва сці нашай партыі. Бюро райкома вынесла 25 сакавіка рашэнне аб правядзенні раённай тэарэтычнай канферэнцыі на тэму: «Вучэнне Леніна—Сталіна аб партыі», паставіўшы перад удзельнікамі канферэнцыі задачу—прачытаць і глыбока прапрацаваць па тэме максімум літаратуры з першакрыніц Леніна—Сталіна. Да ўдзелу ў канферэнцыі было прыцягнута 10 гурткоў павышанага тыпу (ф-ка імя Кагановіча, імя Куйбышэва, шчотачная, хлебазавод, БПІ, БДУ, Мед'інстытут, Наркамзем, Наркамгас і Белкаапсаюз).

Культпропагандзел райкома склікаў спецыяльную нараду сакратароў парткомаў, прапагандыстаў і заг. партгабінетаў для інструктажу па падрыхтоўцы да канферэнцыі. Райком распрацаваў і размножыў календарны план падрыхтоўкі і правядзення канферэнцыі і разаслаў рэкамендацыйны спіс літаратуры.

Аб сур'ёзнасці падрыхтоўкі да канферэнцыі гаворыць спіс літаратуры, якую неабходна было асвоіць:

1. Статут партыі;
2. Сталін—«Аб асновах левінізма», гл. VIII. «Партыя»;
3. Ленін—«Што рабіць», гл. II. «Стыхійнасць мас і свядомасць соц. дэм.»;
4. Ленін—«Крок наперад, два назад», параграф 1 статута;
5. Ленін—«Дзіцячая хвароба левізму ў камунізме»; гл. II—«Адна з асноўных умоў поспеху большэвізма», « III—«Галоўныя этапы ў гісторыі большэвізма», « IV—«У барацьбе з якімі ворагамі ўнутры рабочага руху вырас, умацаваўся і загартаваўся большэвізм»;
6. Сталін—«К пытанням левінізма», «Партыя і рабочы клас у сістэме дыктатуры пролетарыята»;
7. Яраслаўскі—«Чаго партыя патрабуе ад камуніста»; гл. VIII. «Партыя ў барацьбе на два фронты супроць апартунізма»;
8. Яраслаўскі—«Аб двурушніцтве і аб барацьбе партыі з усімі яго праявамі». «Большэвік», 1935 г. № 5;

9. Доклады і рэзалюцыі пленума ЦК БКП(б) і студзенскага пленума ЦК КП(б)Б аб выніках праверкі партдакументаў.
10. Абмен партдакументаў. «Большевик», 1936 г. № 4;
11. Гікало—«Урокі праверкі ў беларускай партарганізацыі». «Партійное строительство», 1936 г. № 5.

Партгабінецы з першых-жа дзен заняліся падборам усёй гэтай літаратуры, каб палегчыць работу ўдзельнікаў канферэнцыі, наладзілі выстаўкі па тэме і правялі рад кансультацый.

Партарганізацыі фабрыкі імя Куйбышэва (сакратар т. Бруднер), Мед'інстытута (сакратар т. Бурштэйн) і ВПІ (сакратар т. Ладзятко) упоўным сваім складзе ўдзельнічалі ў падрыхтоўцы да канферэнцыі. Аднак нельга сказаць, што ўсе партарганізацыі аднолькава добра рыхтаваліся да яе.

Над асваеннем матар'ялаў да тэарэтычнай канферэнцыі працавала 200 членаў партыі. Культпроп райкома штодзенна даваў кансультацыі 12—15 чал. Пасля таго, як рэкамендаваны матар'ял слухачы гурткоў даволі глыбока прапрацавалі, райком размеркаваў падтэмы. Кожны член партыі рыхтаваўся к дакладу па адной з асаблівасцей нашай партыі і працаваў над складаннем падрабязнага канспекта. Партгабінет наладзіў разбор канспектаў, даваў указанні, як іх трэба выправіць, якую літаратуру для гэтага прачытаць. Праз кваліфікаваную кансультацыю прапушчана 115 канспектаў. Пасля гэтага партгабінет адабраў 16 лепшых таварышоў і пачаў рыхтаваць іх як асноўных дакладчыкаў. Канспекты гэтых таварышоў былі падвергнуты крытыцы на кансультацыі дакладчыкаў. Пасля пагройнага выпраўлення і разгляду канспектаў на бюро райкома адны з вылучаных былі дапушчаны як дакладчыкі, а другія як судакладчыкі.

Падрыхтоўка да канферэнцыі вялася два месяцы. Канферэнцыя адбылася 28 і 29 мая. У яе рабоце прынялі ўдзел усе слухачы гурткоў па гісторыі партыі разам з прапагандыстамі. У першы дзень прысутнічала звыш 600 чал. і ў другі—звыш 400 чал.

Канферэнцыя прашла на высокім тэарэтычным узроўні пры вялікай актыўнасці яе ўдзельнікаў.

Дакладчыкі і судакладчыкі канферэнцыі накіроўваюцца зараз на прадпрыемствы, дзе яны будуць рабіць даклады аб шасці асаблівасцях нашай партыі.

Якія вынікі дала канферэнцыя?

Асноўны станоўчы яе вынік той, што ў глыбокай прапрацоўцы матар'ялаў па першакрыніцах вучэння Леніна—Сталіна аб партыі прыняла ўдзел больш 200 комуністаў, сярод якіх разгарнулася спарборніцтва на лепшае засваенне гэтай важнейшай тэмы.

Тэарэтычная канферэнцыя паказала, што выключных рэзультатаў можна дасягнуць толькі пры ўмове глыбокай штодзённай работы з кожным слухачом, удумчывага падбору літаратуры, работы над першакрыніцамі.

Бюро райкома прапанавала ўсім парткомам і парторгам абгаварыць вынікі канферэнцыі і забяспечыць сістэматычны кантроль за работаю гурткоў, ставячы для гэтага справаздачы на паседжаннях парткомаў і агульных сходах, паляпшаючы работу партгабінетаў.

Бюро райкома вынесла рашэнне пачаць у бліжэйшы час падрыхтоўку да другой тэарэтычнай канферэнцыі з ахопам усяго раённага партактыва. Культпроп зараз намячае тэму і распрацоўвае кален-

дарны план правядзення другой канферэнцыі, улічваючы недахопы першай.

Праверка і абмен партдакументаў моцна падштурхнулі ўперад справу палітычнай агітацыі.

Партком фабрыкі імя Тэльмана стварыў спецыяльны агіткалектыў з 8 лепшых камуністаў-стаханаўцаў, перадавікоў вытворчасці, якія выконваюць норму да 250 проц. Агітатар тав. Вялічка ахапіў стаханаўскімі метадамі работы ўсю сваю брыгаду. Умела ўвязвае ўвесь агітацыйны матар'ял і факты, публікуемыя ў друку, з задачамі сваёй брыгады, свайго цэха. Для агітатараў арганізавана сталая кансультацыя. Усё гэта павысіла зацікаўленасць рабочых пытаннямі бягучай палітыкі, жыццём партыі і краіны, што ў сваю чаргу садзейнічала росту радоў стыханаўцаў.

На фабрыцы імя Куйбышэва адбываюцца частыя нарады агітатараў, якія падагульняюць вопыт работы.

Вось што раскажаў пра свой вопыт агітатар тав. Дзінерштэйн. У цэху працаваў раней комсамалец Старобін, які цяпер ахоўвае нашы далекаўсходнія граніцы. І вось на гутарку аб 15-годдзі пагранічжы тав. Дзінерштэйн запрасіў бацьку Старобіна, які раскажаў рабочым, як яго сын ахоўвае савецкія граніцы, як трэба выходзіць сваіх дзяцей у духу найглыбейшай адданасці пролетарскай дзяржаве і заклікаў ўзмацніць ваенную работу. Пасля яго выступіў комсамалец Гразоўскі прыцель Старобіна. Ён зачытаў вытрымкі з лістоў свайго таварыша, з якім вядзе перапіску. У рэзультате рабочыя сталі ўдзяляць больш увагі пытанням ваеннай абароны. 75 рабочых здалі ўжо норму на значок ПВХО, 150 падрыхтаваліся да здачы норм на значок ПВХО і варашылаўскага стралка, больш 300 чал. набылі процівагазы.

Агітатар тав. Чэрнін раскажаў, як ён вывеў з прарыву брыгаду пячатачнікаў, якая сістэматычна не выконвала план. Сабраўшы рабочых на кватэры ў стыханаўца Нейштата, ён прапрацаваў з імі гутарку тав. Молатава з французскім карэспандэнтам Шастэнэ, асабліва спыніўшыся на той частцы гутаркі, дзе тав. Молатаў гаворыць аб далейшым зніжэнні цэн і паспяховым выкананні 2-й пяцігодкі. Тав. Чэрнін раскажаў рабочым аб значэнні стыханаўскага руху, прывеў канкрэтныя прыклады работы стыханаўцаў свайго цэха, растлумачыў, што дзякуючы стыханаўскаму руху мы выпускаем больш прадукцыі і лепшай якасці, маем вялікую эканомію, зніжэнне цэн і палепшанне добрабыту працоўных. Тут-жа і стыханаўцы падзяліліся вопытам сваёй работы. Гэта гутарка дала вялікі штуршок. Калі раней у брыгадзе было толькі 3 стыханаўцы, то цяпер ужо 12. Многія з іх выконваюць норму на 180—250 проц.

Добра вядуць агітработу Ліфшыц, Шырай і рад іншых таварышоў.

На фабрыцы «Окцябр» выявіўся ўжо рад актыўных агітатараў: Санковіч, Басіхес, Бурштэйн і інш. Па кожнай гутарцы яны праходзяць кансультацыю, складаюць план, карыстаюцца нагляднымі дапаможнікамі, мастацкай літаратурай, збіраюць пытанні.

Партарганізацыя скарыстоўвае ўсякую магчымасць для разгортвання палітычнай агітацыі.

Звычайна рабочыя прыходзяць на сваю змену на поўгадзіну ці гадзіну раней і туляюцца без справы; час ідзе марудна. Зараз арга-

нізавана так званая «культурная чакальня», дзе выступаюць лепшыя агітатары, ставяцца сцэнкі з жыцця прадпрыемства і т. п.

Умацаванню і палепшанню партыйнай асветы і палітычнай агітацыі бяспрэчна садзейнічае нядаўна арганізаваны раённы партгабінет. Ужо за першы перыяд свайго існавання партгабінет здолеў правесці рад мерапрыемстваў. Для сакратароў парткомаў арганізаваў лекцыю акадэміка Шчэрбакова на тэму: «Гістарычны фронт і памылкі Пакроўскага», кансультацыю для агітатараў, чытчыкаў і бяседчыкаў па пытанню франка-савецкага дагавору аб узаемадапамозе і рэмілітарызацыі Рэйнскай зоны, правёў 11 групавых семінараў і кансультацый для сакратароў парткомаў і агітатараў комсамольскага актыва, не лічачы індыўідуальных кансультацый для прапагандыстаў.

У партгабінеце акрамя таго праведзены лекцыі для гурткоў па гісторыі партыі аб складанні канспектаў (прынялі ўдзел гурткі Хлеба-завода, фабрыкі імя Куйбышэва, імя Тэльмана), семінар для рэдактароў шматтыражак і насценгазет.

Значную работу правёў партгабінет для падрыхтоўкі раённай тэарэтычнай канферэнцыі на тэму «Вучэнне Леніна—Сталіна аб партыі».

Партгабінет арганізаваў абслугоўванне ранішніх змен, правёў кансультацыю агітатараў Дома ўрада на тэму: «Лакарнскі дагавор і германскі фашызм», кансультацыю прапагандыстаў комсамольскай сеткі па рашэнню X з'езда ВЛКСМ, сустрэчу старых большэвікоў са спачувальнымі фабрыкі «Окцябр» за чашкай чаю, семінар агітатараў навучальных устаноў на тэму: «Перамога народнага фронту ва Францыі».

Да практычнай работы ў партгабінеце прыцягваюцца кіруючыя работнікі і навучовыя сілы нашага раёна. Першыя дні работы партгабінета паказалі, што інтарэс і патрэба ў ім вельмі вялікі.

Агульны ўздых партыйна-масавай і агітацыйна-прапагандысцкай работы, ўзмацненне авангарднай ролі камуністаў забяспечылі колькасны рост стаханаўцаў і датэрміновае выкананне планаў па цэламу раду прадпрыемстваў.

Праводзячы абмен партыйных дакументаў, мы выходзілі з задач барацьбы з фармальна-бюракратычнымі метадамі работы, ўзмацнення аперацыйнасці і палепшання арганізацыйнага кіраўніцтва. У гутарках, звязаных з абменам, уважліва выяснялі недахопы работы кожнага наасобнага камуніста і партарганізацыі ў цэлым, давалі рад канкрэтных указанняў, як наладзіць справу. У нашых рашэннях аб выніках абмену па асобных арганізацыях канкрэтна ўказана, хто і як будзе выпраўляць работу. Мы дабіваемся сапраўднага правядзення ў жыцце ўказання таварыша Сталіна аб неабходнасці падняць узровень нашай арганізацыйнай работы да ўзроўню палітычнага кіраўніцтва.

Побач з гэтым райком партыі праводзіць рад канкрэтных мерапрыемстваў па палепшанню работы са спачувальнымі і ўцягненню ў групы спачувальных лепшых стаханаўцаў і правяральных на практычнай рабоце людзей. Таксама выключна сур'ёзная ўвага ўдзяляецца справе кіраўніцтва работай комсамольскіх арганізацый і палепшання палітычна-выхаваўчай работы сярод комсамола.

Усе мерапрыемствы райкома партыі па палепшанню ўнутрыпартыйнай работы шчыльна ўвязваюцца са справай падрыхтоўкі партарганізацыі да новага прыёму ў партыю.

Т. Прасмыцкі

Сакратар рэчыцкага РК КП(б)Б

Вынікі абмену партдакументаў

Праверка партыйных дакументаў — гэта агромнай важнасці арганізацыйна-палітычнае мерапрыемства — яшчэ вышэй узняла боездольнасць і рэвалюцыйную пільнасць кожнага камуніста, умацавала маналітнасць радоў нашай партыі і ўзброіла яе для далейшай барацьбы за новыя перамогі сацыялізма.

Абмен партыйных дакументаў замацаваў вынікі праверкі, навёў большэвіцкі парадак у партыйнай гаспадарцы, ажывіў усю партыйную работу.

Выходзячы з указанняў снежаньскага і студзенскага пленумаў ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б, раённы камітэт партыі правёў рад арганізацыйна-масавых мерапрыемстваў для мабілізацыі ўсёй партарганізацыі і кожнага камуніста паасобку на актыўны ўдзел у падрыхтоўцы і правядзенні абмену партыйных дакументаў.

11 лютага адбыўся агульна-гарадскі партыйны сход па пытанню аб падрыхтоўцы да абмену партыйных дакументаў, 15 лютага праведзены такія-ж куставыя сходы вясковых камуністаў, а 18 лютага адбыўся агульна-раённы сход партыйнай арганізацыі, які прашоў пад знакам вялікай актыўнасці і жорсткай крытыкі недахопаў унутрыпартыйнай работы арганізацыі.

Пасля агульнага раённага сходу інструктары райкома і райпартактыў выязджалі ў пярэдняыя арганізацыі, каб не толькі праверыць, як выконваюцца рашэнні бюро райкома аб знішчэнні выўлечаных у час праверкі партыйных дакументаў недахопаў, але і практычна дапамагчы партыйным арганізацыям правесці ў жыццё мерапрыемствы для карэннага палепшання ўсёй партыйнай работы.

24 і 26 сакавіка ва ўсіх гарадскіх і вясковых партарганізацыях праведзены адзіны партыйны дзень па пытанню аб стане партыйнай работы. У гэтым партдні прыняты ўдзел усе члены бюро, пленума райкома і райпартактыў. Двойчы адбыліся інструкцыйныя нарады сакратароў парткомаў і парторгаў.

Шырокае разгортванне партыйна-масаван работы дало магчымасць ускрыць рад недахопаў, памылак, фактаў яўнага скажэння указанняў партыі аб падрыхтоўцы да абмену. Партарганізацыі за-палкавай фабрыкі «Х Окцябр», фанернага завода імя Галадзёда, цвіковага завода «Інтэрнацыянал» замест таго, каб ўзмацніць партыйна-выхаваўчую работу з камуністамі, заняліся складаннем спісаў пасіўчых і чакалі пачатку абмену, лічачы сябе зусім падрыхтаванымі.

Райком на хаду выправіў гэту буйнейшую памылку, скарыстаўшы канкрэтны факт неразумення палітычнай важнасці задач абмену для таго, каб паказаць на ім, як не трэба рыхтавацца да абмену, які павінен забяспечыць карэннае палепшанне ўсёй партыйнай работы. Спецыяльна скліканая нарада сакратароў парткомаў і парторгаў намеціла практычныя мерапрыемствы для разгортвання сапраўды большэрыцкай падрыхтоўкі да абмену партыйных дакументаў.

Сакратар і інструктары райкома ўзялі пад свой асабісты нагляд камуністаў, якія лічыліся пасіўнымі. У выніку падрабязнага знаемства з іх работай, жыццём і бытам мы выявілі, што пераважная большасць членаў і кандыдатаў партыі, залічаных у пасіўныя, прымалі раней актыўны ўдзел у грамадскім і партыйным жыцці і толькі па нашай віне, з-за нячулых, нетаварыскіх адносін і слабой работы з імі, трапілі ў гэты спіс.

Узяць, напрыклад, тав. Шчогаля з партарганізацыі фабрыкі «А. Окцябр». Працуючы змазчыкам 4 гады, ён упарта працаваў і над павышэннем сваёй кваліфікацыі. Нарэшце ён дабіўся таго, што здаў на выдатна дзяржтэхэкзамен, асвоіўшы паравую машыну. Шчогаля прасіў прызначыць яго памочнікам машыніста, бо да гэтай справы быў добра падрыхтаваны, але дырэкцыя фабрыкі прызначыла іншых, значна слабейшых у тэхніцы людзей. Шчогаля ўскардзіўся ў партком і фабком, але не атрымаў ад іх падтрымання. Захаваўшы ў сабе крыўду, ён замкнуўся, стаў радзей наведваць партыйныя сходы і трапіў у спіс пасіўных. Ніхто ў парткоме не зацікавіўся тым, чаму з камуністам, у мінулым даволі актыўным, адбылася такая перамена.

Партарганізацыя Горвальскага сельсовета лічыла пасіўнай былую батрачку, зараз калгасніцу—стаханаўку тав. Альхову, якая жыла ў напоўразбуранай хаце з павыбіраванымі вокнамі. Альхова прасіла сельсовет і праўленне калгаса дапамагчы ёй адрамантаваць хату, але ніхто насустрач не пашоў. Як лепшую ўдарніцу калгаса, Альхову ўвесну накіравалі працаваць на ветпункт. Але надышла зіма, і Альхову зволілі з работы, паслаўшы на яе месца аднаасобніцу. Гэта прывяло Альхову да цяжкага матар'яльнага становішча, аб чым яна гаварыла ў парткоме, у сельсавеце, у праўленні калгаса, але ні адкуль не мела дапамогі. І вышла так, што першая стыханаўка калгаса ў звязку з цяжкімі ўмовамі жыцця адарвалася ад партыйнай і грамадскай работы і лічылася пасіўнай.

Калі-ж да тт. Альховай і Шчогаля падышлі чула, акружылі іх увагай, дапамаглі ў рабоце, палепшылі бытавыя ўмовы, яны зноў сталі актывістамі.

У працэсе падрыхтоўкі і ў час абмену даволі шырока разгарнулася выкрываўчая работа. У райком паступіў кампраметуючы матар'ял на 43 чалавекі. Пры дэталёвай праверцы на месцы факты пацвердзіліся, і 16 чалавек не атрымала новых партбілетаў.

Выключную ўвагу райком удзяляў пытанням рашучага палепшання ўсёй партыйнай работы, неадкладнай ліквідацыі разрыву паміж вытворчай актыўнасцю працоўных і пастаноўкай арганізацыйнай і масавай палітвыхаваўчай работы з імі, на што моцна ўказаў ЦК КП(б)Б у сваім рашэнні «Аб выніках праверкі партдакументаў па Рэчыцкай партарганізацыі».

Можна сказаць, што пералом у партмасавай рабоце, які наміраўся ў час праверкі партыйных дакументаў, замацаван і пашыран. Партыйны сход ва ўсіх арганізацыях заняў належнае месца. Сходы

падрыхтоўваюцца старанна, загадзя паведамляецца абвестка дня, у падрыхтоўцы прымаюць актыўны ўдзел амаль усе камуністы. Цэнтральнае месца ў абвестцы сходу занялі пытанні партыйнага жыцця, што ўзняло актыўнасць. На фабрыцы «Х Окцябр», на заводах імя Галадзеда і імя Томскага, у Заспенскім і іншых сельсоветах выступаюць на сходах 60—80 проц. удзельнікаў і ўносяць канкрэтныя прапановы па палепшанню партыйнай работы.

Вялікую ролю ў палепшанні масавай палітычна-выхаваўчай работы адыгрываюць палітагитатары, якіх у пярвочных партарганізацыях налічваецца 243 чал. На адной толькі фабрыцы «Х Окцябр» у цэхах, зменах і брыгадах працуюць 43 палітагитатары. За апошні час сакратары парткомаў і партгоргі сістэматычна склікаюць палітагитатараў для інструктажу, абмену вопытам і перадачы лепшых узораў работы. Палітагитатары прапрацоўваюць з рабочымі і калгаснікамі важнейшыя рашэнні партыі і ўрада, чытаюць газеты, вядуць улік настрою, збіраюць прапановы аб палепшанні работы і т. п.

Адным з асноўных мерапрыемстваў па павышэнню актыўнасці, авангарднай ролі камуніста і яго адказнасці перад партыяй з'явіліся самасправаздачы камуністаў на сходах пярвочных партарганізацый і на бюро райкома. За апошнія 2—3 месяцы партарганізацыі ставяць самасправаздачы камуністаў на кожным сходзе. Бюро райкома заслухала звыш 10 самасправаздач.

Самасправаздачы сталі адной з асноўных форм калектыўнай праверкі работы і большэвіцкага выхавання камуністаў. Большасць партарганізацый грунтоўна рыхтуюцца да заслухоўвання самасправаздач. Азнаямленне з работай, бытам і вучобай камуніста, які павінен зрабіць самасправаздачу, уцягвае яго ў практычную работу па падрыхтоўцы сходу і дае магчымасць дапамагчы яму зжыць недахопы, выправіць памылкі.

Самасправаздачы садзейнічаюць ідэйнаму росту камуніста, узнікаюць яго авангардную ролю і адказнасць за выкананне статута партыі.

Узяць, к прыкладу, члена партыі тав. Цодзікава. Працуючы загадчыкам канторы «Саюзшэрсць», з работай ён не спраўляўся, бо сістэматычна п'янстваваў. «Саюзшэрсць» паставіла пытанне аб тым, каб зняць Цодзікава з работы, ды і пярвочная партарганізацыя лічыла, што з яго нічога не будзе. Цодзікаву рашылі не выдаваць новага партбілета. Аднак райком партыі даручыў тав. Чэрткову правесці работу Цодзікава ў «Саюзшэрсці», выясніць, як ён жыве дома, што чытае, як вучыцца, чым цікавіцца і т. д. Урэшце бюро райкома заслухала самасправаздачу Цодзікава і паведамленне тав. Чэрткова. Свае ўражання аб самасправаздачы на бюро Цодзікаў перадае так: «Колькі жыў на свеце і колькі часу знаходжуся ў партыі, гэта быў першы выпадак, калі мяне наскрозь прабралі і прымусілі многа перажыць». Да абмену партыйных дакументаў Цодзікаў зусім перамяніўся—стаў актыўным, дысцыплінаваным членам партыі. Зараз яго прызначылі дырэктарам крухмальнага завода. З новай работай ён спраўляецца нядрэнна.

Можна прывесці яшчэ з іх прыклад. Партарганізацыя фабрыкі «Х Окцябр» лічыла члена партыі тав. Зубіка А. адным з недысцыплінаваных і пасіўных камуністаў, бо ён сістэматычна парушаў статут партыі, не выконваў партыйных даручэнняў, адмаўляўся наведваць партыйную школу, не чытаў газет, кідаў работу за 30—40 м:

нут да гудка. Якія-ж прычыны прывялі Зубіка да такога становішча? Зубік лічыў, што засвойць праграму партшколы яму не пад сілу, цяжка, а таму і прышоў да вываду, што няма сэнсу дарэмна траціць час на вучобу. Разам з гэтым ён бачыў, што на яго ўсёроўна не звяртаюць увагі, калі-б ён і зрабіў што добрае ці дрэннае, дык ён і на вытворчасці пачаў працаваць абыхай. У час самасправаздачы ўсё гэта было ўскрыта. Зубіку ўказалі на ўсе яго адмоўныя бакі і далі практычныя парады, як трэба выправіцца. Таварыская дапамога моцна ўздзейнічала на Зубіка, спаяла яго з партыйным калектывам, і да абмену ён прышоў дастойным звання члена партыі Леніна—Сталіна. Зубік цяпер—стаханавец. Ён дае 150—160 проц. нормы, рэгулярна наведвае школу, старанна рыхтуецца да заняткаў, чытае газеты і мастацкую літаратуру.

Правільнае, прадуманае правядзенне абмену, старанная арганізацыя прыёму камуністаў у райкоме, пачынаючы з зала для чакаання, рэгістратараў і канчаючы гутаркай з сакратаром, таксама мае вялікае выхаваўчае значэнне.

Тав. Кавалеўскі—майстра стругальнага цэха запалкавай фабрыкі «Х Окцябр»—прышоў на абмен партыйных дакументаў з самымі дрэннымі паказчыкамі развіцця стаханаўскага руху на фабрыцы. Яго цэх быў самым адстаючым: з 32 рабочых стаханаўцамі былі толькі 12. У гутарцы з сакратаром райкома Кавалеўскі даў слова выправіць свае памылкі на працягу бліжэйшых дзён і паказаць сваю авангардную ролю ў развіцці стаханаўскага руху. Слова сваё ён стрымаў. На апошнім партыйным сходзе камуністы адзначылі, што Кавалеўскі сапраўды па-большэвіцку выконвае данае сакратару абяцанне. За адну дэкаду ў яго цэху стала 22 стаханаўцы.

Змацоўваючы вынікі абмену, многія партарганізацыі практычна дапамагалі камуністам выканаць указанні сакратара райкома.

Прывядзем некалькі характэрных прыкладаў. Камуністка Пілецкая пры абмене партыйных дакументаў расказала сакратару аб тым, чаму яна не стаханаўка. Яна не мела пэўнага станка і нормы выпрацоўкі. Яе часта перакідалі з адной работы на другую. На заўтра-ж партком дабіўся, каб да Пілецкай прымацавалі станок. Зараз яна выконвае норму на 125—130 проц.

Альбо яшчэ адзін прыклад. На фабрыцы «Х Окцябр» працуе камуністка тав. Барбоцька. Школу наведваць не можа, бо мае дваіх дзяцей. Сакратар райкома даў ей заданне вучыцца дома, чытаць мастацкую літаратуру і газеты. У дапамогу партком прымацаваў да яе больш падрыхтаванага таварыша—Чухмана—і склаў рэкамендацыйны спіс мастацкай літаратуры.

Карэнным чынам палепшылася работа з рэзервам партыі—спачувачымі. У парадку падрыхтоўкі да абмену партдакументаў і новага прыёму ў партыю райком склікаў гарадскі сход спачувачых, на якім былі заслуханы даклады сакратароў парткомаў і разгорнута большэвіцкая крытыка недахопаў у рабоце партыйных арганізацый са спачувачымі. За апошні час многія партарганізацыі сталі практыкаваць самасправаздачы спачувачых на партыйных сходах аб выкананні даручэнняў парткома, выходзячы гэтым навывыкі дыцыплінаванасці і арганізаванасці.

Усе спачувачыя ахоплены партыйнай вучобай. За апошні перыяд на фабрыцы «Х Окцябр» у спачувачыя прынята 12 лепшых ста-

ханауцаў. Ордэнаносец нашага раёна тав. Зайцаў таксама прыняты ў рады спачуваючых.

Падрыхтоўка да абмену дала новы штуршок ўздыму арганізацыйнай, партмасавай работы, палепшанню дысцыпліны.

Замацоўваючы вынікі абмену партыйных дакументаў, большэвікі Рэчыцкага раёна пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б на чале з лепшым большэвіком Беларусі тав. Гікало даб'юцца карэннага палепшання ўсёй партыйнай работы і выведучь раён па ўсіх паказчыках у лк перадавых раёнаў ордэнаноснай рэспублікі.

Е. Сосінаў

Сакратар бярэзінскага РК КП(б)Б

Вынікі абмену партдакументаў і падрыхтоўка да новага прыёму ў партыю

Бярэзінскі райком партыі ўсю падрыхтоўчую работу і абмен партдакументаў праводзіў у строгай адпаведнасці з дырэктывамі снежаньскага пленума ЦК ВКП(б).

Вялікую практычную дапамогу аказаў райкому аддзел кіруючых партыйных органаў ЦК КП(б)Б, асабліва ў хуткім і дакладным вырашэнні раду арганізацыйных пытанняў.

Праверку партыйных дакументаў прайшлі 149 членаў і кандыдатаў партыі. У час абмену райком у другі раз дэталёва азнаёміўся з імі. Асабістыя гутаркі дапамаглі добра выявіць стан унутрыпартыйнай работы, выхаванне кадраў, рост людзей.

Прывядзем некаторыя прыклады:

Тав. Ясько (вінзавод) — член партыі з 1928 г., кваліфікаваны слесар быў чалавек пасіўны, не разбіраўся ў самых элементарных пытаннях жыцця партыі і краіны, не ведаў, хто такі тав. Дзімітраў. Працуючы прыёмшчыкам бульбы, ён не меў выхадных дзён, нічога не чытаў, нідзе не вучыўся. Калі-ж партарганізацыя занялася ім, перавяла па кваліфікацыі ў цэх, то ён палітычна вырас, стаў стаханавцам.

Тав. Капытко — старшыня калгаса «Молат» быў адным з самых адсталых куністаў-адзіночак, заняткі ў школе не наведваў, аб ім нават складалася думка як аб непяпраўным члене партыі. Калі-ж райком падышоў да Капытко больш чутка, вывучыў прычыны адставання, то аказалася, што з вялікай сям'ёю ён жыве ў кепскіх умовах, калгас, куды яго накіравалі, быў вельмі адсталым, культмасавае работа не праводзілася. Тав. Капытко была аказана патрэбная дапамога, і за невялікі час ён дабіўся поспехаў у партшколе, з'яўляецца лепшым слухачом па паспяховасці, павысіў свой аўтарытэт сярод калгаснікаў, у пасеўную кампанію калгас заняў адно з першых месцаў у сельсавеце.

Тав. Сарвіро — загадчык зямельнага аддзела да праверкі не мог знайсці часу для работы над сабой, а зараз наведвае семінар партактыва, працуе над творамі Леніна — Сталіна, добра рыхтуецца да заняткаў, прачытаў творы Шолахава, Остроўскага, Коласа і скардзіцца, што ў партгабінеце мала мастацкай літаратуры.

Тав. Карповіч — рахункавод калгаса «Ленінскі шлях» да праверкі быў пасіўным, а цяпер з'яўляецца партарганізатарам, кіруе комса-

мольскай палітшколай, першым пачаў арганізоўваць стаханаўскі рух і выхаваў лепшых стаханаўцаў сельскай гаспадаркі ў раёне.

У рабоце па выхаванню членаў і кандыдатаў партыі райком сустраўся з фактамі адміністравання і нячулых адносін.

За 1934 і пачатак 1935 года сур'ёзныя партыйныя спягнанні атрымалі 69 членаў і кандыдатаў партыі—амаль 40 проц. усей партарганізацыі раена. Характэрна, што сярод іх толькі двое панеслі спягнанне за парушэнне партдысцыпліны, астатнія—за дрэннае правядзенне сельскагаспадарчых кампаній. Райком перагледзеў амаль усе накладзеныя партспягнанні і з многіх таварышоў зняў іх па хадайніцтву пярвічных партарганізацый.

Асабістыя гутаркі з членамі і кандыдатамі партыі многа дапамаглі райкому ў выяўленні нячулых адносін да чалавека.

Тав. Шалай—радавая калгасніца Капланецкай партарганізацыі была залічана ў пасіўныя парторгам Кішкарам, які не дагледзеў таго, што яна больш месяца хварэе і знаходзіцца ў вельмі цяжкіх умовах.

Тав. Несцяровіч—у мінулым вельмі заслужаны член партыі з 1919 г., працуючы культнаглядчыкам лесу і маючы вялікую сям'ю, выкарчаваў маленькі ўчастак, на якім пасеяў для сябе жыта. Пярвічная партарганізацыя ўбачыла ў гэтым злачынства і вынесла яму вымову. Тав. Несцяровіч вельмі любіць чытаць, вядзе палітгутаркі з калгаснікамі, часта піша ў райком аб заўважаных недахопах. Райком адмяніў вымову, а партарганізацыя дапамагла Несцяровічу набыць бібліятэчку.

У дэпо лесамеханізаванага пункта працуюць кваліфікаваныя механікі тт. Ганчарка і Марцінаніс. Не раз яны прасілі адміністрацыю ўвесці здзельшчыну і ўстанавіць нормы, каб паказаць стаханаўскія прыклады работы, але ні адзел механізацыі Лесбела, ні работнікі Леспрамгаса, ні парторг не ўзяліся вырашыць справу, і толькі пасля гутаркі ў райкоме нормы ўведзены.

* * *

У нашай партарганізацыі была вялікая колькасць камуністаў-адзіночак. На 9 пярвічных партарганізацый, 6 кандыдацкіх і 4 парткомсамольскія груп прыпадала 62 камуністы-адзіночкі.

У ходзе падрыхтоўкі да абмену мы перабудоўвалі сетку і аб'ядналі адзіночак. Цяпер на 14 пярвічных партарганізацый, 8 кандыдацкіх і 5 парткомсамольскіх груп прыпадае толькі 6 камуністаў-адзіночак.

Аб'яднанне членаў і кандыдатаў партыі ў пярвічных арганізацыях узняло актыўнасць, дысцыпліну, мацней звязала іх з беспартыйнымі масамі.

Працэс падрыхтоўкі і абмену партыйных дакументаў выклікалі далейшы ўздым усёй унутрыпартыйнай, масавай і выхаваўчай работы. Выключную ўвагу райком звярнуў на партыйныя дні, якія праводзіліся ў раёне па зацверджанаму плану 10 і 20 кожнага месяца. Кожны факт зрыву партыйнага сходу разглядаўся, як парушэнне партыйнай дысцыпліны. Перанясенне сходаў дапускалася толькі па ўзгадненню з райкомам. Гэтым канчаткова ліквідаваўся рознабой у правядзенні партыйных дзён, які наглядаўся ў час падрыхтоўкі і праверкі партдакументаў у партарганізацыях Ягодскага лесакамбіната, РБК, рэдакцыі і іншых.

На кожным сходзе парторг дакладвае аб часе і змесце чарговага сходу і за дэкаду да яго яшчэ раз напамінае аб гэтым кожнаму камуністу. Такі метада забяспечвае акуратную і своєчасую яўку ўсіх камуністаў, выхоўвае ў іх дух партыйнай дысцыпліны.

Карэнным чынам змяніўся характар абвесткі дня. У аснову кладуцца пытанні пераважна ўнутрыпартыйнага жыцця замест гаспадарчых, як гэта было раней у партарганізацыях Леспрамгаса, Спіртазавода, Белічанскага сельсовета і іншых. У бягучым годзе на сходах гэтых партарганізацый прапрацаваны статут і праграма партыі, рашэнні снежаньскага і студзеньскага пленумаў ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б, III пленума КПК, аб абмене партыйных дакументаў, аб фактах парушэння партыйнай дэмакратыі ў менскай гарадской партарганізацыі, аб выніках абмену партдакументаў і інш.

Таксама часта ставяцца самасправаздачы камуністаў аб авангарднай ролі на вытворчасці, аб выкананні партыйных нагрузак, аб рабоце над павышэннем палітычнага і культурнага ўзроўню, аб рабоце партыйных школ.

У апошні час партарганізацыі Ягодскага камбіната, рэдакцыі, НКВД, РВК сталі практыкаваць паліг'інфармацыі (аб міжнародным становішчы, аб італа-абісінскай вайне, аб гутарцы таварыша Сталіна з амерыканскім журналістам Рой-Говардам і т. д.). Да інфармацыйных дакладаў прыцягваюцца ўсе камуністы па чарзе.

Партыйныя сходы выносяць цяпер больш канкрэтныя і дзейсныя рашэнні, аб выкананні якіх парторг дакладвае на кожным чарговым сходзе.

Для большага ажыўлення раённых партыйных сходаў праводзіцца папярэдняя нарада парторгаў. Адначасова ў першыя партарганізацыі накіроўваецца работнік райкома для падрыхтоўкі іх да раённага сходу і падбору канкрэтных матэрыялаў аб адмоўных і станоўчых выніках работы.

За апошнія 6 месяцаў праведзены 4 раённыя партыйныя сходы па пытаннях: аб рэвалюцыі 1905 г., пастанова ВКП(б) і СНК СССР аб арганізацыйна-гаспадарчым умацаванні калгасаў і павышэнні ўраджайнасці ў нечорназемнай паласе, аб падрыхтоўцы да абмену партыйных дакументаў і задачах партыйнай арганізацыі, аб становішчы асабістых арганізацый і абароннай работы ў раёне. У спрэчках выказаліся 49 чалавек. Яны выступілі з разгорнутай крытыкай недахопаў у рабоце па павышэнню палітычнага і культурнага ўзроўню камуністаў, у выкананні партыйных нагрузак, у становішчы партыйнай гаспадаркі, абмене вопытам работы, прыводзілі факты парушэння партыйнай дысцыпліны.

Камуністы самі выносілі пажаданне, каб як наічасцей склікаць раённыя партыйныя сходы.

Акуратна праводзім сходы партыйнага актыва, на якіх распрацоўваем важнейшыя пастановы партыі.

На пленуме райкома па дакладу аб выніках абмену партдакументаў разгарнулася крытыка недахопаў у правядзенні партыйных сходаў. Выявілася, што некаторыя парторгі і кіраўнікі партыйных школ не дапамагаюць членам і кандыдатам партыі добра рыхтавацца да партсходаў, каб самім рабіць даклады асабіста па агульна-палітычных пытаннях. Вельмі сур'ёзна крытыкавалі райком за тое, што бюрс і інструктары не дабіліся яшчэ ад парторгаў сістэматычнай інфарма-

цыі аб тым, як выконваюцца прынятыя папярэднім партсходам рашэнні.

Самасправаздачы камуністаў уведзены ў план работы пярвічных партарганізацый. Да заслухання самасправаздачы, камуніста наведваюць на даму спецыяльна вылучаныя для гэтага таварышы і правяраюць, у якіх умовах ён жыве, што чытае з перыядычнай і мастацкай літаратуры і інш. Аб выніках праверкі дакладваюць на агульным партсходзе. Так, напрыклад, перад пастаноўкаю самасправаздачы камуністак Ваверняк і Сверхынскай партарганізацыя РВК вылучыла тт. Навасёлава і Дзятко, якія падрабязна азнаёміліся з іх практычнай работай, вучобай і т. д. Партарганізацыя Камітэта заготовак вылучыла тав. Мая для праверкі камуніста Лашкевіча перад яго самасправаздачай.

Пры такім падыходзе да справы самасправаздачы становяцца больш жывымі і глыбокімі, бо арганізацыя ведае прычыны адмоўных ці станоўчых бакоў работы камуніста, і сход можа прыняць больш канкрэтнае рашэнне. На жаль, самасправаздачы камуністаў на агульных сходах практыкуюцца не ўсімі яшчэ партарганізацыямі.

* * *

Пры праверцы партдакументаў былі выяўлены факты фармальнага падыходу да размеркавання партнагрузак паміж членамі і кандыдатамі партыі. Партарганізацыя Камітэта заготовак даручыла члену партыі тав. Маю адказнасць за работу насценгазет ва ўсёй загатоўчай сістэме, кандыдацкая група соўтаса «Бярэзіна» даручыла дырэктару соўгаса тав. Більчынскаму рэагаваць на змешчаныя ў насценгазеце заметкі, а ў партарганізацыях МТС і ЛПГ камуністы Жукаў, Колесень, Салавейчык, Бачароў зусім не мелі партнагрузак.

Цяпер партнагрузкі перагледжаны ва ўсіх партарганізацыях з улікам здольнасці і падрыхтаванасці кожнага камуніста. Тт. Колесень і Жукаў атрымалі нагрузку нізавых агітатараў і чытчыкаў у трактарных брыгадах. Тав. Леўшынскаму (Камітэт заготовак) дана нагрузка кіраўніка гуртка стаханаўцаў па вывучэнню бягучай палітыкі, тав. Гурэвічу (Капланецкі сельсовет) дана нагрузка прапагандыста палітшколы калгаснага актыва. Тав. Ясько (вінзавод) мае нагрузку старшыні ячэйкі АСО. Акрамя сталых партнагрузак, камуністам даюцца перыядычныя даручэнні: правесці палітдзень у калгасе, на раду калгаснага актыва і т. п.

У выніку ўмацавання сувязі і палепшання партыйна-масавай работы з шырокім беспартыйным актывам, соцыялістычным спаборніцтвам ахоплены ўсе сельсоветы, калгасы, брыгады і звенні. Пры Капланецкім, Белчанскім, Магчаніцкім і Сялібскім сельсоветах арганізаваны калгасныя палітшколы, у якія ўцягнуты перадавікі ўраджайнасці і жывелагадоўлі. Палепшылася работа вярхоўных школ стаханаўцаў.

На кіруючую партыйную і савецкую работу вылучана 14 членаў і кандыдатаў партыі з рэзерва, выяўленага ў час праверкі партдакументаў. Усе вылучаныя таварышы паказалі сябе здольнымі на рабоце, палітычна выраслі.

З новага рэзерва мяркуецца вылучыць: тт. Фінтушала—старшыню сельсовета на адказную раённую работу ў якасці намесніка старшыні РВК, Карповіча—рахункавода калгаса на партработу, Лапцёнка—качагара вінзавода страшынею сельсовета, Старобінца—рабочага друкарні на адказную савецкую або кааперацыйную работу.

На гэты кадр людзей райком звярнуў асаблівую ўвагу: сочыць за іх ростам, вучобай, аказвае канкрэтную дапамогу.

Прапрацоўваючы артыкул «Правды» «Аб грубым парушэнні ўнутрыпартыйнай дэмакратыі», мы выявілі ў сваёй партарганізацыі цэлы рад падобных фактаў. Так, з выбраных райпартканферэнцыяй 17 членаў райкома засталася толькі 5 чалавек, недастаючыя члены райкома кааптаваны і зацверджаны толькі пленумам РК. У партарганізацыі Леспрамгаса за 1934-35 гг. перамяніліся 4 парторгі і т. п. Зараз уведзена большая стабільчасць у складзе парторгаў і сістэматычнае павышэнне іх кваліфікацыі. Для парторгаў склікаюцца раз у тры месяцы пяцідзённыя курсы пры райкоме, наладжана канкрэтная дапамога і інструктаж па палепшанню ўнутрыпартыйнай работы.

* * *

У працэсе праверкі і абмену партыйных дакументаў уся сістэма партыйнай прапаганды перабудавана. У аснове перабудовы райком паклаў падрыхтаванасць кожнага камуніста, павышэнне агульна-адукацыйнага ўзроўню малаграмадных таварышоў.

Гурток па вывучэнню гісторыі партыі пры вінзаводзе рэарганізаван у кандыдацкую палітшколу, прычым да найбольш слабых таварышоў (Ясько, Лапцёнка і інш.) прымацаваны настаўнікі па агульнаадукацыйных прадметах.

Партгурток пры Дулебскім механізаваным лесапункце падзелен на два гурткі; чацвёрта найменш падрыхтаваных камуністаў і двое спачуваючых вылучаны ў гурток палітграматы.

Партшкола пры райкоме для камуністаў-адзіночак, заняткі ў якой адбываюцца 3 дні ў месяц, падзелена на 2 групы: у слабейшай—12, у мацнейшай—9 чал.

Дадаткова створан гурток па вывучэнню гісторыі партыі пры партарганізацыі Капланецкага сельсовета.

Пасля перабудовы мы маем наступную сетку: 2 кандыдацкія палітшколы, дзе навучаецца 3 членаў партыі, 5 кандыдатаў і 6 спачуваючых; 6 гурткоў па вывучэнню гісторыі партыі па падручніку Кнорына на 42 чал.; 2 гурткі гісторыі партыі па падручніку Яраслаўскага на 25 чал.; 1 гурток павышанага тыпу па вывучэнню гісторыі партыі па асноўных творах класікаў марксізма-ленінізма на 18 чал. райпартактыва; 2 групы завочнага навучання па гісторыі партыі на 38 чал. (17 членаў партыі, 8 кандыдатаў, 1 спачуваючы і 8 чал. комсамольскага актыва); 1 семінар прапагандыстаў на 18 чал.

Такім чынам, рознымі відамі партыйнай вучобы ахоплены 136 членаў і кандыдатаў партыі і 10 спачуваючых.

Ва ўсёй сетцы адводзіцца 20—30 мінут у дзень на перыядычныя інфармацыі і гутаркі па важнейшых пытаннях бягучай палітыкі, жыцця партыі, саюбдаўніштва і міжнароднага становішча. Некалькі заняткаў было адведзена спецыяльна для вывучэння гутаркі таварыша Сталіна з Рой-Говардам, гутаркі тав. Молатава з п. Шастэнэ, вынікаў III пленума ЦКК, артыкула тав. Гікало аб выніках праверкі партдакументаў і інш.

Прапагандысты падабраны з тэарэтычна падрыхтаванага, партыйна вытрыманага і праверанага на рабоце райпартактыва. У перыяд праверкі партдакументаў адхілены тыя камуністы, якія не апраўдалі сябе на прапагандыскай рабоце, так і выпадкова трапіўшыя ў рады партыі.

Зараз мы маем наступны склад прапагандыстаў: членаў бюро—4 чал., з тым ліку сакратар і яго намеснік, рэдактар раігазеты і намеснік дырэктара МТС па палітчасці; членаў РК 2 чал., штатных прапагандыстаў—1 чал.; дырэктар сярэдняй школы і дырэктар соўгасвуча—2 чал.; інструктар РК—1 чал. і старшы палітрук тав. Дзягкоў. Усе прапагандысты, за выключэннем аднаго кандыдата партыі, маюць партстаж не менш сямі год.

Планава, 4 разы у месяц, працве семінар прапагандыстаў, прычым 3 разы адбываецца кансультацыя і праверка канспектаў па тэмах партгврткоў і адзін раз—заняткі па ленінізму, на якіх кожны прапагандыст выступае з тэарэтычным дакладам. Семінарам кіруе сакратар райкома.

Раз у месяц для прапагандыстаў і райпартактыва арганізуюцца палітычныя даклады на тэмы аб міжнародным становішчы, важнейшых пытаннях жыцця партыі, соцбудаўніцтва і інш.

Палепшанне партыйнай прапаганды, індывідуальны падыход і дапамога кожнаму камуністу спрыялі таму, што раней пасіўныя таварышы Ясько, Крупкін, Лапцёнак, Бұры, Таўкач, Капытко, Баразнёнак і інш. к абмену партыйных дакументаў пазысілі свой палітычны ўзровень і сталі прымаць актыўны ўдзел у партыйным жыцці і вучобе.

Аднак ёсць яшчэ ў нас і сур'ёзныя недахопы. Значная колькасць камуністаў сістэматычна не рыхтуецца да заняткаў, не прапрацоўвае мінімум праграмага матэрыялу. У некаторых застаецца толькі смутнае ўяўленне аб пройдзенай тэме. Нездавальняюча арганізавана дапамога адстаючым у вучобе (Бачароў, Несцяровіч, Альшэўскі, Ваверняк і інш.) і малаграматным камуністам (Шкляр, Чэпик, Гурэвіч і інш.), што з'яўляецца асноўнай прычынай адставання іх ад партыйнага жыцця. Некаторыя прапагандысты (Задруцкі, Дварэцкі) несумленна рыхтуюцца да заняткаў.

Пленум райкома, падводзячы вынікі абмену партдакументаў, асаблівую ўвагу звярнуў на якасць партыйнай прапаганды і намеціў рад канкрэтных мерапрыемстваў для ліквідацыі адзначаных недахопаў.

Адставалі мы і з разгортваннем партыйна-масавай работы на весцы. Сталыя ўпаўнаважаныя райкома не выяўлялі лепшых людзей, не працавалі з нізавым актывам, займаліся выключна гаспадарчымі пытаннямі. У выніку рад сельсоветаў і калгасаў сістэматычна адставаў у правядзенні гаспадарча-палітычных кампаній.

Бюро райкома падабрала і зацвердзіла цяпер 12 актывістаў-агітатараў, якія кожную дэкаду выязджаюць у калгасы для агітмасавай работы. Акрамя таго, для гэтай работы прымацаваны камуністы з тэрытарыяльных партарганізацыі, а таксама 50-членаў і кандыдатаў партыі з раённага цэнтра.

У дапамогу агітатарам ранком склікае інструкцыйныя нарады, якія праводзіць абавязкова сакратар райкома, або яго намеснік. На нарадах разбіраюцца пытанні аб тым, як трэба праводзіць у калгасах палітдні, гутаркі, чыткі і іншыя віды партмасавай работы.

Для абагульнення матэрыялаў праведзенай у калгасах партмасавай работы выязджаюць на месцы прадстаўнікі райкома і аб выніках дакладваюць асабіста, або інфармацыйнай запискай з ўказаннем.

якія пытанні больш цікавяць калгаснікаў, рабочых, якія недахопы выяўлены ў рабоце калгаса, прадпрыемства. Як на адзін з такіх недахопаў трэба ўказаць на тое, што райком яшчэ не заняўся падрыхтоўкаю кіраўнікоў калгасаў, саўгасаў і нават сельсоветаў да выступленняў з палітычнымі дакладамі сярод калгаснікаў, калгасніц і рабочых саўгасаў. Уся агітмасавая работа адстае ад узрослых запатрабаванняў калгаснікаў і рабочых мас раёна перш за ўсё таму, што яна праводзіцца несістэматычна з-за адсутнасці на прадпрыемствах, у калгасах і саўгасах сталага складу агітатараў. Яшчэ не ўцягнуты ў яе ўсе комуністы, комсамольцы і беспартыйны правяраны актыў, лепшы вопыт недастаткова папулярызуецца.

Прапрацоўка рашэнняў снежаньскага і студзеньскага пленумаў ЦК, прамовы таварыша Сталіна на першай нарадзе стаханаўцаў і на нарадзе перадавых камбайнераў і камбайнерак, матарыялаў нарады перадавікоў жывёлагадоўлі і нарады па ільну з кіраўнікамі партыі і ўрада садзейнічала далейшаму разгортванню соцпаборніцтва паміж калгасамі, брыгадамі і звеннямі. У час веснавой сяўбы выраслі новыя людзі соцыялістычных палёў. Да пачатку сяўбы ў раёне былі адзінкі стаханаўцаў сельскай гаспадаркі, а зараз мы маем больш 100 чалавек, якія паказваюць узоры стаханаўскай работы на полі.

Нажаль, пярвічныя партарганізацыі мала клапацяцца аб лепшых людзях—стаханаўцах сельскай гаспадаркі і прамысловасці, слаба дапамагаюць ім. Вопыт іх работы недастаткова папулярызуецца сярод шырокіх мас рабочых саўгасаў, МТС і калгаснікаў, не наладжана сістэматычная праверка выканання самаабавязальстваў аб павышэнні ўраджайнасці.

Райком намеріў цяпер практычныя мерапрыемствы для сістэматычнай дапамогі стаханаўцам сельскай гаспадаркі і прамысловасці. З 25 па 1 чэрвеня па сельсоветах праводзіцца нарада стаханаўцаў для абмену вопытам работы ў час веснавой сяўбы і абмеркавання задач прапалачнай і ўборачнай кампаній. Пасля гэтага адбудзецца раённы злёт стаханаўцаў сельскай гаспадаркі і прамысловасці.

* * *

Галоўная задача партарганізацыі на бліжэйшы перыяд заключаецца ў тым, каб у дакладнасці выканаць дырэктывы снежаньскага пленума ЦК ВКП(б) аб прыёме ў партыю.

«Пры прыёме новых членаў у ВКП(б) партыйныя арганізацыі павінны адбіраць у партыю сапраўды перадавых, сапраўды адданных справе рабочага класа, лепшых людзей нашай краіны, з рабочых перш за ўсё, а таксама з калгаснікаў і працоўнай інтэлігенцыі, правяраных на розных участках барацьбы за соцыялізм з тым, каб яшчэ больш ўмацаваць рады ВКП(б) і яшчэ больш расшырыць сувязі партыі з масамі».

Дырэктыва ЦК патрабуе перш за ўсё штодзённай работы з беспартыйным актывам, сапраўднага ведання людзей.

Трэба прама сказаць, што калі падрыхтоўка кандыдатаў да прыводу ў члены партыі пастаўлена ў нас не кепска, то работа па стварэнню рэзерва для росту партыйных арганізацый, г. зн. работа з комсамольскім актывам і галоўным чынам спачуваючымі, ідзе дрэнна.

У нашай партарганізацыі налічваецца 37 кандыдатаў партыі, з якіх 6 чал. пераведзены ў кандыдаты пры чыстцы ў 1933 г. і 3 пераведзены ў час абмену партыйных дакументаў.

З кандыдацкім складам партарганізацыя правяла вялікую работу. Усе кандыдаты ахоплены партшколамі і гурткамі, маюць партабвязкі. Кандыдаты партыі гг. Шварц і Лапцёнак стаханаўцы, Гурэвіч—старшыня сельсовета могуць служыць прыкладам ударнай працы, сумленнага выканання дырэктыв партыі. З 37 кандыдатаў 31 падрыхтаваны для прыёму ў члены партыі.

У апошні час пачынаем выпраўляць свои прабелы—наладжваем работу сярод комсамола. Значная частка комсамольскага актыва ўцягнута ў сетку партасветы, асабліва па завочнаму вывучэнню гісторыі партыі. Больш падрыхтаваным комсамольцам райком перыядычна дае партыйныя даручэнні.

Тав. Гаўрылаву даручана зрабіць даклад аб выніках 1-га раённага злету стаханаўцаў, арганізаваць стаханаўскія брыгады лесарубаў і возчыкаў у Капланецкім сельсавеце. Тав. Старчанка даручана было праверыць, як калгасы падрыхтаваны да сябу і як выконваецца калгасны статут.

Работнікі райкома асабліва ведаюць ўжо групу комсамольцаў, якія могуць быць прыняты ў кандыдаты партыі: гг. Гаўрылаў—тэхнарук вінзавода, ініцыятар стаханаўскіх метадаў работы, комсамольскі арганізатар і прапагандыст комсамольскай школы; Буры Нікалай—машыніст-стаханавец; Лапцёнак—старшыня Браздзецкага сельсовета; Шаўра—інжынер учдора 718; Дайнека—рабочы-стаханавец вінзавода; Анішчанка—старшыня калгаса «Жданаў» і інш.

Аднак на гэтых першых спробах палепшання работы сярод комсамола райпартарганізацыя не можа супакоіцца. Патрэбна шырокая, сталая, сістэматычная палітычна-выхаваўчая работа сярод комсамола.

Спачуваючых у нашай райпартарганізацыі пакуль што толькі 20 чал., з якіх 5 пераведзена з кандыдатаў і 14 прынята ў 1935-36 гг. Бюро райкома яшчэ не зацвердзіла 17 спачуваючых, прынятых пярвочнымі партарганізацыямі ў апошні час.

З новапрынятых спачуваючых падрыхтаваны да прыёму ў партыю толькі гг. Баранаў—старшыня калгаса, Булойчык—брыгадзір калгаса, Дайнека—рабочы-стаханавец вінзавода і Сітнік—настаўнік Багушэвіцкай НСШ.

У час абмену партдакументаў бюро райкома прыняло захады к таму, каб палепшыць работу са спачуваючымі. Пры райкоме арганізавана школа спачуваючых па вывучэнню статута і праграмы партыі; і пытанніў бягучай палітыкі. Спачуваючым даюцца заданні для самастойнай работы.

Усе спачуваючыя ахоплены партшколамі, вячэрнімі рабочымі школамі. Спачуваючыя выконваюць партнагрузкі. Тав. Сітнік прымацован да калгаса «Мічурна» для палітгутаў, Булойчык—брыгадны чытач; Баранаў—староста палітгуртка калгаснага актыва; Сяргейчык—член рэдакцыйнай калегіі насценгазеты.

Пленум райкома прызнаў работу са спачуваючымі нездавальняючай і абавязаў бюро і пярвочныя партарганізацыі паставіць яе ў цэнтр увагі.

* * *

У выніку праверкі і абмену партдакументаў райпартарганізацыя ачысціла свае рады ад разлажыўшыхся людзей, недастойных высокага звання членаў і кандыдатаў ленинскай партыі, палепшыла ўнутрыпартыйную работу і ўзняла на вышэйшую ступень большэвіцкую пільнасць і прынцыповую непрымірмасць да парушальнікаў партдысцыпліны.

У нашай рабоце яшчэ шмат недахопаў. Асаблівую ўвагу мы павінны ўдзяліць на яшчэ большае ажыўленне ўнутрыпартыйнай работы са спачувачымі і комсамолам.

Задача партарганізацыі—выкарыстаць вынікі праверкі і абмену партдакументаў і пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б на чале з тав. Гікаці падняць партыйную работу на вышэйшую ступень.

Работа партарганізацыі пасля абмену партдакументаў

Да абмену партдакументаў наша арганізацыя прышла арганізаванай і ідэяна ўзросшай і ўмацаванай.

Рыхтуючыся да абмену, мы перш-на-перш заняліся вывучэннем людзей і іх настрою, выяўленнем твару кожнага члена і кандыдата партыі.

Пачаткі практыкаваць самасправаздачы камуністаў і кандыдатаў, загадзя глыбока вывучаючы гэта пытанне, абследуючы на даму таварышоў, якім даручалася зрабіць самасправаздачу на парткоме. У рэзультатах выявілі рад таварышоў, якія мелі вельмі нізкі палітычны ўзровень і патрабавалі канкрэтнай дапамогі. Разам з тым было выяўлена, што многія таварышы, якія лічыліся пасіўнымі, на сутнасці хочуць і могуць працаваць. Да адстаючых таварышоў прымацвалі больш моцных, вызвалілі іх ад розных іншых партыйных нагрузак, вызначылі пэўныя дні для вучобы. Члены парткома сістэматычна правяралі, як ідзе работа з адстаючымі.

Кандыдат партыі тав. Дублеўская лічылася пасіўнай, палітычна малаграмаднай. Калі з ёю пагутарылі, то аказалася, што яна вучыцца хоча і працаваць здольна. Цяпер яна з поспехам узначальвае заводскую арганізацыю МОПР.

Член партыі тав. Іваноў А. таксама лічыўся пасіўным. Але аказалася, што ён вельмі здольны арганізатар і любіць партыйную справу. Яго зрабілі парторгам цэха, і зараз ён лічыцца адным з лепшых парторгаў на заводзе.

Было ў нас некалькі кандыдатаў партыі, якія, не гледзячы на ўсе намаганні і работу з імі, ад партыйнага жыцця адарваліся і абсалютна нічым не праяўлялі сваю прыналежнасць да партыі. Да іх адносяцца Тур'е і Гілетес. Зусім зразумела, што партыя вызвалілася ад гэтых людзей. Таксама выключылі і Геймана, які ашуканскім шляхам пралез у партыю.

У нашай арганізацыі існавалі камуністы-адзіночкі, якія выпадалі з поля зроку і уплыву парткома. Рыхтуючыся да абмену партдакументаў, мы стварылі дадаткова дзве партыйныя групы (у дубільным цэху з 4 чал. і ў ахове з 5 чал.) і адну кандыдацкую групу ў механічным цэху.

Такім чынам мы дабіліся таго, што ўсе камуністы і кандыдаты партыі прымаюць актыўны ўдзел у партыйным жыцці і партмасавай рабоце.

Пытанні ідэйна-палітычнага росту членаў і кандыдатаў партыі не сходзяць з абвешчанага дня нашай работы. У палітшколах вучоба падоўжана на адну гадзіну, створаны два гурткі для 22 таварышоў, нізкі агульна-адукацыйны ўзровень якіх у пэўнай меры перашкаджаў іх ідэйна-палітычнаму росту.

Калі год таму назад арганізацыя акурагнага наведвання палітзаняткаў была для нас праблемай, то зараз гэта пытанне вырашана. Галоўную ўвагу мы звярнулі цяпер на якасць работы партыйных школ, на падбор прапагандыстаў і падрыхтаванасць іх да выкладання. Партком перыядычна заслухоўвае справаздачы прапагандыстаў, зацвярджае планы заняткаў.

Для паспяховага праходжання вучобы мы стварылі адпаведныя ўмовы: вылучылі памяшканне кожнай школе, набылі карты, дапаможнікі і т. д. Прапагандыст заўсёды мае магчымасць растлумачыць па карце, калі гэта патрэбна, любую тэму.

Сістэма пад'ягітацыі на заводзе не адпавядала ўзросшым запатрабаванням рабочых, і мы яе перагледзелі, кіруючыся рашэннем ЦК ВКП(б) аб Балхнінскім камбінаце. Да брыгад прымацэван падрыхтаваны інстытут агітатараў з 22 чал., з якімі ў абавязковым парадку праводзіцца сем.нар. Агітатар, які не наведваў семінар, не дапускаецца да агітацыі.

Пачітанітарі праяўляюць вялікую зацікаўленасць сваёй работай, увязваюць гутаркі з штодзённым жыццём завода.

У выніку шырокай арганізацыйнай і партмасавай работы ўзня-
лася актыўнасць членаў і кандыдатаў партыі, ажыўлася работа гра-
мадскіх арганізацый, зменшылася колькасць пасіўных таварышоў,
выраслі рады спачуваючых з ліку перадавых стаханаўцаў завода.
На абмену партдакументаў мы мелі 18 спачуваючых, а зараз—32.

Гаління-масажная работа пасля абмену партыйных дакументаў болей умацавалася, набыла канкрэтныя формы. Галінняя канферэнцыя і скурнілаву ўсклала на наш завод вялікія задачы. Арганізацыяна і пэдагагічная частка гэтай праверкі і ратаганьця пераважна была дакартаваць, што для гэтага правесці ў жыццё рашэнні галіннай канферэнцыі. Спецыяльна была распрацавана тема аб нормах выпрацоўкі і заробкам платы. Нашы рабочыя былі надрыхтаваны да ўвядзення новых норм і азвоілі іх фактычна к 1 мая, замест 15 мая, як гэта памылкова рашэннем галіннай канферэнцыі. Новыя нормы пачалі ўводзіцца з 17 красавіка, і к 1 мая ўжо не было такога рабочага, які традыцыйна здзесянна, не выконваў-бы новыя нормы. Першымі асвоілі і выканалі новыя нормы члены і кандыдаты партыі і спачувальчыя—рабочыя ад станка.

Кандыдат парэмі тав. Райнес 19 красавіка выканаў новую норму на 120 проц. а 20—на 139 проц.

Спачувуючи так, Барала ў першы-ж дзень работы па новых нормах выканав заданне на 166,7 проц., а ў другі — на 170 проц.

Комуністи нашої організації на справі адыгрывають авангардную
ролю у боротьбі. Їх прикладу слують і беспартійныя рабочыя.
Тав. Ганчароў у першы дзень работы па новых нормах даў 140 проц.,
Блюмін—153 проц., Егораў—136 проц.

Для папайнення раёу партыі ў нас створан рэзерв са спачувających і комсамола. Кожны спачувачы акуратна чаведвае партшколу, вывучае статут і праграму партыі, з вялікай любоўю выконвае нагрукі. Так, тав. Екімецкі з'яўляецца палітагітатарам, тав. Каплан—

цэхавым арганізатарам таварыства вынаходнікаў, тав. Барада—цэхавым арганізатарам АСО і т. д.

Асоба зараз ставім пытанне аб партыйных днях, як аб школе выхавання камуністаў. Да іх рыхтуемца загадзя, абвестку дня абавярваем на парткоме.

Вельмі актыўна і ажыўлена прашоў у нас партыйны дзень на тэму «як чытаць газеты».

Для тлумачэння па закранутай тэме запрасілі дырэктара Газетнага тэхнікума. Выяснілася, што некаторыя таварышы несістэматычна чытаюць газеты, частка слаба засвойвае прачытаны матар'ял, бо няправільна карыстаюцца газетай. Партком адсюль зрабіў вывады. Было пастаноўлена, каб падобныя партдні праводзіліся непасрэдна ў партыйных групах.

У канцы красавіка райком партыі арганізаваў экскурсію работнікаў цэлага раду партарганізацый горада на наш завод для абмену вопытам работы. Таварышы, якія пабывалі ў нас, знашлі многа каштоўнага ў пастаноўцы партыйна масавай работы. Аднак, трэба сказаць, што і недахопаў на гэтым участку ў нас яшчэ вельмі многа.

У далейшым мы яшчэ больш упарта будзем працаваць над ідэйна-палітычным выхаваннем камуністаў нашай арганізацыі.

Р. Соскін

Сакратар оршанскага РК КП(б)Б

Як мы пачалі рэалізаваць рашэнні III пленума Камісіі партыйнага кантроля

Рашэнні III пленума КПК пры ЦК ВКП(б) адзін з важнейшых дакументаў унутрыпартыйнай работы, умацавання непарушнасці статута партыі, выхавання сярод камуністаў найстражэйшай дысцыпліны.

Бюро райкома партыі правяло рад практычных мерапрыемстваў для глыбокага вывучэння гэтага важнейшага дакумента як сярод гарадскога і раённага партыйнага актыва, так і ва ўсёй партыйнай арганізацыі раёна.

Рашэнні пленума ў дзень апублікавання іх у друку былі абмеркаваны і прапрацаваны на семінары кіруючага гарадскога і раённага партактыва, а потым і ва ўсіх першых партарганізацыях. Акрамя таго, бюро райкома склікала сход гарадской партыйнай арганізацыі, дзе быў зроблен даклад аб выніках пленума КПК.

Для больш глыбокага і падрабязнага вывучэння рашэнняў пленума КПК бюро райкома прапанавала ўключыць іх у праграму бліжэйшых заняткаў па ўсёй сетцы партасветы.

Бюро райкома з асабліваю сілай падкрэсліла перад усёй партарганізацыяй асноўныя задачы, якія выцякаюць з рашэнняў пленума КПК: рашучая барацьба з усякага роду парушэннямі статута партыі і дакладнае выкананне кожнага яго пункта; спыненне няправільнай практыкі накладання партыйных спагнанняў, няцугага падыходу да камуніста, няўважлівага вывучэння акаліччасцей праступка; упартая сістэматычная работа над павышэннем ідэйна-палітычнага ўзроўню камуніста; ужыванне метадаў пераконвання, а не пакарання, што ў сваю чаргу павінна мець вялікае выхаваўчае значэнне як для данага камуніста, так і для ўсёй партарганізацыі; замацаванне дасягнутых партарганізацыяй у час праверкі і абмену партдакументаў зрухаў у галіне арганізацыйнай, унутрыпартыйнай выхаваўчай работы, павышэння агульнага ідэйна-палітычнага ўзроўню і класавай пільнасці.

У абмеркаванні рашэнняў пленума актыўны ўдзел прыняла большасць членаў і кандыдатаў партыі. Амаль усе выступаючыя ў спрэчках паказалі веданне статута партыі ў прымяненні да канкрэтнай абстаноўкі сваёй першонай партарганізацыі.

Жорсткай крытыцы была падвергнута работа парткома Белдрэс, які накладаў партспагнанні і нават выключаў з партыі камуністаў (тт. Правальскага, Бацяна і інш.), не разбіраючыся ў сутнасці абвінавачвання і нават не выносячы пытання на абмеркаванне агульнага партсходу.

Партком НКВД сістэматычна парушаў статут, партыі, выносячы партспагнанні без удзелу абвінавачанага на партсходзе, а ў радзе выпадкаў і без зацверджання агульнага партыйнага сходу.

Партком Осінторфа выносіў партспагнанні камуністам, якія не мелі ніякага ўяўлення аб сутнасці высунутага супроць іх абвінавачання. Так, прафорг участка тав. Шаўліс быў зняты з работы і атрымаў суровую вымову з папярэджаннем за выпадак самасуду на тэрыторыі яго ўчастка ў школе ФЗУ, аб чым ён нічога не ведаў. Яона, што партком, прымяняючы гэту рэпрэсію, стараўся перш за ўсё самазастрахавацца, зняць з сябе адказнасць за здарэнне. Бюро райкома адмяніла гэта няправільнае рашэнне парткома.

Можна было-б прывесці яшчэ дзесяткі падобных фактаў.

Пра актыўнасць прапрацоўкі рашэнняў III пленума КПК на партыйных сходах сведчаць лічбовыя даныя. У партарганізацыі Белдрэс на партыйным сходзе з 48 прысутных выступіла 14 чал., на заводзе «Чырвоны Окцябр» з 20 выступіла 11, на заводзе «Спартак» з 8 выступіла 5, у МТС з 7 выступіла 6, у Швейпромсаюзе з 10—7, на сходзе тлуміцкай тэрытарыяльнай партарганізацыі з 6 выступіла 5, на агульным партыйным сходзе ў спрэчках па дакладу выступілі тт. Логаш, Радкевіч, Новікаў і іншыя, якія раней на такіх масавых сходах не выступалі.

Рашэнні пленума КПК прымусілі бюро райкома ўважлівей прыгледзецца да практыкі накладання партыйных спагнанняў і пастаўкі партыйна выхазаўчай работы ў партарганізацыі раёна.

У практыцы работы бюро райкома стаў пераважаць метада больш удумчывых, больш сур'ёзных адносін да выяснення спагнанняў камуністам, стварыўшым тую або іншую парушэнні статута партыі. Перад разборам праступку камуніста бюро райкома пасылае на месца свайго прадстаўніка, які ўважліва вывучае ўсе акалічнасці справы, палітычны ўзровень камуніста, яго дадатныя бакі. І толькі пасля гэтага райком вырашае пытанне аб партспагнанні.

Для ілюстрацыі гавядзем нескількі фактаў.

Тав. Дабравольскі быў выключэн пярвочнай партарганізацыі са сьпісу «Дзе» за тым, што ён адхіліў ад партыйнага жыцця. Бюро райкома, разабравшы гэта пытанне, аднавіла Дабравольскага ў партыі і прапанавала партарганізацыі стварыць гму ўмезы для партыйна-палітычнага росту. Аб тым, што Дабравольскі выправіў свае памылкі і палітычна вырастае, гаворыць той факт, што партарганізацыя саюза ўзяла на ўважэнне аб заставі гэтага яго на рабоце, а пры абмене партдакументаў выдала парторган.

Тав. Правальскага выключыла з партыі партарганізацыя Белдрэс за тое, што ён дапусціў выпіўку пры паездцы на курсы цэхпарторгаў. Тав. Правальскі—лепшы стэханавец, сама партарганізацыя вылучыла яго парторган у час праверкі партдакументаў. Аб гэтым выпадку Правальскі гаворыць: «Выпіў маласць ад радасці, што на курсы еду». Бюро райкома адмяніла гэта непрадуманнае рашэнне, рашуча папярэдзіўшы сакратара парткома аб непаўтарэнні падобных фактаў у рабоце і ўказаўшы Правальскаму на яго праступак.

У сувязі з абменам партдакументаў бюро райкома ўдзяляе вельмі важную ўвагу зняццю партыйных спагнанняў, накладзеных раней на членаў і кандыдатаў партыі, якія цяпер палітычна выраслі і на практычнай рабоце выправілі свае памылкі. Рашэнні пленума КПК далі магчымасць больш правільна арыентавацца ў вырашэнні гэтых справы.

За перыяд падрыхтоўкі і ў працэсе абмену партдакументаў бюро райкома разгледзела і зняла партыйныя спагнанні з 93 членаў і кандыдатаў партыі.

Следуючы ўказанням пленума КПК, бюро райкома асцярожна падыходзіць да зняцця партыйных спагнанняў, асабліва з тых таварышоў, якія атрымалі іх за страту класавы пачуццёў, ідэйна-палітычных хістанняў. Так, не зняты спагнанні з члена партыі Абраменка (Аэраклуб) за скрыццё сацыяльнага паходжання сваіх родзічаў, з члена партыі Дроздзіка (Хлебакамбінат) за ўтварэнне рэлігійнага абраду; з члена партыі Іванова (Сувязь) за службовыя злачынства.

Сур'ёзным недахопам у рабоце пярвічных партарганізацый з'яўляецца слабая пастаноўка правэркі выканання. Гэта пытанне ў бліжэйшы час павінна заняць адно за галоўнейшых месц у рабоце раённага камітэта партыі.

Прапрацоўка рашэнняў пленума КПК узняла на яшчэ больш высокую ступень справу партыйна-партыйнага, на істотнейшага захавання статута партыі і адказнасць кожнага камуніста за стан партыйнай работы ў арганізацыі.

А. Гёўрасёў

Сакратар чаўскага РК КП(б)Б.

Стаханаўскім рухам трэба кіраваць канкрэтна

Рэшэннем ЦК ВКП(б) і ўрада ад 19 снежня 1935 г. перад усімі краямі і абласцямі нечорназемнай паласы пастаўлена сур'езная задача — «забяспечыць на працягу бліжэйшых 3—4 год павышэнне ўраджайнасці: па зернавых культурах—90—100 пудоў у сярэднім з гектара, па ільну—4—5 цэнт. ільнавалакна ў сярэднім з гектара і па каноплях—5—6 цэнт. валакна з гектара, па бульбе—900—1100 пудоў у сярэднім з гектара».

Для вырашэння гэтай задачы ЦК КП(б)Б даў усім раёнам канкрэтную большэвіцкую праграму дзеяння і патрабаваў ад кожнай партарганізацыі разгарнуць планавую арганізатарскую работу ў масах.

У барацьбе за выкананне дырэктыў партыі аб арганізацыйна-гаспадарчым умацаванні калгасаў і ўздыме ураджайнасці чаўская партарганізацыя паставіла канкрэтную задачу—дабіцца, каб кожны калгас раёна ў 1936 стаханаўскім годзе атрымаў у сярэднім ураджаю: зернавых—12,5 цэнт. з гектара, лёну 4 цэнт., канпель—4—5 цэнт. і бульбы—130 цэнт.

Ясна, што ў сувязі з гэтымі адказнымі задачамі павысіліся патрабаванні да партыйнага кіраўніцтва. Усе пярвічныя партарганізацыі і кожны камуніст паасобку абавязаны разгарнуць вялікую масава-палітычную работу сярод рабочых саўгасаў і калгаснікаў, арганізаваць і ўзначаліць масавы стаханаўскі рух на весцы.

Трэба адзначыць, што партарганізацыя не адразу ўзялася за гэту вялікую справу, а таму ў 1935 годзе мы мелі адзінкі людзей, якія па асабістаму пачыну паказвалі ўзоры высокай прадукцыйнасці працы (трактарыст саўгаса «Ялава»—Пахомаў, трактарыст чаўскай МТС—Цімашэнка, трапальшчыцы лёну—Гаурыленка Мар'я, Сцепаненка Зіна, Якімчыкава Ліза, свінары—Касянкова Вера, Антаненка Лекса, Носараў Дзямян, цяляціцы Аграшкевіч Вара, Рыбакова Ліза, даяркі—Ляпеева Ганна, Рабіновіч Соня і т. д.). Аднак шчыльнаму перадавікоў партарганізацыя не ўзначаліла, метадаў іх работы не папулярызавала, і гэта было буйнейшай палітычнай памылкай, якая выпраўлена ў далейшай рабоце.

З вялікім энтузіязмам сустрэлі калгаснікі прамову таварыша Сталіна на прыёме пяцісотніц і дастанову ўрада аб узнагародзе іх ордэнам Леніна. Прамова таварыша Сталіна на прыёме пяцісотніц,

а таксама матар'ялы Усебеларускай нарады перадавікоў ураджайнасці соцыялістычных палёў былі абгавораны ў кожным калгасе, соўгасе і на раеннай нарадзе. Вакол перадавікоў партарганізацыя стварыла атмасферу ўвагі. На агульных сходах прапрацоўваліся даклады рэспубліканскай нарады перадавікоў ураджайнасці.

Уся масава-палітычная работа, праведзеная партарганізацыяй у барацьбе за рэалізацыю ўказанняў таварыша Сталіна на прыеме пяцісотніц і зварот Усебеларускай нарады перадавікоў ураджайнасці выклікалі велізарны рух за высокі ўраджай, асабліва па ільну, як вядучай культуры ў раёне. Звяно Веры Дзюбаковай (катгас «Ударнік», Прудкоўскага сельсовета) узяло на сябе абавязацельства дабіцца ўраджаю 1000 кг. ільнавалакна і 500 цэнт. бульбы з кожнага гектара. Гэты пачын быў падхоплен астатнімі калгасамі і пашырыўся за час веснавой сяўбы на 65 калгасных звенняў. Мы маем зараз перадавікоў тысячніц па ільну і бульбе: Веру Дзюбакову, Маханенка Ульяну, Раманоўскага, Бардзілоўскую Адэлю, Пекаленка і дзесяткі іншых.

Стаханаўскі рух шырока разгарнуўся не толькі сярод калгасніц, калгаснікаў і рабочых соўгасаў, але і ў розных галінах сельскай гаспадаркі, асабліва сярод трактарыстаў. Трактарыст чаўскай МТС Цімашэнка Ціт Лук'янаў—спачуваючы, удзельнік Усебеларускай нарады перадавікоў ураджайнасці—за 10 гадзін на трактары «ХТЗ» узараў 18,75 га і з'эканоміў 105 кілограм гаручага; трактарыст Пахомаў Александр з соўгаса «Ялава»—комсамалец, таксама ўдзельнік Усебеларускай нарады перадавікоў ураджайнасці—рэгулярна кожны дзень за 8 гадзін узорваў 8 га і за такі-ж час засяваў 22 га. За 15 дзён мая ён зарабіў 340 рублёў. Трактарысты Пухаленка, Зайцава, Гаўрыловіч у сярэднім узорвалі за веснавую сяўбу ад 8 да 10 га за змену.

Важнейшая асаблівасць работы партарганізацыі гэта непасрэдная сувязь і кіраўніцтва стаханаўцамі соцыялістычных палёў, веданне перадавікоў—калгасніц і калгаснікаў—і практычная дапамога ім.

Райком правёў нараду тысячніц рэкордных участкаў па ільну, якія ўзялі на сябе абавязацельства даць 1000 кілограм ільнавалакна і 500 цэнт. бульбы з гектара. Выступленні звеннявых калгасніц і калгаснікаў, а таксама іх практычная работа, якая выявілася ў тым, што ўсе ўчасткі засеяны добраякасна, з унясеннем дастатковай колькасці розных угнаенняў, што ўсходы і рост ільна ідуць надзвычай добра, што ўсе звенні зрабілі ўжо па разу праполку і іншыя работы, патрабаваемыя аграпразёламі,—усё гэта сведчыць аб глыбокім пераломе ў свядомасці гэтых людзей, аб росце пачуцця адказнасці і клопатаў за поспехі калгаса ў цэлым, аб тым, што ў спадорніцтве яны стараюцца не толькі самі перамагчы, але і дабіцца агульнага ўздыму ў выкананні самаабавязацельстваў.

Асаблівая ўвага звернута намі на разгортванне масавай агра-тэхнічнай вучобы сярод калгаснікаў і калгасніц, бо без сур'ёзнага ведання агра-тэхнікі ўздым ураджайнасці немагчымы. Цэлы рад агра-тэхнічных мерапрыемстваў раён праводзіць у гэтым годзе ўпершыню ў масавым маштабе.

Інтэрэс калгаснікаў да агра-вучобы велізарны. Па раёну ў гэтым годзе было ахоплена масавай агра-вучобай 757 чал. Уся сетка была засяспечана ў выстарчальнай колькасці літаратурай. Раенная газета сістэматычна друкавала артыкулы па пытаннях агра-тэхнікі. Паасобныя стаханаўцы вытрымалі экзамен на званне майстра соцыялі-

стычных палёў (Маханенка, Раманоўскі, Лапаеў, Шкрэбава Дуня, Новікаў, Гулакоў і інш.). Усяго 85 калгаснікаў прымата ўдзелу ў здачы экзамена. На выдатна здалі—14 чал., на добра—22, на здавальняюча—39 і не здалі з-за непадрыхтаванасці—10 калгаснікаў.

Па ініцыятыве звеннявой-тысячніцы Веры Дзюбаковай многія стаханаўцы сельскай гаспадаркі звязаліся з Акадэміяй Навук БССР, якая адразу адгукнулася і выслала навуковага работніка тав. Чэцверыкова, які аб'ехаў 6 калгасаў і дапамог стаханаўцам засяць свае рэкордныя ўчасткі на падставе аграімічных правіл.

Стаханаўскія дэкаднікі і пяцідзёнікі, якія праводзіліся ў працэсе падрыхтоўкі да веснавай сяўбы, не толькі стрылі яе пспеху, але з'явіліся добрай школай стаханаўскіх метадаў работы для калгасных арганізатараў, для ўсёй масы калгаснікаў і рабочых соўгасаў.

У выніку ўсёй падрыхтоўчай работы да сяўбы, у выніку мабільна-зацні шірокіх мас калгаснікаў і рабочых соўгасаў на барацьбу за высокі ўраджай, большасць сельсоветаў і калгасаў раёна прыступілі да сяўбы лепш падрыхтаванай, чым ва ўсе мінулыя гады.

К 13 мая па расну закончана сяўба лену; усяго засеяна 5800 га. К 15 мая закончана сяўба ўсіх коласавых на 20.000 га. К 20 мая закончана поўнасцю сяўба позніх культур, акрамя грэчкі. Упершыню за апошнія гады пачалі ворыва пшэну ў канцы красавіка і закончылі поўнасцю к 31 мая.

Сотні калгаснікаў, трактарыстаў, брыгадзіраў, звеннявых з гонарам выконваюць узятас на сябе абавязальства—заваяваць высокі ўраджай.

Вось што гаворыць звеннявая Маханенка Ульяна (калгас «Новае жыццё», Антонаўскага сельсовета), якая абавязалася даць у 1936 годзе 1000 кілограм ільновалакна з га:

«У мяне, на маім участку, праведзена высокаякасная апрацоўка. Участак я перш за ўсё аслабіла ад карэнняў пырэю. Карыстаючыся парадай навуковага агранома Акадэміі Навук тав. Чэцверыкова, унесла ўгнаенняў: калійнай солі—2 цэнт., суперфасфату—4 цэнт., попелу 4 цэнт., курынага памету—4 цэнт. і пасеяла радковым спосабам 1,6 цэнт. насення ўздоўж і ўпоперак участка. Усходы і рост мяне радуюць і гавораць аб тым, што я свае абавязальства выканала». Прыклад Маханенкі Ульяны не адзін. Такую-ж высокую якасць работы паказала ў працэсе сяўбы большасць тысячніц, як Вера Дзюбакова, Асіпенка, Бардзілоўская і т. д.

Важнейшым фактарам паспяховага ходу сяўбы з'яўляецца тое, што пераходныя партарганізацыі раёна селета лепш кіруюць калгасамі, лепш арганізавалі і ўзначалі партмасавую работу, лепш расставілі ў час сяўбы камуністаў і комсамольцаў.

Кандыдат партыі тав. Цвілікаў увесь час праводзіў у брыгадзе, звяне. Калгасы, якія ён абслугоўваў, добракасна і першымі ў раёне закончылі сяўбу. Член партыі тав. Пісараў, кандыдаты партыі т.т. Аржаны. Лістраценка ў час сяўбы праводзілі масава-палітычную работу, штодзённа былі ў брыгадзе і канкрэтна дапамагалі звенням на рэкордных участках.

Уся работа гаворыць аб тым, што ў гэтым годзе партарганізацыі кіравалі сяўбою больш канкрэтна, што камуністы больш грунтоўна аўладалі асновамі аграімікі.

Аднак, не ўсе камуністы зразумелі палітычную сутнасць кіраўніцтва стаханаўскім рухам у сельскай гаспадарцы. Замест таго, каб

ўзначаліць вытворчы энтузіязм перадавікоў, паасобныя камуністы сталі на шлях тармажэння іх вяткага пачыну. Член партыі Архіповіч кіруе калгасам «Окцябр», Антонаўскага сельсовета. Калгасніцы Пікаленка Агата і Базуценкава Алена ўзялі на сябе абавязацельства дабца ўраджаю 10 цэнтнераў пшывалакна і 500 цэнтнераў бульбы з гектара. Гэтага пачыну не ўзначаліў кіраўнік калгаса, і калгасніцы вымушаны былі без падтрымання і дапамогі змагацца за свае абавязальствы. Мала таго, Архіповіч і брыгадзіры стваралі тормазы ў рабоце перадавых людзей. Райком даў па заслугам гэтаму камуністу.

Факты адкрытых і замаскаваных выступленняў, сабатаў, самаабавязацельстваў тысячніц з боку класава-чуждых элементаў, хоць і неносяць масавага характару, але і не адзінкавы. Усе падобныя факты райком не пакідаў без рэагавання, мабілізуючы ўвару кожнага камуніста на павышэнне пільнасці, выкрыццё супрадаўленняў і рашучы адпор сабатажнікам, якія ставяць палкі у калясы стыханаўскаму руху.

Чаўская партарганізацыя дабілася першых вынікаў у пераабудовы кіраўніцтва сельскай гаспадаркай. Ад яе патрабавецца—яшчэ больш палепшыць кіраўніцтва, узмацніць партыйна-масаваю работу, шырэй разгарнуць стыханаўскі рух, каб у далейшым раён не меў адстаючых сельсоветаў і калгасаў, каб заданы стыханаўскага года былі выкананы з поспехам.

А. Каралевіч

Сакратар парткома Бабруйскага лесакамбіната

Комуністы на чале стаханаўскага руху

Пачын Стаханава даў штуршок выдатнаму руху мас—пераможнаму стаханаўскаму руху. Стала зусім ясна, што ўсе так званыя навуковыя ўяўленні аб нормах, усе гэтыя «тэорыі прадзелу» не вытрымліваюць больш ніякай крытыкі, што на даным этапе соцыялістычнага будаўніцтва гэтыя нормы ўжо застарэлі, яны скоўваюць, тармозяць творчую ініцыятыву мас.

Весткі аб першых рэкордах Стаханава знашлі самы шырокі водгук сярод рабочага калектыва нашага камбіната. Перад намі пастала задача—перанесці метады стаханаўскай работы, вопыт перадавога данецкага забойшчыка, які апракінуў старыя ўяўленні аб нормах, у нашу лесапільную прамысловасць.

Партарганізацыя камбіната адразу-ж паставіла перад комуністамі, якія працуюць непасрэдна на вытворчасці, пытанне аб тым, што іх авангардная роля ў гэтым выдатным руху павінна мець рашаючае значэнне.

Перадавы артыкул «Правды», прысвечаны першым рэкордам Стаханава, абмяркоўваўся намі ў цэхах, на рабочых сходах, на кватэрах рабочых.

На наступны-ж дзень пасля выхаду «Правды» я выклікаў да сябе парторга вядучага лесапільнага цэха № 1 тав. Гладышава, які да абрання парторгам працаваў рамшчыкам.

Тав. Гладышаў рашыў сілай асабістага прыкладу захапіць рабочых свайго цэха. Для таго, каб зламаць старыя традыцыйныя нормы «Баліндэра», на якім звычайна распільвалі не больш 95 кубаметраў лесаматар'ялу, парторг сам стаў да рамы. І што-ж? Рэзультат—145 кубаметраў за змену. На таму часу гэта быў усебеларускі рэкорд.

Прыклад парторга натхніў, па-сапраўднаму захапіў астатніх рамшчыкаў цэха. Комуніст тав. Буднік праз некаторы час на гэтай самай раме даў 160 кубаметраў. Рамшчык тав. Рушко неаднаразова ўстанаўляў усесаюзныя рэкорды распілення, даючы за змену на раме «Баліндэр» да 560 кубаметраў лесаматар'ялу.

З лесацэха № 1 хваля стаханаўскага руху перакінулася ў лесапільны цэх № 2, які на старых, ціхаходных рамах фірмы «Гофман» даваў, як правіла, не больш 74 кубаметраў. Комуніст тав. Стромскі Федар распілаваў за змену 242 кубаметры, рамшчык тав. Рудакоўскі на той-жа ціхаходнай раме «Гофман» даў 240 кубаметраў.

Можна назваць цэлы рад комуністаў—Міхальца, Іванова, комса-

мольцаў Герасімава, Навіцкага, Кузнецова, рамшчыкаў Соскіна, Адзінцова і інш., якія ў першыя-ж дні ўзнікнення ў нас стаханаўскага руху паказалі неабмежаваныя магчымасці выкарыстання тэхнікі на камбінаце.

Вельмі дрэнна наладжана была ў нас узаемадзеянсць цэхаў. Лесапільная група цэхаў, ад якой залежыць бесперабойная работа дрэваапрацоўчай групы, тармазіла выкананне плана беладрэўнага і стандартнага цэхаў. У першыя-ж дні стаханаўскай работы на камбінаце нам прышлося сур'ёзна ўзяцца за ўрэгуляванне гэтага пытання. Група майстра-камуніста Лахмана з беладрэўнага цэха, ўзяўшая абавязанства працаваць па-стаханаўску, прад'явіла дырэкцыі камбіната і інжынерна-тэхнічным работнікам свой соцыялістычны рахунак: наладзіць узаемадзеянсць цэхаў і бесперабойнае снабжэнне дрэваапрацоўчай групы матэрыяламі.

Рэкорды на камбінаце былі няўменна звязаны з ростам партыйна-масавай работы. лепшыя нашы стаханаўцы Рушко, Кніга Андрэй, Адзінцоў, Навіцкі і інш. на другі-ж дзень пасля ўстанаўлення сваіх рэкордаў падалі заяву аб прыёме іх у спачувальныя. Наогул разгортванне стаханаўскага руху на камбінаце супраджаецца няўхільным ростам групы спачувальных.

Сапраўды шырокае развіццё стаханаўскага руху на камбінаце пачалося пасля гістарычнай прамовы таварыша Сталіна на ўсесаюзнай нарадзе стаханаўцаў прамысловасці і транспарту. Указанне таварыша Сталіна аб тым, каб партыйныя арганізацыі «уклучыліся ў гэтую справу і дапамаглі стаханаўцам дасягнуць руху да канца», стала большэвіцкай праграмай работы. Кожны камуніст ясна ўразумеў неабходнасць стаць самому стаханаўцам, арганізатарам руху.

Ад паасобных рэкордаў неабходна было перайсці да стаханаўскай работы змен і цэхаў. Адразу мы парашылі папулярываць паасобныя дасягненні лепшых нашых стаханаўцаў, каб зрабіць вопыт іх работы набыткам усяго рабочага калектыву. Самасправаздачы стаханаўцаў на групавых рабочых сходах далі магчымасць шырока абгаварыць метады стаханаўскай работы і пераняць вопыт вядучых цэхаў. Стаханаўцы былі ініцыятарамі такога каштоўнага мерапрыемства, як аказанне дапамогі таварышам па рабоце. Адзін з лепшых рамшчыкаў тав. Адзінцоў падрыхтаваў свайго памочніка тав. Тарасевіча да самастойнай работы на раме. Рамшчык-стаханавец тав. Буднік перадаў метады стаханаўскай работы свайму памочніку тав. Касцюковічу, рамшчык-стаханавец тав. Дабравольскі—свайму памочніку тав. Левіну, піластаў тав. Навіцкі, які даўся ўстаноўкі пілы за 7—10 мінут замест 25—30, перадаў свой вопыт рамшчыку тав. Бурдзейко. Усё гэта дапамагала росту радуу стаханаўцаў.

У дзелавой абстаноўцы нарад вядучых прафесій рамшчыкаў, станкавых дрэваапрацоўчых цэхаў, піластаваў і інш.—ўсебакова абмяркоўваліся пытанні далейшага развіцця стаханаўскага руху, замацавання і папулярывання дасягненняў у гэтай галіне. Да абмеркавання тэхналагічных працэсаў прыцягваліся інжынерна-тэхнічныя работнікі камбіната.

Па ініцыятыве раённага камітэта партыі мы падрыхтавалі да друку і выдалі рад брашур аб рабоце нашых лепшых стаханаўцаў: т.т. Гладышава, Рушко, Стромскага і іншых.

Вялікую дапамогу ва ўмацаванні і разгортванні стаханаўскага руху аказаў нам нізавы друк камбіната, у прыватнасці наша заводская газета «За ўдарныя тэмпы». У аддзелах «Трыбуна стаханаўца»,

«Што вам перашкаджае працаваць?», «Дзень работы стаханаўца» газета наладзіла перадачу вопыту лепшых стаханаўцаў камбіната, а таксама здолела выявіць і прадставіць, так сказаць, на суд грамадскасці канкрэтных чалавек та мяжы стаханаўскага руху.

Для дадзенага росту стаханаўства неадступеннае значэнне набылае пытанне тэхнічнага ў гэтага справе пэрабавалася індывідуальны падыход, з улікам ведаў, здольнасцей і магчымасцей кожнага рабочага пачасова. У нас зраз прася ся эднэ-тэхнічная стаханаўская школа, у якой на момант звыш 100 чал., гуркі павышанам кваліфікацыі ахапляюць 340 чал., тэхмінімумам ахоплена да 300 чал., індывідуальна павучаенна 50 лепшых стаханаўцаў, на курсах падрыхтоўкі у БІУ ў чыста 50 чал.

Пераход ад пачасовых рэкордаў да масавага развіцця стаханаўскага руху не мог не сустрэць на сваім шляху вядомага супраціўлення. Напрыклад, у беларускім цэху планаванне было пабудавана так, што па сутнасці тармазіла стаханаўскую работу. Станкі не маглі працаваць бесперабойна, бо амаль заўсёды нехапала матар'ялаў пачасовага размеру. Прастоі станкоў дасягалі проста кагастрафічных размераў, да 30—35⁰ г. Мы вымешаны былі зняць з работы не толькі планавіка Гурэвча, які сабатаваў стаханаўскі рух, але і ўсё кіраўніцтва цэха, няздольнае аперацыйна кіраваць стаханаўскай работай.

Сярод інжынерна-тэхнічных работнікаў камбіната знашліся людзі, якія не адразу зразумелі вялікае значэнне стаханаўскага руху і ў першы час адчувалі сябе як-бы абоідзенымі, пакрывіжанымі. Партком сумесна з заўкомам і дырэкцыяй камбіната здолелі правесці аднаведную работу, пасля якой інжынерна-тэхнічныя работнікі камбіната па-сапраўднаму ўключыліся ў стаханаўскі рух і аказалі яму каштоўную дапамогу.

Выключнае значэнне для нас мела першая партыйна-стаханаўская канферэнцыя на камбінате. У парадку падрыхтоўкі да канферэнцыі партарганізацыя камбіната дабілася таго, што ўсе 49 камуністаў, рабочых ад станка, сталі стаханаўцамі.

Некаторыя таварышы, як Снявэк — парторг будналаддзела лічылі, што ў іх умовах немагчыма прымяніць стаханаўскія метады і толькі тады, калі партыйны камітэт і ўся партарганізацыя ў цэлым не пасрэдна ўзяліся за гэту справу і практычна давалі безгрунтоўнасць падобных разважанняў, камуністы будналаддзела сталі працаваць сапраўды па-стаханаўску і перавыконваць свае нормы.

У аддзелачным аддзяленні беларускага цэха столеры-комуністы тт. Крэмер, Лакернік не мелі пэўнай нормы, а таму не з'яўляліся стаханаўцамі, хоць і працавалі непасрэдна на вытворчасці.

Рэзчык лесопільнага цэха № 1 тав. Буднік, адзін з першых стаханаўцаў камбіната, прышоў к першай партыйна-стаханаўскай канферэнцыі з нізкімі паказчыкамі работы. У сваім выступленні тав. Буднік сказаў, што ён супакоіўся на дасягнутых поспехах, зобм'я пра сваю авангардную ролю, як камуніста. Канферэнцыя грунтоўна пачкрытыкавала тав. Будніка. Пасля гэтага ён падлягнуўся і зараз з'яўляецца перадачым стаханаўскага руху, паказвае ўзоры сапраўды большэвіцкай работы.

Як падрыхтоўка, так і правядзенне самой канферэнцыі, мелі для камуністаў-стаханаўцаў вялікае выхавальнае значэнне. Канферэнцыя асабліва востра паставіла пытанне аб замацаванні стаханаўскага руху, знішчэнні ўсіх непаладак, якія тармозяць работу. У цэнтры

ўвагі стала рэалізацыя рашэння снежаньскага пленума ЦК ВКП(б) аб тым, што ў лесапіленні трэба «сканцэнтравана на павышэнні прадукцыйнасці рама-змены на пропуску сыравіны, асабліва на больш аснашчонах прадпрыемствах, павелічэнні выхадаў лесапрадукцыі». Увага ўсяго партыйнага калектыва была мабілізавана на асваенне новых норм, аказанне канкрэтнай дапамогі стаханаўцам, ліквідацыю прастояў, рашучую барацьбу з канкрэтнымі віноўнікамі зрыву бесперабойнай работы стаханаўцаў.

Канферэнцыя асабліва паткрэсліла адказнасць камуністаў за далейшае разгортванне стаханаўскага руху. Барацьба за павелічэнне карыснага выхаду пилыпрадукцыі і павышэнне сортнасці — важнейшая задача як усей партарганізацыі, так і кожнага стаханаўца, інжынера і тэхніка нашага камбіната.

У стаханаўскім руху выявіўся цэлы рад выдатных ініцыятыўных работнікаў, сапраўдных майстроў сваёй справы.

Комуніст тав. Рубан да стаханаўскага руху мала чым праявіў сябе на вытворчасці. Ён не меў ніякай кваліфікацыі і працаваў чорнарабочым. Работа лепшых стаханаўцаў — тт. Будніка, Рушко, Адзіцова, Міхатапа і інш. — прымусіла Рубана моцна прызадуміцца, і ён рашыў атрымаць кваліфікацыю, каб дабіцца ганаровага звання стаханаўца. Яго паслалі вучыцца на электразваршнік. Зараз імя Рубана на заслугах у гонары. Яно шырока вядома на камбінате, аб ім часта піша раённая газета «Камуніст», артыкул «Новыя дзядзькі Аляксандра Рубана» змешчан на даўна і ў «Рабочем».

Тав. Рубан — адзіны электразваршнік на камбінате. Ён гаворыць: Я рашыў так працаваць, каб у нас у цэхах не было перабояў з-за паломак і аварый, каб імны стаханаўцаў лесакамбіната працягнулі далей за межамі Баўрэйска. І сапраўды, тав. Рубан праце як камуніст, які ідзе ў авангардзе стаханаўскага руху. На яго прахэце можна паказаць, як асваенне тэхнікі вытворчасці садзенняе значнаму росту матэрыяльнага добрабыту стаханаўцаў. У 1935 г. тав. Рубан, як і даць з запісаў яго разнаковага лістка чорнарабочага, зарабляў у месяц 136 руб., а зараз зарабляе да 700 руб. Месячны заробтак стаханаўцаў Адзіцова, Дабравольскага і многіх іншых работнікаў удвая супроць таго, што яны зараблялі да стаханаўскага руху.

У зборачным аддзяленні беляўскага цэха праце тав. Кірта Андрэй. Ён дабіўся выключных рэкордаў у зборцы дэфектаў. Кірта нумулы далёка за сабой усе існуючыя ў гэтым раёне нормы. Кірта ўступіў цяпер у групу спачувальных і шмат праце над павышэннем свайго культурнага і тэхнічнага ўзроўню. Ён — актывіст сапраўды, ініцыятар аб'яднаннях, якія тармозяць стаханаўскую работу, аб канкрэтных віноўніках зрыву вытворчай праграмы. Ён — актывіст абароны работы, асааганізатар цэха. Аб сваёй рабоце гаворыць з вялікім натхненнем і захапляе іншых. Відаць, што гэты чалавек жыццём і дзеяннем вытворчасці, сапраўды хварэе за яе, як за сваю кроўную, родную справу.

Такіх адданных, ініцыятыўных, выдатных майстроў сваёй справы, як Кірта, на камбінате выраслі сотні. Рост і перавыхаванне моладзі — здзіўляючы рэзультат таго творчага энтузіязма мас, імя якому стаханаўскі рух.

Стаханаўскі рух з'явіўся таксама і стымулам павышэння культуры як на вытворчасці, так і ў быце. Партарганізацыя не мала ўвагі ўдзяла барацьбе за чыстату рабочага месца, за ахайнасць і культ-

турнасць кожнага стаханаўца, як перадавога рабочага нашай соцыялістычнай вытворчасці.

Тэатр, кіно, кніга сталі насурнавай неабходнасцю. Рост культурнага ўзроўню нашых рабочых таксама не мала дапамагае таму, што рады стаханаўцаў шырацца і растуць з дня ў дзень.

Стаханаўскія змены, суткі, пяцідзёны і дэкады далі нам магчымасць на месцы ліквідаваць перашкоды ў нармальнай стаханаўскай рабоце і добра падрыхтавацца да правядзення стаханаўскага месячніка ў сакавіку. На партыйных сходах, на вытворчых нарадах інжынерна-тэхнічных работнікаў і стаханаўцаў абмяркоўваліся канкрэтныя меры для ліквідацыі непатадак, якія маглі б пашкодзіць поспеху стаханаўскага месячніка. Шырокім разгортваннем партыйна-масавай работы на працягу ўсяго стаханаўскага месячніка мы імкнуліся перагварыць цэхі ў судальна стаханаўскія і дабіцца росту майстроў лесанілення і дрэваапрацоўкі. На дзесяцімінутных вытворчых нарадах да пачатку работы абмяркоўваліся недахопы мінулага дня і намячаліся задачы на бягучы дзень. Практыка такіх нарад сябе цалкам апраўдала.

* * *

Абмен партыйных дакументаў звязіўся агромным стымулам павышэння авангарднай ролі камуністаў у стаханаўскім руху на вытворчасці.

Рыхтуючыся да абмену, кожны камуніст добра адчуваў усю адказнасць і разам з тым вялікі гонар за права атрымаць першым новы партыйны білет.

Тт. Буднік, Іваноў, Стромскі, Гімельштэйн і іншыя прыйшлі да абмену партбілетаў з добрымі вытворчымі паказчыкамі, як сапраўдныя арганізатары стаханаўскага руху ў сваіх цэхах.

Ліст наркома цяжкай прамысловасці тав. Орджанікідзе і наркома лясной прамысловасці тав. Лобава аб арганізацыі ў красавіку стаханаўскай праверкі на лепшую падрыхтоўку прадпрыемстваў да пераходу на сталую стаханаўскую работу знашлі самы шырокі водгук сярод рабочага калектыва Бабруйскага лесакамбіната. Кожны цэх, змена, група ўзялі на сябе ў аказ канкрэтны абавязак—к 23 красавіка дзятэрмінова скончыць месячную праграму.

Па ініцыятыве стаханаўцаў Будніка, Кнігі Андрэя на камбінаце шырока разгарнулася содпаборніцтва, якое ахапіла ўсе без выключэння цэхі.

Партарганізацыя ўзорна наладзіла ўлік стаханаўцаў і паказчыкі іх штодзённай работы. Шырока стаў практыкавацца вопыт нашых лепшых стаханаўцаў—Будніка, Стромскага і Рушко—аб шэфстве над рабочымі не-стаханаўцамі. Інжынерна-тэхнічныя работнікі арганізавалі для іх штодзённую тэхнічную дапамогу. Красавік для камбіната стаў месяцам стаханаўскай вучобы.

Ліст тт. Орджанікідзе і Лобава прапрацаваўся на спецыяльных партыйных днях, рабочых сходах, нарадах інжынерна-тэхнічных работнікаў і стаханаўцаў, а таксама сярод жонак рабочых і інжынерна-тэхнічных работнікаў, у інтэрнатах, на кватэрах. Гэтай пытанню былі прысвечаны палітінфармацыі.

У красавіку значна палепшылася якасць прадукцыі, павялічыўся карысны выхад паліпрадукцыі, зніклі тэхнічныя прастоі і аварыйнасць. К 23 красавіка месячная вытворчая праграма камбінатам была выканана.

Камбінаг абавязаўся к 10 чэрвеня датэрмінова выканаць сваю вытворчую поўгадовую праграму. Лесапільны цэх № 3 ужо выканаў сваю поўгадовую праграму к 9 мая, г. зн. на месяц раней узятага абавязацельства. Астатнія цэхі камбіната таксама змагаюцца за выкананне свайго абавязацельства.

* * *

Нематая падрыхтоўчая работа была прароблена намі да правядзення галінных канферэнцый па перагляду новых тэхнічных норм і новых норм выпрацоўкі.

Гэтыя нормы падвяргаліся ўсебаковаму абмеркаванню на рабочых сходах. лепшыя рамшчыкі лесапільнага цэха № 1 тав. Ручко і інш. прапанавалі павялічыць нормы на 10% супроць новых, ужо вылічаных норм, на аснове павелічэння абаротаў і пасылак леса-рам. У беладрэўным цэху фрэзероўшчыкі-стаханаўцы тт. Герасімовіч, Катупацкі і інш. прапанавалі павялічыць тэхнічныя нормы з 40 да 70%. Рамшчык лесопільнага цэха № 2 комуніст-стаханавец тав. Стромскі таксама высунуў прапанову аб павелічэнні норм супроць прапанаваных.

У парадку падрыхтоўкі да галінных канферэнцый былі скліканы цэхавыя нарады інжынерна-тэхнічных работнікаў і стаханаўцаў па прафесіях. Акрамя таго, партком сабраў комуністаў-рамшчыкаў, сталкавых, піластаваў, каб абмеркаваць з імі гэтае пытанне.

Можна з поўнай упэўненасцю сказаць, што новыя тэхнічныя нормы на камбінаце з'явіліся ў выніку шырокага развіцця стаханаўскага руху, які выявіў неабмежаваныя магчымасці выкарыстання тэхнічнага абсталявання і вытворчых магутнасцей. Стаханаўскія метады работы настойліва дыктавалі неабходнасць перагляду старых тэхнічных норм і пераходу да новых, таму іх можна назваць стаханаўскімі нормамі, выкліканымі да жыцця па ініцыятыве і волі нашых перадавых стаханаўцаў.

Як на галіннай канферэнцыі Бетдрэва, так і на канферэнцыі Галоўлесдрэва ініцыятыву ролю ў абгаварэнні новых тэхнічных норм узяла на сябе дэлегацыя Бабруйскага лесакамбіната.

Прапанова нашага рамшчыка комуніста-стаханаўца тав. Стромскага аб павелічэнні норм у пухмеханізаваных лесопільных цэхах, якія працуюць на цяхаходных рамах, на 33% пасля ўсебаковага абмеркавання была прынята і ўцверджана галіннай канферэнцыяй Галоўлесдрэва.

Па нашаму лесопільнаму цэху № 1, як механізаванаму, нормы павялічаны на 45%, па лесопільнаму цэху № 2—на 33%, па лесопільнаму цэху № 3—на 30%. Усе асноўныя прафесіі пераведзены на прагрэсіўную сістэму аплаты працы.

Перад партыйнай арганізацыяй камбіната стаіць вялікай важнасці задача: дабіцца таго, каб авангардная роля ў асваенні новых тэхнічных норм належала комуністам. Начальнікі цэхаў, інжынеры і тэхнікі, майстры і брыгадзіры, а ў першую чаргу комуністы і комсомольцы, павінны аказаць усямерную садзейнасць і дапамагчы кожнаму рабочаму асвоіць новыя тэхнічныя нормы.

Для папулярызавання і растлумачэння рабочым усёй важнасці гэтага пытання праводзіцца вялікая партыйна-масавая работа, у гутарках з кожным рабочым-стаханаўцам высняецца, што яму перашкаджае ў асваенні новых тэхнічных норм.

Асаблівае значэнне для далейшага развіцця стаханаўскага руху

і асваення новых норм набывае зараз павышэнне ўзроўню тэхнічных ведаў рабочых. Якасцю гэхвучобы мы зараз моцна заняліся.

Лепшыя рамшчыкі і станкавыя тт. Буднік, Адзінцоў, Дабравольскі, Стромскі, Соскін, Калупацкі, Гімельштэйн і інш. на аснове соцспаборніцтва паспяхова асвоілі новыя нормы выпрацоўкі і набліжаюцца да асваення новых тэхнічных норм, тэхнічнай магутнасці рам і станкоў.

Тт. Дабравольскі і Адзінцоў, рамшчыкі лесацэха № 1, першымі на камбінаце асвоілі новыя нормы выпрацоўкі і тэхнічна магчымых нормы, выканаўшы іх на 103 проц. тэхнічнай магутнасці лесарамы.

Тав. Адзінцоў спачатку ўзнікнення стаханаўскага руху на лесакамбінаце з'яўляўся адным з лепшых стаханаўцаў свайго цэха і заўсёды значна перавыконваў свае нормы. Ён многа працаваў над павышэннем свайго ўзроўню тэхнічных ведаў і аказаў нядрэнные поспехі ў вучобе пад кіраўніцтвам тэхпропа камбіната тав. Ларчыка. Тав. Адзінцоў рыхтуецца на тэхніка лесапілення, сістэматычна чытае палітычную і мастацкую літаратуру, расце і ўдасканальваецца.

Тав. Дабравольскі, які ў пачатку ўзнікнення стаханаўскага руху не верыў, што можна перавыконваць нормы на «Баліндэры», як бачым, не толькі перавыконвае іх, але і з'яўляецца адным з першых стаханаўцаў на камбінаце, якому належыць гонар асваення новых тэхнічных норм.

Мы маем на камбінаце выдатных стаханаўцаў камуністаў тт. Будніка, Стромскага, Рубана, Іванова, Гімельштэйна і іншых, мы маем беспартыйных большавікоў, якія ўвесь час паказваюць сапраўды стаханаўскія ўзоры работы, тт. Адзінцова, Дабравольскага, Рушко, Калупацкага, Соскін, Кінгу Андрэя і інш.,—усе яны павінны ўзначаліць барацьбу за асваенне новых тэхнічных норм, сілай свайго прыкладу захапіць астатніх стаханаўцаў.

Наш лесакамбінат увесь час нядрэнна змагаўся за замацаванне і развіццё стаханаўскага руху, за перамяшчэнне стаханаўскіх метадаў работы ў цэнтральную прамысловасць і займаў далёка не апошняе месца сярод прадпрыемстваў лесапільнай прамысловасці Саюза. Тым больш стравалі гонар і славы для ўсяго нашага камбіната, для ўсёй арміі чалюх стаханаўцаў, партыйнай і профсаюзнай арганізацыі, дырэкцыі і інжынерна-тэхнічных работнікаў з'яўляецца такая агромная важнасць барацьбы за асваенне новых тэхнічных норм.

Бараніце за асваенне новых тэхнічных норм, за далейшае развіццё стаханаўскага руху павінна стаць у цэнтры ўвагі парткома і ўсёй партыйнай арганізацыі камбіната.

Н. Сігналаў

Больш увагі падрыхтоўцы і перападрыхтоўцы прапагандысцкіх кадраў

Наша партыя заўсёды надавала выключнае значэнне партыйнай прапагандзе, падбору і вырошчванню прапагандысцкіх кадраў. Лепшых сваіх людзей, тэарэтычна граматных, загартаваных у барацьбе з ворагамі партыя пасылае на ўчастак выхавання шырокіх мас камуністаў.

За апошні час гіганцкі ўзрасла цягь членаў партыі да павышэння свайго ідэйна-палітычнага ўзроўню, асабліва да вывучэння гісторыі партыі, твораў Леніна—Сталіна.

За апошні год ЦК ВКП(б) прыняў рад важных рашэнняў, якія значна ўзнялі справу партыйнай прапаганды. У кожным сваім рашэнні ЦК з выключнаю сілай падкрэслівае значэнне і ролю прапагандыста, як асноўнага звяна, ад якога «у першую чаргу будзе залежаць узровень палітыка-выхаваўчай работы ў школах і гуртках».

Год таму назад ЦК ВКП(б) прыняў вядомую пастанову «Аб прапагандысцкай рабоце ў бліжэйшы час», у якой вялікую ўвагу ўдзяляе падрыхтоўцы прапагандысцкіх кадраў:

«Ліквідацыя «сезоннасці» прапагандысцкай работы павінна пацягнуць за сабой і ліквідацыю сезоннасці ў падрыхтоўцы і перападрыхтоўцы прапагандыстаў і арганізацыю сістэматычнай падрыхтоўкі прапагандыстаў на працягу ўсяго года.

ЦК ВКП(б) перасцерагае супроць практыкі, што ўстанавілася ў партыйных арганізацыях, калі ўвесь асноўны кадр прапагандыстаў на працягу кароткага летняга перыяду адрываецца ад прапагандысцкай работы і прапускаецца праз наспех і неахайна арганізаваныя курсы з дрэнна падобраным складам выкладчыкаў, у выніку чаго прапагандысты не атрымліваюць належнай падрыхтоўкі».

У мінулыя гады і ў нас розныя курсы арганізаваліся наспех, без падбору кваліфікаваных выкладчыкаў, без дастатковай матэрыяльнай базы, каштавалі вялікіх сродкаў, але не давалі патрэбных вынікаў.

Рашэнне ЦК ВКП(б) аб ліквідацыі «сезоннасці» у падрыхтоўцы прапагандыстаў пакончыла з такой практыкай, якая нічога агульнага не мела з устаноўкай партыі ў гэтай галіне. Ададзел партыйнай прапаганды і агітацыі ЦК КП(б)Б распрацаваў дакладны план падрыхтоўкі прапагандыстаў па БССР на ўвесь 1936 год. Зараз бюро ЦК КП(б)Б гэты план зацвердзіла.

Што канкрэтна намечана зрабіць? У 1936 г. праз 3-х і 2-месячныя курсы будзе прапушчана 526 прапагандыстаў па гісторыі партыі і 300 кіраўнікоў школ палітграматы. Акрамя таго, праз 2-месячныя курсы будзе прапушчана 100 загадчыкаў раённымі і фабрычна-заводскімі партыйнымі кабінетамі. 50 штатных раённых прапагандыстаў і 35 заг. культпропаў райкомаў і гаркомаў партыі будуць навучацца на месячных курсах. Нарэшце, праз месячныя курсы будзе прапушчана 200 кіраўнікоў агіткалектываў і низавых агітатараў.

Такім чынам, 1185 работнікаў партыйнай прапаганды—кіраўнікоў школ і гурткоў—атрымаюць сёлета добрую зарадку, якая дапаможа ім лепш і з большай эфектыўнасцю арганізаваць справу прапаганды вялікіх ідэй Леніна—Сталіна.

Акрамя таго, па ўказанню ЦК ВКП(б) у радзе буйных прамысловых цэнтраў БССР будуць арганізаваны аднагадовыя вячэрнія школы па падрыхтоўцы прапагандыстаў без адрыву ад вытворчасці. Яны будуць працаваць 10 раз у месяц і ахопляць 515 чалавек. Да рэчы, такія вячэрнія школы прапагандыстаў ужо створаны ў Менску (Сталінскі райком), у Гомелі, Слуцку, Барысаве.

Як праводзіцца ў жыццё план падрыхтоўкі прапагандысцкіх кадраў? У красавіку пачалі працаваць 3-месячныя міжраёныя курсы прапагандыстаў, якімі ахоплена каля 350 чалавек. Улічваючы памылкі мінулых год, сёлета мы сканцэнтравалі курсы ў буйных прамысловых гарадах і раёнах БССР. Курсавыя базы створаны: у Менску на 80 чал., у Гомелі на 47 чал., Магілёве—41, Віцебску—37, Бабруйску—27, Барысаве—17, Оршы—22, Полацку—18. Мазыры—19, Лепелі—17 і Слуцку—22. У бліжэйшы час арганізуецца яшчэ адна курсавая база пры Горацкім райкоме партыі.

Курсы намечана склікаць у 3 прыёмы: з 1 красавіка, з 15 ліпеня і з 15 кастрычніка па 1 студзеня 1937 г. Такім чынам, усе гэтыя курсы будуць функцыянаваць кротлы год. Гэтым самым выконваецца прамая дырэктыва ЦК ВКП(б) аб арганізацыі «падрыхтоўкі прапагандыстаў на працягу ўсяго года».

Што неабходна было зрабіць для таго, каб забяспечыць поспех, павысіць эфектыўнасць работы курсаў?

Па-першае, трэба было паклапаціцца аб уважлівым падборы аднароднага складу слухачоў. Па-другое, падбраць кваліфікаваныя выкладчыцкія сілы, сканцэнтраваць на курсах усе лепшае, што ёсць у гарадах і раёнах. Па-трэцяе, распрацаваць такія вучэбныя планы, які даў-бы высокую якасць вучобы, максімум засваення і нагрузкі, забяспечыць курсы падручнікамі і літаратурай. Нарэшце, стварыць матэрыяльную базу курсаў (інтэрнаты, харчаванне, вучэбныя класы і т. д.).

Як-жа практычна вырашаны гэтыя задачы?

Склад прапагандыстаў у асноўным падобраны нядрэнна. На курсах займаецца даволі значная колькасць кіруючых партыйных, гаспадарчых, савецкіх работнікаў. З 294 курсантаў 53 знаходзяцца на партыйнай рабоце (інструктары райкома, прапагандысты, сакратары парткомаў, парторгі), 82—на кіруючай гаспадарчай рабоце, 34—на савецкай рабоце (заг. аддзелаў РВК, заг. райфа, заг. здраўаддзелаў і т. д.), 33—рабочыя ад станка (слесары, токары, дрэваапрацоўшчыкі). Апошняя група курсантаў мае асобае значэнне: з іх мы вырошчваем рабочых-прапагандыстаў, якіх на нашых прадпрыемствах яшчэ вельмі мала.

З прыведзеных даных відаць, што на курсах, у асноўным, займаецца той кадр людзей, які перагружан штодзеннай практычнай кіруючай работай і мае вельмі мала часу для павышэння свайго ўдзельна-тэарэтычнага ўзроўню. Мэта курсаў дапамагчы ім папоўніць свае веды.

Значная частка курсантаў ужо мае вопыт прапагандысцкай работы. Гурткамі па гісторыі партыі кіравалі 53 чал., школамі палітграматы—41, гурткамі спачуваючых, бягучай палітыкі, комсамольскімі і інш.—75, не былі на прапагандысцкай рабоце 60 чалавек.

Нельга не адзначыць і рад недахопаў, дапушчаных некаторымі райкомамі пры камплектаванні курсаў. Не гледзячы на зусім ясную дырэктыву ЦК КП(б)Б аб тым, што ў першым скліканні павінны прайсці 3-месячны курс навучання прапагандысты, якія кіруюць гурткамі па гісторыі партыі, т. зн. знаходзяцца зараз на прапагандысцкай рабоце, рад гарадскіх і раённых камітэтаў партыі пасылаў на курсы таварышоў, якія ніколі прапагандысцкай работай не займаліся. У Гомелі, напрыклад, такіх таварышоў сабралася 16 чал. з 47, у Слуцку—8 з 24, у Віцебску—7 і т. д. Наогул з 294 прапагандыстаў (не лічачы курсаў у Менску) 60 чалавек гурткамі і школамі не кіравалі.

Многія райкомы партыі (Крупскі, Дзержынскі, Кармянскі, Жыткавіцкі і інш.), не гледзячы на рад дырэктыў і ўказанняў, людзей на курсы не прыслалі, лічачы, што адказных работнікаў, якія працуюць прапагандыстамі, нельга адрываць ад іх непасрэднай работы.

Чачэрскі, Свяцілавіцкі, Уваравіцкі, Буда-Кашалёўскі раёны прыслалі на курсы людзей слаба падрыхтаваных, без вопыту прапагандысцкай работы. Ясна, што гэтыя таварышы не спраўляюцца з праграмаю і адстаюць у вучобе. Капаткевіцкі райком умудрыўся нават прыслаць на курсы па гісторыі партыі зусім няграмаднага чалавека, якога, вядома, прышлося адправіць назад. Талачынскі райком таксама прыслаў т. Літвінко, які не мог адказаць ні на адно заданае яму пытанне, ніколі не чытаў твораў Леніна—Сталіна, Оршанскі райком вылучыў на курсы 15 чалавек, з якіх толькі 2 кіравалі школамі і гурткамі, астатнія паказалі поўную палітычную няграмаднасць.

Такіх прыкладаў можна прывесці не мала.

Гэта недаацэнка прывяла к таму, што разверстка на курсы выканана толькі на 90 проц. і не зусім вытрымана ў якасных адносінах.

Некаторыя кіраўнікі курсаў таксама фармальна падышлі да справы, залічваючы ўсіх прысланых райкомамі. Такі агульны прыём без уліку падрыхтаванасці прымусіў на хаду спрашчаць і мяняць вучэбны план, ствараць лішнія, значна паменшаныя групы, каб дабіцца аднароднасці складу слухачоў, і часта скарыстоўваць замест першакрыніц матар'ялы з падручнікаў. У выніку—замест кіраўнікоў гуртоў па гісторыі партыі курсы выпускаць значны процант таварышоў, якія здолеюць кіраваць толькі школамі палітграматы, а то нават і школамі спачуваючых.

* * *

У адпаведнасці з мэтавай устаноўкаю курсаў папоўніць веды прапагандыстаў галоўным чынам па гісторыі партыі—складзен і вучэбны план. З агульнай колькасці 450 вучэбных гадзін каля паловы адведзена на вывучэнне гісторыі ВКП(б), Комінтэрна, ленінізма. Ак-

рамя таго, з 225 гадзін самастойнай работы таксама каля паловы прыпадае на гэтыя прадметы. Такім чынам, слухачы, пры ўпорнай рабоце над сабою, могуць дабіцца добрага засваення гісторыка-партыйнага матэрыялу. У навучальны план уключан таксама цыкл лекцый палітэканоміі, эканомпалітыцы, географіі, пытанні партыйнай прапаганды і партыйнага будаўніцтва.

Загадчыкамі курсаў зацверджаны адказныя кіруючыя партыйныя работнікі. Акружавымі курсамі ў Мазыры ведае другі сакратар акружка партыі тав. Раманенко, а загадчык культпропа акружка тав. Кулінковіч з'яўляецца асноўным выкладчыкам на гэтых курсах. У Полацку ўзначальвае курсы другі сакратар тав. Башмачнікаў. Астатнія курсавыя базы ўзначальваюцца культпропамі акружкаў, гаркомаў і райкомаў партыі. Курсамі прапагандыстаў пры Менскім гаркоме партыі, арганізаванымі галоўным чынам са студэнтаў 2 курса вячэрняга комвуза, непасрэдна кіруе і чытае лекцыі па гісторыі партыі загадчык культпропа гаркома тав. Чыжова.

Прызначэнне кіруючых работнікаў партыйных камітэтаў у якасці загадчыкаў курсамі мае сваёй мэтай наблізіць партыйнае кіраўніцтва да такой важнейшай справы, як падрыхтоўка прапагандысцкіх кадраў.

ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б не раз указвалі, што поспех прапагандысцкай работы залежыць ад таго, наколькі прапагандыст здолее забяспечыць высока якаснае выкладанне. Аддзел партыйнай прапаганды і агітацыі ЦК КП(б)Б спецыяльна падбіраў выкладчыкаў для курсаў прапагандыстаў. Так, на курсах у Гомелі гісторыю партыі чытае тав. Даўганоўскі—аспірант КУНМЗ'а, тав. Ахрэмчык выкладае ленінізм, у Мазыры чытае гісторыю партыі загадчык культпропа акружка, сакратар акружка тав. Раманенко чытае лекцыі аб партыйным будаўніцтве.

Выключэннем, на жаль, з'яўляюцца курсы, арганізаваныя ў Лепелі. Акружком да апошняга часу недацэньюваў значэння гэтых курсаў і нават спрабаваў спыніць вучобу ў сувязі з сяўбой. Толькі актыўнае ўмяшанне загадчыка аддзела партыйнай прапаганды ЦК КП(б)Б тав. Коніка прымусіла акружком інакш падыйсці да справы, перагледзець склад курсантаў і каля паловы іх адкамандазіраваць з-за яўнай непадрыхтаванасці. Зараз склад курсантаў зменены, палоўнены і працуе нармальна.

Выключная ўвага ўдзелена была стварэнню матэрыяльнай базы курсаў, што спрыяла паспяховаму ходу заняткаў. Для курсаў у Гомелі адвялі лепшы інтэрнат саўпартшколы і добра абсталяваныя аўдыторыі. У Віцебску інтэрнаты і аўдыторыі прыстасаваны для спакойнай і паспяховай вучобы. У Магілёве курсы размешчаны ў будынку саўпартшколы, дзе знаходзіцца таксама інтэрнат і сталовая.

Для паспяховай работы курсаў створаны ўсе ўмовы. Курсы павінны даць для сеткі партыйнай асветы добра падрыхтаваных прапагандыстаў.

* * *

Трохмесячныя міжраённыя курсы прапагандыстаў, як адзначана вышэй, пачалі сваю работу ў пачатку красавіка і прайшлі ўжо больш паловы праграмы. 22 мая аддзел партыйнай прапаганды і агітацыі ЦК КП(б)Б склікаў усіх загадчыкаў курсаў, каб падвесці першыя вы-

нікі іх работы і падрыхтавацца да набору на курсы другога склікання, якія павінны пачаць работу ў першых лічбах ліпеня.

Усе загадчыкі курсавых баз паведамлілі аб тым, што курсанты маюць агромнае жаданне вучыцца і стараюцца скарыстаць кожную хвіліну вучобы з найбольшай эфектыўнасцю.

На курсах у Магілёве рабочы завода імя Сталіна тав. Патапейко вучыцца на выдатна, не гледзячы на тое, што прышоў на курсы мала падрыхтаваным. Да курсаў ён кіраваў школай палітграматы, а цяпер здолее кіраваць гуртком па вывучэнню гісторыі партыі. Курсанты-выдатнікі тт. Ратнер, Сцепанюк і іншыя ў адзін голас заяўляюць, што курсы многа дапамаглі ім у павышэнні ідэйна-тэарэтычнага ўзроўню.

У Гомелі вучацца на выдатна па гісторыі партыі 20% курсантаў, на добра—48%, на пасрэдна—28% і на дрэнна—4%. Сярод выдатнікаў—тт. Радчук, Дашкевіч, Сукала, Маразевіч і інш. Адстаюць—тт. Руднік, Скрыдлеўскі з-за сваёй непадрыхтаванасці, а часта і нежадання працаваць.

У Полацку курсанты-прапагандысты настолькі палітычна выраслі, што многіх намечана ўжо вылучыць на кіруючую партыйную і іншую работу. Так, тав. Грыбоў—заг. домам культуры вылучаецца на кіруючую работу ў комсамоле. Тав. Саўчанка—работнік дарожнага аддзела намечана на партработу, і т. д.

Адным з буйных недахопаў з'яўляецца тое, што гісторыя партыі яшчэ не на ўсіх курсах выкладаецца на высокім узроўні, з большэвіцкай заостранасцю. Не гледзячы на вялікую зацікаўленасць прадметам, многія курсанты вымушаны карыстацца падручнікам, замест глыбокага вывучэння канкрэтных гістарычных фактаў па творах Леніна-Сталіна. Схематызм, шкалярства амаль на ўсіх курсах значна зніжае якасць вучобы. Перад выкладчыкамі стаіць задача павысіць якасць выкладання, умець растлумачыць, як наша партыя стваралася, расла і разгартоўвалася, паказаць, якімі прыёмамі і метадамі яна выкрывала і разграміла ворагаў партыі і рабочага класа.

Курсанты цікавяцца не толькі гісторыяй партыі, але і такімі прадметамі, як фізічная і эканамічная геаграфія. Гэта зусім зразумела, калі ўлічыць агромнае значэнне пытанняў міжнароднай палітыкі, росту нашай эканомікі, будаўніцтва новых заводаў, прадпрыемстваў. Амаль на ўсіх курсах прышлося значна павялічыць колькасць гадзін на гэты прадмет. Так, у Бабруйску курсанты настойтва прасілі павялічыць колькасць гадзін па геаграфіі з 40 да 60. У Віцебску курсанты гавораць, што вывучэнне карты капіталістычнага свету і Савецкага саюза ім проста вочы адчыніла. У Менску з 32 курсантаў геаграфію здалі на выдатна 7 чал. і на добра 12.

Работа курсаў не абмяжоўваецца выкананнем аднаго толькі вучэбнага плана. Для курсантаў арганізуюцца перыядычныя лекцыі, яны прысутнічаюць амаль на ўсіх сходах партыйнага актыва, на дакладах і нарадах. Менскія курсанты праслухалі даклад тав. Белакун аб міжнародным становішчы, рад лекцый дырэктара Інстытута гісторыі партыі тав. Поссэ, два даклады тав. Крамольнікава на тэму: «Ленін у работах 1905 г.» і «Аб III з'ездзе партыі». Віцебскія курсанты праслухалі таксама рад лекцый, у прыватнасці лекцыю акадэміка Вальфсона. У Магілёве намечана правесці лекцыі па пытаннях міжнароднай палітыкі, прыродазнаўства і інш. У Полацку курсанты праслухалі рад лекцый па прыродазнаўству, даклад аб творы Леніна

«Дзіцячая хвароба левізны ў камунізме», аб міжнародным становішчы і інш. У арганізацыі пазавучэбнай работы з курсантамі пакуль што слаба раскачваецца Бабруйск, Барысаў, Орша. Прабелам у рабоце трэба лічыць таксама тое, што на курсах яшчэ не чыталіся лекцыі і даклады па пытаннях сельскай гаспадаркі, тым часам як большасць студэнтаў прыбыла з сельскагаспадарчых раёнаў.

■ * ■

Курсы першага склікання будуць працаваць яшчэ месяц—паўтара. Гэты час неабходна максімальна скарыстаць, каб правесці на высокім ідэйным узроўні, арганізавана і дысцыплінавана ўвесь працэс вучобы.

Час ужо прадумаць таксама і пытанне аб выпуску, даць ацэнку кожнаму слыхачу і вызначыць, у якой школе ці гуртку ён здолее быць прапагандыстам.

Скарыстоўваючы вопыт работы першых курсаў, трэба ўжо зараз прыступіць да падрыхтоўкі таварышоў на курсы другога склікання. У першую чаргу трэба звярнуць увагу на лепшы падбор курсантаў, прыцягнуць лепшых выкладчыкаў, каб павысць якасць вучобы і выпусціць новыя атрады тэарэтычна добра падрыхтаваных прапагандыстаў.

У рашэнні ЦК ВКП(б) аб адборы і падрыхтоўцы прапагандыстаў у Калінінскай абласці ўказана на неабходнасць самага ўважлівага падбору прапагандыстаў, прыцягнення кваліфікаваных выкладчыкаў, якія-б у выкладанні гісторыі партыі здолелі забяспечыць высокі ідэйны ўзровень. Гэта рашэнне ЦК павінна служыць для нас панярэджаннем і ўрокам.

Уся наша работа па арганізацыі і кіраўніцтву курсамі прапагандыстаў павінна быць прасякнута высокім ідэйным зместам. Гэта дасць нам магчымасць з года ў год павышаць тэарэтычную кваліфікацыю многіх соцень і тысяч прапагандыстаў, узнімаць ідэйна-палітычны ўзровень шырокіх мас камуністаў.

М. Екельчык

Пераняць лепшы вопыт Ленінграда ў справе партыйнай прапаганды

Паездка групы прапагандыстаў Беларусі ў Ленінград для азнамлення з пастаноўкаю прапагандысцкай работы з'явілася вельмі карыснай справай. Абмен вопытам дапаможа пазбавіцца сур'ёзных недахопаў, якіх яшчэ не мала ў партыйнай прапагандзе раду нашых партарганізацый, асабліва ў рабоце гурткоў па гісторыі партыі і партыйных кабінетаў.

У гэтым артыкуле мы раскажам аб волыце партыйнай прапаганды ў Ленінградскай партарганізацыі, якая правяла значную работу для рэалізацыі ўказанняў ЦК ВКП(б) і асабіста таварыша Сталіна аб ідэйным узбраенні камуністаў.

Мы даволі шырока азнаёміліся з пастаноўкай прапагандысцкай работы ў Ленінградзе, але аб усім расказаць у адным артыкуле вельмі цяжка, таму спынімся на паасобных тыповых аб'ектах: парткабінет завода імя ОГПУ, Кіраўскі дом партактыва і гурткі па гісторыі партыі пры заводзе «Русский дизель».

Заслугоўвае самай сур'ёзнай увагі вопыт работы гуртка па гісторыі ВКП(б), створанага пры адзеле галоўнага механіка завода «Русский дизель». Кіруе гуртком ужо другі год прапагандыст тав. Маргалік. Слухачы гуртка—старыя рабочыя ва ўзросце 45—55 гадоў.

Гурток працуе 5 раз у месяц па 3½ гадзіны. Тав. Маргалік здолеў забяспечыць дыферэнцыяваны падыход у залежнасці ад узросту і ўзроўню ведаў кожнага слухача. Многа сіл і часу ўдзяляў ён рабоце слухачоў над першакрыніцамі. Пры вывучэнні перыяду барацьбы партыі супроць народніцтва, як злейшага ворага марксізма, слухачы разабралі: «Што такое прыяцелі народу і як яны ваююць супроць соцыял-дэмакратаў». «Ад якой спадчыны мы адмаўляемся» і іншыя творы Леніна. Паасобныя артыкулы заканспектавалі на занятках.

Тав. Маргалік улічвае індывідуальныя здольнасці кожнага слухача. Так, вывучаючы народніцтва, адным даручаў прачытаць матар'ял па падручніку і распрацаваць ленінскі артыкул, другім рэкамендаваў больш матар'ялу з Леніна, трэцім даручаў прачытаць «Што такое прыяцелі народу» і т. д.

Пачынаючы новую тэму, тав. Маргалік робіць ўступ да яе і рэкамендуе літаратуру. Праз два дні праводзіць групавую кансультацыю, дапамагаючы слухачам засвоіць і заканспектаваць матар'ял. Ён знаходзіць час і для індывідуальнай кансультацыі. Раніцай ці ў час

абедзенага перапынку кожны слухач можа выясніць з дапамогай прапагандыста ўсе няясныя пытанні па заданай тэме.

На чарговых занятках адбываецца жывая гутарка, у час якой найбольшую актыўнасць праяўляюць самі слухачы. Прапагандыст толькі ўмела наводзіць кожнага на патрэбную думку. Пытанні разбіраюцца глыбока і сур'ёзна. Ні адно з іх не пакідаецца нявырашаным. Абстаноўка заняткаў ствараецца такая, што выступаюць нават самыя маўклівыя і саромлівыя слухачы.

Нам давалося быць на занятках, калі разбіралі тэму «Партыя большэвікоў у гады імперыялістычнай вайны». Слухачы па чарзе выходзілі да карты і паказвалі Германію, Францыю, былую царскую Расію ў іх граніцах да і пасля імперыялістычнай вайны, расказвалі аб выклікаўшых вайну супярэчнасцях паміж капіталістычнымі краінамі, аб іх сучаснай эканоміцы і палітыцы.

Прапагандыст часта практыкуе даклады слухачоў па пытаннях бягучай палітыкі, скарыстоўваючы для разбору як газетныя, так і змешчаныя ў часопісе «Большевик», артыкулы. Слухачы тт. Тімафееў і Жаруноў выступалі з дакладам аб кітайскай чырвонай арміі, Пацехін зрабіў доклад аб буржуазным друку і стаханаўскім руху, Міневіч—аб будаўніцтве канала Волга—Масква і т. д. Характэрна, што з гэтымі-ж дакладамі яны потым выступалі ў сваіх цэхах, дзе мелі значны поспех. Такім чынам тав. Маргалік вырашчвае са сваіх слухачоў палкіх большэвіцкіх агітатараў.

Многа зрабіў прапагандыст для павышэння агульнакультурнага ўзроўню слухачоў. У гуртку вядуцца два альбомы. У першым запісваюцца тэзісы дакладаў, зробленых слухачамі па пытаннях бягучай палітыкі і пытанні, заданыя прапагандыстам. У другім альбоме слухачы запісваюць свае водзвывы аб творах з мастацкай літаратуры, прачытаных і разабраных на занятках гуртка. Водзвывы на такія кнігі, як «Очерки бурсы» Памялоўскага, «Як гартавалася сталь» Остроўскага, «Песня аб Буравесніку» Максіма Горхага, «У агні» Барбюса, гавораць аб значным культурным росце кожнага слухача і вялікай рабоце прапагандыста. Такія альбомы вельмі карысны для ўліку работы і росту гуртка.

Прапагандыст—душа гуртка ці школы, якою ён кіруе, гаварыў тав. Касюр. І сапраўды, прапагандыст Маргалік здолеў знайсці ход у душу кожнага слухача, выклікаць інтарэсы да вучобы, навучыў працаваць над сабой.

Нельга абыйсці моўчкі і актыўнага ўдзелу слухачоў у скарыстанні наглядных дапаможнікаў, у прыватнасці мясцовага матэрыялу. Вывучаючы перыяд барацьбы з народніцтвам, яны выпусцілі насценную газету: «У дапамогу партыйнай вучобе». У газеце былі змешчаны артыкулы слухачоў Пацехіна, Тімафеева, Макарава і іншых, напісаныя на падставе ўспамінаў бацькоў, родных і знаёмых аб прыгонным праве. Яркая і вобразная абрысоўка цяжару капіталістычнай эксплуатацыі, кабалы і ўціску пры царызме не мала дапамагла ў засваенні тэмы. Зараз слухачы працуюць над выпускам часопіса «1905 год». Заняткі ажыўляюцца таксама і ўспамінамі камуністаў, старых рабочых, аб іх удзеле ў рэвалюцыйным руху, падрыхтоўкай выставак, складаннем дыяграм сіламі саміх слухачоў.

Цікава прывесці думкі слухачоў аб сваім прапагандысце, ацэнку яго работы.

Тав. Міневіч гаворыць: «Ніколі раней не выступаў я з дакладам. Навучыў мяне гэтаму тав. Маргалік. Калі мне даручылі расказаць у цэху аб будаўніцтве канала Волга—Масква, то прапагандыст параіў абмеркаваць даклад раней у гуртку. Так і зрабілі. Тав. Маргалік унёс некалькі істотных паправак. Выступіў я ў цэху больш як перад 200 рабочых ужо значна смялей. Доклад прашоў нядрэнна».

Тав. Макееў расказвае: «Маргалік настолькі вывучыў сваіх слухачоў, што добра ведае, каму што рэкамендаваць з мастацкай літаратуры. Ён сам падбірае для нас кнігі ў бібліятэцы».

Тав. Шыпіла гаворыць, што ў тав. Маргаліка выключная яснасць выкладання. Самыя складаныя пытанні ўмее тлумачыць зусім проста і вучыць таму-ж слухачоў.

Сваім поспехам гурток тав. Маргаліка абавязан уважліваму кіраўніцтву парткома, які ўнікае ва ўсе дэталі арганізацыі партыйнай прапаганды. Партком жыва цікавіцца тым, як вучацца камуністы, як працуе над сабою прапагандыст.

Партком стварыў выключныя ўмовы для работы гуртка: добра абсталяваў пакоі, набыў патэфоны, арганізаваў вячэру і т. п.

Узор работы гэтага гуртка павінен стаць набыткам усіх нашых прапагандыстаў і асабліва кіраўнікоў партарганізацый, ад якіх патрабуецца ўважлівае і канкрэтнае кіраўніцтва. Перад намі стаіць задача—яшчэ вышэй узняць ідэйна-палітычны ўзровень партарганізацый, сістэматычна працаваць над кожным камуністам, правільна арганізаваць работу не толькі гуртка, але і партыйнага кабінета.

Добрыя ўзоры работы паказваюць і парткабінеты Ленінграда. Парткабінет пры заводзе імя ОГПУ мае два пакоі: у адным змяшчаецца кабінет прапагандыста, у другім—агітатара. У парткабінеце заўсёды можна даведацца аб тым, якія тэмы прапрацоўваюцца ў гуртках. Спецыяльная выстаўка літаратуры ўказвае, якія палітычныя, мастацкія творы і наглядныя дапаможнікі трэба скарыстаць па данай тэме. У парткабінеце тры разы ў месяц працуе семінар прапагандыстаў для павышэння іх тэарэтычнага і палітычнага ўзроўню. 5—6 раз у месяц прапагандыст можа атрымаць кваліфікаваную кансультацыю па пытаннях падрыхтоўкі да заняткаў.

Заслугоўвае ўвагі так званы дзень падрыхтоўкі да вучобы, які праводзіцца 4 разы ў месяц за 2 дні да заняткаў.

Слухачы прапрацоўваюць рэкамендаваны парткабінетам матар'ял па першакрыніцах і складаюць канспекты пад кіраўніцтвам вопытнага прапагандыста. Займаюцца яны каля 3 гадзін. Такі метада падрыхтоўкі да заняткаў дае выключны эфект: слухачы прывыкаюць правільна працаваць над кнігай, канспектаваць яе і быць актыўнымі на занятках.

Партыйны кабінет практыкуе абмен вопытам работы сярод прапагандыстаў, арганізуе для іх лекцыі па мастацкай літаратуры.

Парткабінет асабліва шырока разгарнуў работу па падрыхтоўцы і правядзенню тэарэтычных канферэнцый у партарганізацыях. Тэарэтычныя канферэнцыі дапамагаюць выпрацоўваць навыкі самастойнай работы над кнігай, над першакрыніцамі, яшчэ больш павышаць свой тэарэтычны ўзровень. Правядзенне такіх канферэнцый патрабуе дакладнай, сур'ёзнай і доўгай падрыхтоўкі. Не можа быць і гутаркі аб падрыхтоўцы і правядзенні канферэнцыі за 1—2 тыдні. Гэта будзе нічым іншым, як апашленнем канферэнцыі, ператварэннем яе ў нейкую кампанію. Тэарэтычныя канферэнцыі праходзяць добра

толькі тады, калі ўсе дакладчыкі як след аўладаюць матар'яламі сваёй тэмы, а парткомы ўнікаюць ва ўсе дэталі работы, ставяць на абгаварэнне тэзісы дакладаў, шырока асвятляюць іх і т. д.

Прыкладам добрай арганізацыі тэарэтычных канферэнцый можа служыць завод імя ОГПУ, дзе пры праверцы партдакументаў было выяўлена, што многія камуністы не ведаюць статута партыі. Партыйны камітэт рашыў правесці тэарэтычную канферэнцыю па вывучэнню статута і распрацаваў для гэтага план, у якім было канкрэтна ўказана, што павінны зрабіць парторгі, прапагандысты і партгабінет.

Партыйны габінет арганізаваў выстаўку, якая паказвала развіццё статута ад II з'езда РСДРП да XVII з'езда ВКП(б), і вывесіў падрабязны спіс літаратуры як для дакладчыкаў, так і для ўдзельнікаў канферэнцыі.

У плане, паміж іншым, было ўказана: «У рабоце партканферэнцыі павінны ўдзельнічаць усе камуністы, але для таго, каб забяспечыць правядзенне канферэнцыі на належным тэарэтычным узроўні і высокую якасць прапрацоўкі, зачынішчыкамі выступлення на канферэнцыі павінны з'явіцца наступныя гурткі: гурток партпрофактыва, гурток па вывучэнню паасобных твораў класікаў марксізма, гурток аптычнага цэха, інструментальнага цэха і гурток спецборкі». Гэта ўказанне — прыклад сур'ёзнага падыходу кіраўніцтва да арганізацыі канферэнцыі. План абмяркоўваўся на паседжанні парткома, на сходзе прапагандыстаў і на сходах цэхавых партарганізацый.

Тэарэтычная канферэнцыя працягвалася 2 дні. Удзельнічала ў ёй да 700 чал., выступалі парторгі, прапагандысты і слухачы гурткоў.

Канферэнцыя абмеркавала 3 даклады на тэмы: ВКП(б) — авангард пролетарыята; арганізацыйная будова партыі; барацьба за адзінства партыі.

Трэба адзначыць, што дакладчыкі выступалі ўпершыню. Многа дапамог ім, як і ўсім удзельнікам канферэнцыі, партыйны габінет, які штодзённа даваў кансультацыі і паставіў даклад на тэму «Арганізацыйныя прынцыпы большэвізма».

Нельга не адзначыць і клопатаў аб культурным абслугоўванні канферэнцыі. Для ўдзельнікаў яе быў пастаўлен кінофільм «Партыйны білет», па якому потым адбыўся дыспут.

Заслугоўвае ўвагі і работа партыйнага габінета па арганізацыі паўторных канферэнцый для гурткоў, якія вывучаюць гісторыю партыі па падручніку і першакрыніцах. Гэтым метадам падвядзення вынікаў работы ахоплена 12 гурткоў. У плане, зацверджаным парткомам, указана, што да паўторнай канферэнцыі рыхтуюцца ўсе камуністы вылучаных гурткоў пры дапамозе свайго прапагандыста, не адрываючыся ад нармальнай работы па далейшаму вывучэнню гісторыі партыі.

Па кожнай тэме ўказана патрэбная літаратура, у гуртках вызначаны дадатковыя заняткі, а партгабінет дае праз дзень кансультацыі.

Метад паўторных канферэнцый дапамагае ацаніць работу кожнага слухача і самога прапагандыста. Нам здаецца, што гэты метады падвядзення вынікаў па кожнай тэме варта пераняць і ўсім нашым гурткам.

Партыйны габінет аказвае вялікую дапамогу агітагарам і ў падборы наглядных дапаможнікаў. У пакоі агітатара можна знайсці палітычную карту свету, адміністрацыйную карту Савецкага саюза, карты-дыяграмы: дыпламатычных адносін Савецкага саюза з капіталістыч-

нымі краінамі, захопніцкай палітыкі Японіі ў Кітаі, дзеянняў кітайскай чырвонай арміі і т. д. У спецыяльных альбомах сабраны выразкі з газет па пытаннях бягучай палітыкі партыі, міжнароднага становішча і т. д. У вітрыне «Што новага сёння ў газетах і часопісах?» прапагандыст і палітбяседчык заўсёды могуць азнаёміцца з апошнімі навінамі і даведацца аб тым, што ім рэкамендуецца прачытаць у першую чаргу.

У габінеце ёсць мастацкі аформлены альбом горада Ленінграда. З альбома відаць, як перарадзіўся горад пры кіраўніцтве Сяргея Міронавіча КІРАВА. Гэты альбом з'яўляецца настольнаю кнігай кожнага агітатара. Фота-вітрына стаханаўскага руху на заводзе паказвае паасобных стаханаўцаў, знаёміць з іх метадамі работы, нормамі выканання і т. д. У партгабінеце арганізавана работа агіткалектыва, даюцца індывідуальныя і групавыя кансультацыі па розных пытаннях, якія цікавяць куніста.

Прыкладам канкрэтнага кіраўніцтва культпропа і парткома ў цэлым можа служыць план работы на май і чэрвень месяцы. Прывядзем паасобныя пункты гэтага плана:

1. З 11/V пачаць чытанне курса лекцый па мастацкай літаратуры для прапагандыстаў, агітатараў, партгоргаў і партактыва;

2. У мэтах павышэння якасці падрыхтоўкі куністаў да заняткаў і лепшага засваення прапрацоўваемых тэм практыкаваць паўторныя канферэнцыі гурткаў. Такія канферэнцыі правесці: 28 V па тэме «Рэвалюцыя 1905-07 гг.», 28 V—па тэме «Гадзі рэакцыі і ўздыму»;

3. Партгабінету абнавіць у адпаведнасці з прапрацоўваемай тэмай і бягучымі падзеямі наглядныя дапаможнікі і вітрыны, дабіваючыся, больш чым дагэтуль, колькасці наглядных дапаможнікаў;

4. Партгабінету арганізаваць дошку з падборам матэрыялаў партпрофактыва па пытаннях: навіны кіно, тэатра і т. д.;

5. Сумесна з комсамолам падрыхтаваць і правесці тэарэтычныя канферэнцыі комсамольцаў па праграме статута комсамола, арганізаваўшы адпаведную дапамогу-кансультацыю пры партгабінеце, падбор дапаможнікаў і літаратуры па ўсіх пытаннях X з'езда комсамола;

6. Арганізаваць 1—2 выезды прапагандыстаў і агітатараў за горад для адпачынку».

Планам прадугледжана арганізацыя дыспутаў па кінофільму «Радзіма кліча», лекцый і выстаўка па мастацкай літаратуры і т. п.

Гэты план выконваецца даволі акуратна, што садзейнічае палепшанню пастаноўкі партыйнай прапаганды і агітацыі на заводзе.

* * *

Выключнае значэнне мае правільнае кіраўніцтва работай прапагандыстаў. Нельга сказаць, што работа семінараў прапагандыстаў праходзіць у нас на высокім узроўні. Яшчэ дагэтуль няма сур'ёзных адносін да падбору і падрыхтоўкі кіраўнікоў прапагандысцкіх семінараў.

Наша задача—сур'ёзна ўзяцца за выхаванне кожнага прапагандыста і ні ў якім разе не абмяжоўваць гэту работу правядзеннем

семінара, або курсаў падрыхтоўкі ці перападрыхтоўкі. Прапагандыста трэба вучыць на жывой справе вопытам, паказам, падыходзіць да яго індывідуальна, добра азнаёміцца з яго работай і ўсяляк дапамагаць у засваенні метадаў выкладання.

Зусім зразумела, што метадычная дапамога прапагандыстаў будзе тым больш эфектнай, чым бліжэй кіраўнік семінара азнаёміцца з умовамі работы кожнага прапагандыста, са складам яго гуртка і нават з асаблівасцямі слухачоў. Гэта значыць, што мы зараз абавязаны патрабаваць, каб кіраўнік семінара наведваў заняткі гуртка, аказваў на месцы неабходную метадычную дапамогу прапагандысту. Трэба канчаткова адмовіцца ад сістэмы гастрольных праверак, ад голай канстатацыі недахопаў у рабоце і рука ў руку з прапагандыстам узяцца за арганізацыю правільнай метадыкі выкладання.

Кіраўскі дом партыйнага актыва ў Ленінградзе сканцэнтравана ў работу 11 семінараў: прапагандыстаў, інструктароў райкома, сакратароў парткомаў, комсамольскага актыва, партарганізатараў цэхаў, і т. д. Семінары пабудаваны па тыповаму прынцыпу: семінар прапагандыстаў гісторыі партыі, гурткоў палітграматы і т. д., з улікам зменнасці ў рабоце прапагандыстаў. Усё зроблена для таго, каб прапагандыст не прапусціў ні аднаго занятку. Пропсемінары забяспечаны высокакваліфікаванымі кіраўнікамі і працуюць 5 раз у месяц, прычым тры дні слухачы скарыстоўваюць цалкам для вучобы, з адрывам ад вытворчасці. Многа зроблена і для пашырэння культурнага светапогляду прапагандыстаў. Яны маюць магчымасць слухаць лекцыі па літаратуры, геаграфіі, музыцы і т. д.

Дом партыйнага актыва прымацоўвае кіраўнікоў пропсемінараў да пэўнай групы гурткоў для азнаямлення з іх работай і сістэматычнай дапамогі прапагандысту. Прымацаваны таварыш абавязан навучыць прапагандыста правільна скласці план работы, выбраць найлепшыя метады выкладання, падрыхтавацца да заняткаў.

Дом партыйнага актыва практыкуе таксама правядзенне вопытных заняткаў: падрыхтоўвае 1 ці 2 прапагандыстаў і запрашае на іх заняткі астатніх прапагандыстаў раёна, якія потым прымаюць удзел у абмеркаванні праведзенай лекцыі.

Не менш цікавы вопыт замацавання прапагандыста за пэўным кансультантам, да якога прапагандыст можа звярнуцца ў любы час па любому няяснаму пытанню. Кансультант настолькі вывучае свайго прымацаванага, што заўсёды ведае, у чым яму неабходна дапамагчы.

Не кожны завод мае свайго сталага прапагандыста. На гэту работу райком нярэдка вылучае таварышоў з іншых савецкіх, партыйных ці прафесіянальных арганізацый. Дом партыйнага актыва дабіўся, што калі новы прапагандыст прыходзіць на завод, то знаходзіць у спецыяльнай папцы матэрыял аб тым, як выконваюць план паасобных цэхі, як развіваецца стаханаўскі рух, імёны лепшых стаханаўцаў і цэлы рад хваляючых завод пытанняў. Азнаёміўшыся з канкрэтнай абстаноўкай на заводзе, прапагандыст мае магчымасць ажывіць заняткі гуртка.

Дом партыйнага актыва сам складае дыяграмы і карты, карыстаючыся матэрыяламі з Музея рэвалюцыі з 1 тома «Гісторыі грамадзянскай вайны» і інш. Атрымаліся даволі добрыя наглядныя дапаможнікі. Яны ўжо зацверджаны Інстытутам гісторыі ВКП(б) і выпушчаны масавым тыражом для гурткоў Ленінграда.

Дом партыйнага актыва правёў рад тэарэтычных канферэнцый па творах класікаў марксізма-ленінізма. Характэрна, што адказнасць за дакладчыкаў неслі партыйныя камітэты. Гэта прымусіла іх аказаць дакладчыкам сур'езную дапамогу, абмяркоўваць тэзісы на паседжаннях парткома, уносіць папраўкі ў даклад, ды і самім добра рыхтавацца.

Гэты вопыт работы з прапагандыстамі павінен быць засвоен усімі кіраўнікамі партарганізацый і прапагандысцкіх семінараў.

Мы павінны дабіцца, каб арганізацыя, змест і метад прапаганды сталі справай не толькі прапагандыстаў, але і кіраўнікоў партарганізацый. Трэба, каб партыйная школа дапамагала аснасціць нашу практыку і вопыт тэорыяй Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна. Мы павінны зрабіць усё неабходнае для рэалізацыі ўказанняў ЦК ВКП(б).

Чэрвеньскі пленум ЦК ВКП(б) па дакладу таварыша Сталіна адобрыў у асноўным праект новай Канстытуцыі СССР. Гэты праект з'яўляецца гістарычным дакументам сталінскай эпохі, які выклікаў новую хвалю энтузіязма сярод шырокіх мас савецкага народу. Задача партыйных арганізацый і кожнага камуніста—правільна растлумачыць значэнне новай сталінскай Канстытуцыі масам, узначаліць іх актыўнасць і ўмела накіраваць яе на заваяванне далейшых перамог на ўсіх фронтах сацыялістычнага будаўніцтва. Адсюль барацьба за аўладанне тэорыяй Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна павінна быць узнята на яшчэ большую ступень.

На-жаль, яшчэ не ўсе нашы партарганізацыі з належнай увагай адносяцца да справы партыйнай прапаганды.

Не так даўно апублікавана рашэнне ЦК КП(б)Б аб становішчы партыйнай вучобы ў Лепельскім, Суражскім, Бягомельскім і Лоеўскім раёнах, дзе школы і гурткі камплектаваліся без уліку ведаў камуніста, а якасць вучобы была вельмі нізкай. Райкомы партыі не ўдзялялі патрэбнай увагі партвучобе, недастаткова кіравалі ёю. Прапагандысты працавалі без плана, выкладаючы гісторыю партыі схематычна, адцягнана, без увязкі з канкрэтнай гістарычнай абстаноўкай.

У сувязі з гэтым ЦК КП(б)Б яшчэ раз звярнуў увагу ўсіх партарганізацый на тое, што

«асноўнай задачай у галіне партыйнай вучобы павінна з'явіцца барацьба за высокую якасць партыйнай вучобы, павышэнне патрабаванняў да кожнага слухача і асабліва да кожнага прапагандыста — падрыхтоўка да заняткаў, паказ нагляднага матэрыялу, работа над творамі Леніна—Сталіна, асвятляючы ў кожнай тэме канкрэтна-гістарычную абстаноўку, у якой праходзілі тыя ці іншыя падзеі, увязваючы правадзімыя заняткі з чарговымі задачамі партыі і жыцця партыйнай арганізацыі».

Пераймаючы лепшы вопыт Ленінградскай партыйнай арганізацыі, мы даб'ёмся таго, што змест партыйнай прапаганды і палітычнай агітацыі будзе адпавядаць патрабаванням партыі, што гэты ўчастак стане ўзорным ва ўсёй нашай партыйнай рабоце.

ПАСТАНОВЫ ЦК ВКП(б)

Аб ходзе абмену партыйных дакументаў

Пастанова Цэнтральнага Камітэта ВКП(б)

I

Аб прадоўжанні тэрміну сканчэння абмену партыйных дакументаў

У сувязі з просьбай абкомаў, крайкомаў і ЦК нацкомпартый прадоўжыць тэрмін сканчэння абмену партыйных дакументаў старога ўзору на новыя да 1 жніўня 1936 года.

II

Аб прыёме і зняцці з уліку куністаў у час абмену партыйных дакументаў

Устанаўіць наступны парадак прыёму і зняцця з уліку куністаў у час абмену партыйных дакументаў:

1. Абавязаць сакратароў гаркомаў і райкомаў ВКП(б) у выпадку пераезду куністаў у іншыя партыйныя арганізацыі перад зняццем іх з уліку праводзіць абмен старых партыйных дакументаў на партыйныя дакументы новага ўзору і перасылаць іх уліковыя карткі новага ўзору ва ўстаноўленым пастановай ЦК ВКП(б) ад 13 жніўня 1935 года парадаку ў той гарком ці райком партыі, дзе куністы становяцца на ўлік па месцу сваёй новай работы.

2. Абмен партыйных дакументаў старога ўзору на новыя ва ўсіх куністаў, якія зняліся з уліку і выехалі ў іншыя партыйныя арганізацыі, не абмяняўшы сваіх партыйных дакументаў да данай пастановы ЦК, рабіць пасля адпаведнай праверкі прычын пераезду ў тых партыйных арганізацыях, дзе яны сталі на ўлік па месцу сваёй новай работы.

III

Аб няправільным затрыманні Горкаўскім крайкомам ВКП(б) абмену партыйных дакументаў у паасобных членаў партыі

1. Адмяніць, як няправільную, пастанову Горкаўскага крайкома ВКП(б) ад 5 красавіка 1936 года:

«З прычыны асабліва дрэннай работы па мясапастаўках загадчыкаў кантор «Заготскот» — Вазнесенскай, Красна-Окцябрскай, Варатын-

скай, Каверненскай, Лыскаўскай і Наруксаўскай—лічыць немагчымым выдачу зараз ім новых партыйных дакументаў, бо на сваім участку работы яны не апраўдваюць высокага звання членаў партыі. Прапанаваць райкомам ВКП(б) устрымацца ад выдачы партыйных дакументаў, вырашыўшы гэта пытанне ў залежнасці ад вынікаў выканання планаў мясапаставак за красавік «месяц».

2. Раз'ясніць Горкаўскаму крайкому, што падобная практыка затрымання ці выдачы партыйных дакументаў новага ўзору членам і кандыдатам партыі з'яўляецца зусім няправільнай, бо падобны метады уздзеяння на ход выканання бягучых гаспадарчых заданняў скажае сэнс кампаніі па абмену партдакументаў і падрывае справу выхавання куністаў у духу большэвіцкага разумення задач нашай партыі.

IV

Аб фактах агульнага і няправільнага залічэння куністаў пры абмене партыйных дакументаў у пасіўныя ў Георгіеўскім раёне Паўночна-Каўказскага края і Салодчанскім раёне Сталінградскага края

Прызнаць, што сакратар Георгіеўскага райкома партыі, Паўночна-Каўказскага края, тав. Чальян і сакратар Салодчанскага райкома партыі, Сталінградскага края, тав. Колесаў фармальна-бюракратычна падыйшлі да выканання дырэктыў ЦК ВКП(б) аб ачышчэнні партыі ад пасіўных, не апраўдваючых высокага звання члена партыі людзей, выпадкова трапіўшых у рады ВКП(б).

Замест асабістага азнаямлення з куністамі і грунтоўнай гутаркі з імі ў час абмену партыйных дакументаў, тт. Чальян і Колесаў механічна, па спісу, без усякай к таму падставы аднеслі многіх членаў і кандыдатаў партыі да ліку пасіўных, прадвырашыўшы тым самым пытанне аб выключэнні іх з партыі.

Сакратар Георгіеўскага райкома тав. Чальян з 25 куністаў пярвічнай партыйнай арганізацыі Арматурнага завода 10 членаў і кандыдатаў партыі агульна залічыў у лік пасіўных, рашыўшы не выдаваць ім партыйных дакументаў новага ўзору.

Сакратар Салодчанскага райкома тав. Колесаў, не папрабаваўшы вывучыць справу па сутнасці, патрабаваў ад пярвічных партыйных арганізацый спісы пасіўных куністаў і заключэнні, каму выдаваць і каму не выдаваць партыйныя дакументы новага ўзору.

У адпаведнасці з гэтым ЦК ВКП(б) пастанаўляе:

1. Раз'ясніць тт. Чальяну і Колесаву, што такая практыка выканання важнейшай партыйнай справы па абмену партыйных дакументаў з'яўляецца невольшэвіцкай і сведчыць аб тым, што Георгіеўскі і Салодчанскі райкомы партыі аднесліся да гэтай сур'ёзнай справы несур'ёзна, безадказна.

2. Прыняць да ведама паведамленне Паўночна-Каўказскага і Сталінградскага крайкомаў аб тым, што яны ліквідавалі гэту няправільную практыку тт. Чальяна і Колесава.

Абавязаць Паўночна-Каўказскі і Сталінградскі крайкомы ВКП(б) сацыць за работай гэтых райкомаў па абмену партыйных дакументаў і пасля сканчэння абмену паведаміць у ЦК ВКП(б) ці магчыма астаўленне тт. Чальяна і Колесава ў якасці кіраўнікоў партыйных арганізацый.

V

Аб парадку зацверджання вынікаў абмену партыйных дакументаў

Устанавіць наступны парадак зацверджання вынікаў абмену партыйных дакументаў:

1. Па сканчэнні абмену партыйных дакументаў у раённых і гарадскіх партыйных арганізацыях сакратары райкомаў і гаркомаў партыі адчитваюцца аб выніках абмену партыйных дакументаў і мерах, прынятых у ходзе абмену, па палепшанню партыйнай работы на пленумах райкомаў і гаркомаў, а ў малалікіх райпартарганізацыях — на агульных сходах камуністаў.

2. Бюро абкомаў, крайкомаў і ЦК нацкомпартый зацвярджаюць вынікі абмену партыйных дакументаў па кожнай раённай і гарадской партыйнай арганізацыі п'асобку.

Акругкомы і абкомы ВКП(б), якія ўваходзяць у склад абласных, краявых і рэспубліканскіх партарганізацый, папярэдне заслухоўваюць справаздачы сакратароў райкомаў партыі, пасля чаго робяць справаздачу на бюро абкома, крайкома і ЦК нацкомпартый аб выніках абмену партыйных дакументаў у цэлым па абласной і акруговай партарганізацыі.

3. Абкомы, крайкомы і ЦК нацкомпартый усе апеляцыі выключаных з радыё ВКП(б) і пераведзеных у кандыдаты ці спачуваючыя ў час абмену партыйных дакументаў поўнасьцю разглядаюць па кожнаму раёну да зацверджання справаздачнага дакладу адпаведнага райкома аб выніках абмену партыйных дакументаў на бюро абкома, крайкома ці ЦК нацкомпартый.

4. Абкомы, крайкомы і ЦК нацкомпартый па сканчэнні абмену партыйных дакументаў па абласці, краю, рэспубліцы склікаюць пленумы абкомаў, крайкомаў і ЦК нацкомпартый для зацверджання справаздач аб выніках абмену партыйных дакументаў і для абмеркавання мерапрыемстваў па далейшаму ўмацаванню партыйнай работы ў сувязі з вынікамі абмену партыйных дакументаў.

5. Па сканчэнні абмену партыйных дакументаў па абласці, краю і рэспубліцы заслухаць у ЦК ВКП(б) справаздачы кожнага абкома, крайкома і ЦК нацкомпартый аб выніках абмену партыйных дакументаў.

ЦК ВКП(б)

23 мая 1936 г.

Уп. Галоўлітбела № П—5009.

Тыраж 10.000

271.040 друк. зн. (5 арк.)

Здана ў набор 3/VI—36 г.

Падпісана да друку 26/VI—36 г.

Рэдаклегія { К. Мінкін (адказны рэдактар)
Д. Конік
Г. Рубінштэйн

Друкарня імя Сталіна. Зак. 703.

2

Цана 40 кап.

00000001988873